

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ARCHIVNICTVÍ A POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

LIŠOVSKÁ PAMĚTNÍ KNIHA
(I. ČÁST: 1677-1739)

Vedoucí práce: PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Autor práce: Kateřina Koterzynová

Studijní obor: Archivnictví

Ročník: 3.

2009

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice, 30. dubna 2009

Kateřina Koterzynov

Lišovsk pamětní kniha (I. st: 1677-1739)

Tématem této bakalárské práce je pamětní kniha města Lišova, kter je uložena ve Státním okresním archivu České Budějovice ve fondu Archiv města Lišova. Ve třech úvodních kapitolách je obecně vysvětlen vývoj městských knih v českých zemích, popsána historie města Lišova s důrazem na období, kdy byla vedena editovan st pamětní knihy, a městsk správa v Lišově. V poslední, třetí kapitole je zmněna pamětní kniha Lišova, kter obsahuje celou řadu různých zápisů. Mezi nejzajímavější patří záznam o popravě dvky, kter zabila vlastn nemanželsk dítě, o zlaté svatbě primátora nebo o vyloupení lišovského kostela sv. Václava. Vedle zápisů ryze pamětnho charakteru jsou zde i úředn záznamy, např. potvrzen městsk rady, a záznamy hospodrskho charakteru jako např. soupis polností a jejich vlastníků. Přílohu bakalárské práce tvoří edice první sti lišovsk pamětní knihy veden v letech 1677-1739. Součástí edice je rovněž ediční poznámka a slovníček latinismů. V ediční poznámce jsou popsány zásahy do textu pamětní knihy a postup při editování. V slovníčku jsou vysvětleny latinismy, kter se v textu pamětní knihy často vyskytují.

Kateřina Koterzynov

Lišovsk pamětní kniha (I. st: 1677-1739)

The subject matter of this bachelor's work is edition of memorial book of town Lišov. This memorial book is stored in the archive SOKA esk Budějovice in the fund Archiv města Lišova. In three introductory chapters is described development of town books in Czech countries, history of town Lišov and town administration of Lišov and in the last chapter is mentioned memorial book, which contain many interesting memorial readings, it is for example execution of young girl, gold wedding of mayor or despoliation of church. In this memorial book are also official readings like confirmation of town council and economic readings like list of grounds and theirs owners. The supplement of bachelor's work is edition of first part of memorial book from years 1677-1739. Component of edition is edit notice and vocabulary of classicisms. In edit notice are described interventions in the text of memorial book. In the vocabulary are explained classicisms, which occur often in the text.

Úvod

Tématem této bakalářské práce je pamětní kniha města Lišova, která je dnes uložena ve Státním okresním archivu České Budějovice¹. Byla vedena v letech 1677-1840. Pamětní kniha má celkem 125 folií o rozměrech 20x31 cm. Je zde celá řada zajímavých zápisů přibližujících nejrůznější události, které se ve městě staly. To je např. poprava dívky, která zabila své nemanželské dítě, zlatá svatba primátora nebo vyloupení lišovského kostela sv. Václava. V lišovského pamětní knize nejsou pouze zápisy pamětního charakteru, ale také úřední nebo hospodářské záznamy.

Toto téma jsem si vybrala proto, že pamětní knihy dnes představují poměrně důležitý pramen z hlediska vývoje měst a městské správy, a přinášejí informace o životě i v těch nejmenších městech. Myslím, že jsou nepostradatelnou součástí při bádání o historii nejen jednotlivých regionů, ale celé země jako celku.

Cílem této bakalářské práce je edice první části lišovské pamětní knihy z let 1677-1739. Součástí edice je rovněž ediční poznámka, kde jsou vysvětleny zásahy do textu pamětní knihy, a slovníček latinismů, který vysvětluje výrazy, které se v zápisech pamětní knihy často vyskytují. Ve třech úvodních kapitolách je obecně popsán vývoj městských knih v českých zemích, historie Lišova s důrazem na období, kdy byla vedena editovaná část lišovské pamětní knihy, včetně městské správy v Lišově, a přiblížena podoba a obsah pamětní knihy.

---

¹ Státní okresní archiv České Budějovice, Archiv města Lišov, inv. č.32, sign. II/A/5, kniha č.5.

Vývoj městských knih

Městské knihy přinášejí obraz života ve středověkých i raně novověkých městech. Byly vedeny pro potřeby měst, ale také jejich obyvatel. Dnes umožňují badatelům proniknout do fungování městské správy i městského hospodářství, ale jejich prostřednictvím lze sledovat v daném městě kriminalitu, zbožnost, vztahy s vrchností, provázanost veřejné a soukromé sféry nebo normy a jejich dodržování.

K zakládání městských knih docházelo u nás v souvislosti s rozvíjející se městskou správou nejprve v královských městech, z nichž na prvním místě bylo Staré Město pražské. Vůbec nejstarší kniha zde byla zavedena již za vlády Přemysla Otakara II. Postupně pak byly městské knihy zakládány také v dalších městech, nejen královských. Městské knihy v Českých zemích vznikaly na základě cizích vzorů, nejvíce byly ovlivněny vzorem ze saských měst.

Zpočátku byla vedena pouze jedna kniha pro veškeré záležitosti, ať už šlo o věci správní, právní, hospodářské nebo účetní. Až později došlo k rozdělení knih podle jednotlivých agend a objevily se knihy soudní, knihy počtů, knihy pŕuhonné, knihy trhové, knihy pamětní a mnohé další. Městské knihy jsou velmi často dochovány jen ve zlomcích a někdy mohou být chronologické řady městských knih neúplné.

Zájem o městské knihy se v našem prostředí u historiků objevuje až od 19. století, současně se také badatelé zaměřují na zpřístupňování městských knih, zpravidla ve formě edice. Právě v této vychází hned několik edic pamětních knih. To je např. práce Rösslera², Schlesingera³, Kalouska⁴, Schulze⁵ a první díl edice Strnada⁶. Dostupnost městských knih však byla v 19. století značně komplikovaná, protože ve větší míře ještě

---

² E. F. Rössler (ed.), *Deutsche Rechtsdenkmäler aus Böhmen und Mähren, eine Sammlung von Rechtsbüchern. Urkunden und alten Aufzeichnungen zur Geschichte des deutschen Rechtes. I. Band Das altprager Stadtrecht aus dem XVI. Jahrhunderte, nach den vorhandenen Handschriften zum ersten Mal herausgegeben*, Prag 1845.

³ L. Schlesinger (ed.), *Urkundenbuch der Stadt Saatz bis zum Jahr 1526*, Prag – Leipzig – Wien 1892.

⁴ J. Kalousek (ed.), *Listiny a zápisy bělské o věcech městských a selských*, Rozpravy Královské české společnosti nauk VII/3, Praha 1889.

⁵ V. Schulz (ed.), *Historické zprávy v nejstarší knize městě Brodu českého z let 1421-1496*, Věstník Královské české společnosti nauk VI, 1899.

⁶ J. Strnad (ed.), *Listář královského města Plzně I.*, Plzeň 1891.

neexistovaly institucionalizované městské archivy, ve kterých by pracovali školení odborníci. Výjimkou snad byl jen pražský archiv, který poměrně úspěšně fungoval od poloviny 19. století. Řadu knih také nebylo vůbec možné najít v místě jejich původu, protože od poloviny 19. století byly soustřeďovány v Archivu Národního muzea, kde byly shromažďovány za účelem sbírání pramenů k dějinám Českého království. Na počátku 20. století bylo opět zpřístupněno několik pamětních knih. Jde o práce Strnada⁷, Bretholze⁸, Tiraye⁹ a Horicka¹⁰. Ve dvacátých letech 20. století se zájem výzkumu městských knih zaměřil především na knihy městského hospodářství, jako byly berní knihy a rejstříky. Přesto i v této době vycházely edice městských pamětních knih. Jedná se o nejstarší městskou knihu Prostějova¹¹ a černé knihy Rakovníka¹². Po druhé světové válce došlo k utlumení zájmu studia městských knih, což pravděpodobně souviselo hlavně s reorganizací archivní sítě, která byla dokončena v padesátých letech minulého století¹³. Právě tehdy byly do nově vzniklých archivů státní správy předávány také městské fondy, které bylo nutné nejprve uspořádat a jejichž součástí byly také vlastní městské knihy.

Základy vědeckého zkoumání městských knih položili v první řadě Václav Vojtíšek¹⁴, Jaromír Čelakovský¹⁵, Jiří Pražák¹⁶, Jiří Čarek¹⁷ a Rostislav Nový¹⁸.

---

⁷ J. Strnad (ed.), *Listář královského města Plzně II.*, Plzeň 1905.

⁸ B. Bretholz (ed.), *Einige Brünner Rechtssprüche für Heinrichs – Bitesch aus dem 15. Jht (1419-1464)*, Zeitschrift für die Geschichte Mährens und Schlesiens 4, 1900, s. 406-411.

⁹ J. Tiray (ed.), *Městská kniha bítýšská z r. 1414*, Časopis Moravského musea zemského 8, 1908, s. 119-140, 198-319.

¹⁰ A. Horicka (ed.), *Das älteste Bohmische – Kamnitzer Stadtbuch*, Praha 1915.

¹¹ J. Kühndel (ed.), *Nejstarší městská kniha prostějovská*, in: Ročenka národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané VI., Prostějov 1929, s. 57-137.

¹² J. Renner (ed.), *Knihy černé královského města Rakovníka*, Rakovník 1927.

¹³ Od roku 1951 spadají archivy a archivní správa pod Ministerstvo vnitra ČR.

¹⁴ Václav Vojtíšek (1883-1974), významná osobnost nejen českého archivnictví. Václav Vojtíšek se zabýval dějinami měst a městskou problematikou, kodikologií a také např. heraldikou. Působil jako profesor na filosofické fakultě Univerzity Karlovy a jako jeden z prvních byl jmenován členem nově založené ČSAV.

¹⁵ Jaromír Čelakovský (1846-1914), významný český archivář, historik, právník a novinář. Dlouhá léta působil jako archivář v Archivu hl. m. Prahy. Od roku 1878 byl poslancem

Václav Vojtíšek kladl počátky městských knih do 13. století. Jejich hlavním účelem podle něj bylo zajistit pro budoucí časy informace o úřadování města, ať šlo o věci správní nebo soudní. Byly zřízeny hlavně proto, aby do nich byly zapisovány právní měšťanské skutky o převodech nemovitostí, a knihový vklad měl tak velkou váhu, že nahrazoval i listiny, které byly vydávány o právním pořízení. Podle Vojtíška pak městské knihy vznikly podle vzoru německých městských knih, avšak se zde uplatňovaly i jiné vlivy, např. italské.¹⁹

Práce Václava Vojtíška měla velký vliv na Rostislava Nového, který se také zabýval studiem městských knih²⁰. On sám se zaměřil převážně na městské finanční knihy²¹, jejichž počátky kladl na přelom 14. a 15. století. Rozlišoval dva základní typy finančních knih, a to berní knihy a knihy počtů. První skupinu ještě rozdělil na berní knihy a berní rejstříky. Berní knihy byly podle něj hlavními knihami městské berní správy, kam byly zapisovány odvedené daně. Berní rejstříky pak označoval jako pomocné knihy v případě, že v dané kanceláři byly vedeny i berní knihy. Knihy počtů dělil na radní a purkmistrovské. Do těchto knih byly zapisovány výdaje městské správy. Vedle hlavních knih počtů byly často vedeny i vedlejší knihy, což byly různé rejstříky, např. rejstřík vinného hospodářství nebo rejstříky příležitostně vybíraných dávek jako solní rejstřík.

Poslední monografií o městských knihách je práce Ludmily Sulitkové, která se zaměřila především na městské knihy v Brně²². Soubor brněnských městských knih

---

zemského sněmu a od roku 1879 členem Říšské rady. Ve své vědecké práci se zaměřil především na dějiny městského stavu.

¹⁶ Jiří Pražák (1926-2002), archivář a diplomatik, který se zabýval paleografií a kodikologií. Ve své práci se zaměřil především na rukopisy a jejich soupisy.

¹⁷ Jiří Čarek (1908-1985), český historik a archivář. Spolupracoval s Václavem Vojtíškem. Zaměřil se hlavně na dějiny měst.

¹⁸ Rostislav Nový (1932-1996), věnoval se zejména městské diplomacie, ale také hospodářským dějinám středověku, heraldice a numizmatice. Dlouhá léta působil jako pedagog na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy.

¹⁹ V. Vojtíšek, *O našich městech a patrimoniích a o správě obecních archivů*, Praha 1934.

²⁰ R. Nový, *Městské knihy v Čechách a na Moravě. Katalog*, Praha 1963.

²¹ R. Nový, *Nejstarší český urbář z let 1283-1284*, ČČH 8, 1960, s. 210-227.

²² L. Sulitková, *Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619. Katalog. Úvodní svazek*, Brno 1998; táž, *Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619. Katalog. I. svazek*.

představuje druhý největší soubor v našich zemích. Navíc je to unikátní soubor obsahující různé typy městských knih z oblasti městského zákonodárství, hospodářské správy i soudnictví, které se mohou prezentovat několika svými zástupci. Ludmila Sulitková označuje městské knihy jako pestrý a hodnotný informační zdroj k dějinám české obecnosti, tedy záležitostem týkajícím se městské obce. Městské knihy reflektují nezprostředkovaně celé spektrum dění, které hýbalo městskými obcemi. Ve svých pracích se pak Sulitková zaměřila především na období středověku. Její významnou prací z poslední doby, která se zabývá městskou problematikou a městskými knihami, je práce s názvem *Vývoj městských knih v Brně ve středověku*²³. Kde je také odstavec, který se přímo věnuje pamětním knihám.

Střediskem výzkumu městských knih se stala po polovině 20. století katedra archivnictví a pomocných věd historických Karlovy univerzity, kde působil právě Václav Vojtíšek. Toto pracoviště se soustředilo na systematický pramenný výzkum městských knih, vznikala zde celá řada diplomových prací se zaměřením na knihy měst, ale většina z nich bohužel nebyla dále publikována. Na této katedře byly zároveň započaty přípravné práce k soupisu všech středověkých městských knih v Čechách a na Moravě. Tento soupis později vydal Rostislav Nový.

Dalším vysokoškolským centrem, které se tentokrát zaměřilo spíše na dějiny měst, byla v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století univerzita v Olomouci. Koncem 80. let téhož století se na studium městských knih zaměřily také archivy, např. Archiv města Brna. V této době vycházely další edice pamětních knih. Jednalo se o nejstarší olomouckou městskou knihu²⁴ a pamětní knihu Kolína nad Labem²⁵. Později docházelo opět k útlumu zájmu o městské knihy.

Ani v dnešní době nevychází příliš mnoho edic městských knih. Za zmínku stojí v první řadě ediční řada *Libri civitatis*, která byla započata v letech 2004-2006 a která se soustřeďuje na městskou problematiku a zpřístupňování městských knih. Na jejím vzniku se podílela tři pracoviště. V první řadě je to Katedra historie univerzity Jana

---

Knihy početní, Brno 1999; táž, *Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619. Katalog. II. svazek. Knihy početní*, Brno 2001.

²³ Ludmila Sulitková, *Vývoj městských knih v Brně ve středověku*, Prah – Brno 2004.

²⁴ V. Spáčil (ed.), *Nejstarší městská kniha olomoucká (Liber actuum notabilium) z let 1343-1420*, Olomouc 1982.

²⁵ S. Petr, *Pamětní kniha města Kolína nad Labem od roku 1501*, in: *Práce muzea v Kolíně* 3, 1984, s. 3-84.

Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která na této ediční řadě spolupracuje s Katedrou pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a se Státním oblastním archivem v Litoměřicích. V prvním svazku přináší tato ediční řada nejstarší knihy severočeského města České Lípy z let 1461-1722²⁶. Ve druhém svazku, který vyšel v roce 2006, je zpřístupněn rejstřík stavby děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie z let 1517-1519²⁷. Poslední svazek této řady přináší edici městské knihy Litoměřic²⁸. Z poslední doby je to ještě edice městské knihy z Uherského Hradiště²⁹ a památné knihy olomoucké³⁰.

Jedním typem městských knih jsou také pamětní knihy, které byly ve městech oblíbené i v době, kdy už existovaly specializované knihy pro jednotlivé agendy. Pamětní knihy stojí na pomezí pramenů úředních a pamětních. Jsou dnes velice důležitým informačním zdrojem z hlediska vývoje měst. Díky nim je možné proniknout do života i těch nejmenších obcí. Jejich prvořadým cílem bylo uchovat soudobé události pro budoucí paměť a poučení, na což jejich písaři velice často, zpravidla na konci zápisu, upozorňovali. Pamětní knihy obsahují velice různorodé zápisy týkající se nejrůznějších událostí. Vedle zápisů o jmenování konšelů a městské rady to mohou být zprávy o přírodních živlech, významných událostech, jako např. stavba kostela nebo poprava. Jsou jakousi pokladnicí předkládající nám obraz života a vztahů ve městech.

---

²⁶ Ivana Ebelová a kol. (edd.), *Pamětní kniha města České Lípy 1461-1722*, Ústí nad Labem 2005.

²⁷ Helena Hasilová – Martin Myšička – Michaela Hrubá (edd.), *Rejstřík stavby děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie (1517-1519)*, Ústí nad Labem 2006.

²⁸ B. Kocinová – J. Tomas (edd.), *Městská kniha Litoměřic (1341)-1562 v kontextu písemnosti městské kanceláře*, Ústí nad Labem 2009.

²⁹ M. Čoupková (ed.), *Nejstarší uherskohradištská městská kniha. Liber negotiorum civitatis Hradish*, Uherské Hradiště 2001.

³⁰ L. Spáčilová – V. Spáčil (edd.), *Památná kniha olomoucká (kodex Václava z Jihlavy) z let 1430-1492, 1528*, Olomouc 2004.

Historie města Lišova a městská správa v Lišově

Vzhledem k tomu, že tématem této bakalářské práce je pamětní kniha města Lišova³¹ a edice její první části z let 1677-1739, je následující kapitola věnována historii tohoto jihočeského městečka a také městské správě v Lišově³².

Město Lišov se nachází v Jižních Čechách nedaleko Českých Budějovic. První věrohodné písemné zprávy o Lišově se objevují roku 1296 a hovoří o oppidu Lyssaw. Dalším nesporným dokladem o existenci Lišova je pergamenová listina z 1. srpna 1334. Již ve 14. století byl Lišov významnou trhovou osadou. Roku 1351 udělil Karel IV. zdejším měšťanům několik výsad, mezi nimi například mílové právo, výroční trh po Letnicích a svobodné jízdy na trhy do Netolic, Vodňan nebo Týna. O několik let později Karel IV. roku 1360 udělil Lišovu, který tehdy patřil bratrům z Linhovic, dědičné rychtářství, k němuž kromě Lišova náleželo ještě 18 okolních vesnic. Roku 1378 zastavil Karel IV. město i s okolními vesnicemi Janovi z Leuchtenberka. Od Václava IV. získal Lišov roku 1400 právo na odúmrť, což znamenalo, že se obyvatelé mohli sami rozhodovat o svých statcích v případě úmrtí, a také právo na svodnou jízdu na trhy do hornorakouského města Cáhlov (Freistadt). Král Václav IV. udělil Lišovu v roce 1406 také hrdelní právo, kdy lišovští za roční poplatek, kdyby bylo potřeba, mohli povolát popravního mistra z Českých Budějovic. V letech 1423-1433 se ve zdejší krajině pohybovalo husitské vojsko, které podnikalo válečná tažení směrem k Třeboni, aby škodilo Oldřichovi z Rožmberka, který patřil mezi jeho nepřátele.

Lišov se již od počátku své existence těšil nejen příznivým přírodním poměrům, ale také přízni českých králů. Lišov byl součástí panství Hluboká, které bylo lénem českých králů. Do roku 1489 měl panství v zástavě Zdeněk Lev z Rožmitálu. Ještě téhož roku na podzim bylo panství vyplaceno králem Vladislavem II. Jagellonským a 1. května 1490 znovu zastaveno moravskému pánu Vilému z Pernštejna, nejvyššímu hofmistrovi království českého. Ten zemřel roku 1521 a své statky rozdělil mezi své syny, z nichž Hlubocko a s ním i Lišov získal Vojtěch, který zemřel v březnu 1534 bez potomků. Panství přešlo na jeho bratra Jana, který ho postoupil své sestře a jejímu manželovi Ondřejovi Ungnadovi ze Suneku. Ondřej Ungnad ze Suneku nechal na panství založit mnoho rybníků a v roce 1535 nechal v Lišově vybudovat pivovar, který vařil pivo až do

---

³¹ Státní okresní archiv České Budějovice, Archiv města Lišov, inv. č.32, sign. II/A/5, kniha č.5.

³² V. Vašek, *Historie kraje Lišovského*, Praha 1941.

konce 19. století. Ondřej Ungnad ze Suneku také povolil, aby se ve farách na panství usadili a působili protestantští kněží. Jednal tím však proti zemskému zřízení a kvůli tomu měl také četné problémy. Roku 1562 prodal král Ferdinand I. Hlubocké panství do dědičného držení Jáchymovi z Hradce. Během roku 1579 obdrželi lišovští majestát císaře Rudolfa II., který jim umožnil pořádat dva jarmarky ročně, mimo to každý čtvrtek týdenní trh.

Roku 1598 koupil Hlubokou od Jáchyma Oldřicha z Hradce Bohuslav Malovec z Malovic. Na počátku 17. století, v červnu 1611, přitáhlo do Lišova pasovské vojsko. Z jižních Čech pasovští odtáhli až po té, co získali žold od Petra Voka z Rožmberka. Další majestát získal Lišov roku 1612 od krále Matyáše. Byla něm potvrzena veškerá privilegia a výsady od předešlých českých králů a vrchností, které měly Lišov a Hlubocké panství v držení.

Bohužel se Lišov a obyvatelé zdejšího kraje netěšili příliš dlouho z míru a klidného života. Mezi stavy a králem vypukl spor, který vyvrcholil vyhozením místodržících Martincem a Slavaty a písaře Fabricia z oken místodržitelství 23. května 1618. Ještě téhož roku zamířilo vojsko vzbouřených stavů do jižních Čech. Přes dva měsíce pustošilo toto vojsko zdejší okolí. Toto stavovské povstání³³ skončilo až bitvou na Bílé hoře 8. listopadu 1620³⁴.

Po bitvě na Bílé hoře získal Hlubocké panství včetně Lišova od císaře Ferdinanda II. do zástavy don Baltazar de Marradas. Císař Ferdinand vydal Lišovu majestát 1. května 1630, jímž potvrdil všechna předchozí privilegia. Don Baltazar de Marradas zemřel v srpnu 1638 a pochován byl v Českých Budějovicích, kde nechal postavit kapli při kostele Panny Marie. Jeho dědicem a nástupcem se stal podle vůle z roku 1633 jeho synovec don František de Soler et Marradas, hrabě ze Salentu.

Největší ranou pro Lišov i okolní vesnice byla Třicetiletá válka a vojáci, kteří v této válce bojovali na obou válčících stranách. Většina obecního příjmu šla na vojsko. Mnoho lidí v té době utíkalo z vesnic do lesů ze strachu před novými vpády nepřátelských vojsk do země. Roku 1641 se přes celé jižní Čechy přehnalo švédské vojsko. Pro Lišov to byl velmi těžký rok, díky neustálým průjezdům vojsk městem nezbyvalo městu dost peněz na daně a ani nebylo možné platit povinné a závazné platy.

---

³³ A. Gindely, *Dějiny českého povstání, léta 1618 I.-IV.*, Praha 1870-1880; J. Petráň, *Staroměstská exekuce*, Praha 1971.

³⁴ J. Pekař, *Bílá Hora. Její příčiny a následky*, Praha 1921.

Významnou postavou této zlé doby se stal Josef Macarius z Merfelic, lišovský rodák, doktor teologie a práv, generální vikář kardinála Arnošta Alberta, hraběte z Harrachu, metropolitní děkan u sv. Víta na pražském hradě. Josef Macarius se narodil v Lišově roku 1587, o jeho rodičích není ale známo nic, protože farní matriky byly zničeny během požáru města v roce 1619. Tento zdejší rodák po své smrti odkázal Lišovu nemalé jmění, které bylo určeno na školní oděvy chudých dětí, pro almužníky nebo na svíčky v lišovském kostele. Josef Macarius vlastně vytvořil nadaci³⁵, díky které vystudovalo mnoho nadaných hochů, a proto byl v literatuře o Lišovu.³⁶ označován jako „dobrodinec našeho města“.

V letech 1653-1655 byla zavedena berní rula, v níž byla úředně popsána všechna panství, statky a královská města, navíc zde byla také zapsána jména svodníků, manů, židů a svobodných dvorů. Lišov včetně okolních vesnic je uveden ve svazku 4 z roku 1654. V té době měl Lišov 87 osedlých a 33 pustých gruntů. Tento soupis obsahoval jména všech sousedů s jejich majetkem, tedy role strychů, kolik měli koní, volů, krav, jalovic, ovcí a sviní, a bylo zde také uvedeno jejich povolání.

V říjnu 1661 koupil Hlubocké panství Jan Adolf ze Schwarzenberka, který se snažil panství zvelebit. V červenci 1665 koupila obec pro obecní mlýny dva mlýnské kameny z Jindřichova Hradce a téhož roku v září nechala opravit hodiny na kostelní věži třeboňským hodinářem. Roku 1676 založil kníže Jan Adolf v Lišově knížecí špitál pro šest mužských a šest ženských chovanců. Ještě za života knížete byl sepsán urbář celého panství. Tento urbář sepsal Matěj Jiří Hodonský, důchodní písař na Hluboké. Je v něm samozřejmě uveden i Lišov jako místo ležící na návrší se zdravou krajinou, na všech stranách obklopené polnostmi a lesy. Probíhala tudy silnice z Českých Budějovic do Třeboně, která vedla dále na Moravu a do Rakous. V té době bylo v Lišově 68 osedlých a 18 pustých gruntů.

Od roku 1677 byla v Lišově vedena pamětní kniha, do které se zapisovaly události důležité pro budoucnost. Právě díky této pamětní knize je možné sledovat historii Lišova mnohem podrobněji a seznámit se také s méně významnými událostmi, ke kterým došlo v Lišově během let 1677-1739.

---

³⁵ Státní okresní archiv České Budějovice, Archiv města Lišov, inv. č.72, sign. II/C/2, kniha č.45.

³⁶ V. Vašek, *Historie kraje lišovského*, Praha 1941.

V dubnu roku 1679 vypukl v Lišovské radnici oheň. Během dvou hodin vyhořelo na 25 domů a také radnice. Navíc od tohoto roku musela obec vedle platu přivést vrchnosti při lovu černé zvěře 20 statných lidí. Téhož roku v červenci se konala vizitace ve zdejší kostele a bylo shledáno, že kostelu chybí ciborium a kostnice je ve špatném stavu. V osmdesátých letech 17. století se do českých zemí šířila morová nákaza, která se sem dostala z Horních Rakous. Pocestní museli mít při cestách osvědčení, že v jejich městě není mor, a také byly omezeny jarmarky. Z této doby rovněž pochází zápis z městské knihy, kde je popsán průjezd císaře Leopolda I. Lišovem 11. července 1680. Císař jel tehdy s celým svým dvorem do Vídně. Lišovská obec podle příkazu vrchnosti nesměla císaře vítat, tento zákaz se vztahoval na celé schwarzenberské panství. V říjnu 1681 došlo v Lišově k neštěstí. Při pracích kolem Dolního rybníka byl zabit podřatým stromem lišovský sused Bartoloměj Veselý. Dřevo sice nebylo moc silné, ale uhodilo ho přímo na spánek. Nikdo se tenkrát nepřiznal, kdo dané dřevo podřal.

V těchto letech byly rakouské země sužovány tureckými válkami. Zprávy o obležení hlavního města Vídně a o násilnostech páchaných Turky na bezbranných lidech si vyžádaly všude mimořádná opatření. Docházelo k mnohým odvodům chlapců a mužů, kteří byli posíláni do války na obranu země. Vítězství nad Turky bylo všude vítáno s nadšením. Na Hluboké tehdy ale zavládl smutek, 26. května 1683 zemřel kníže Jan Adolf. Jeho nástupcem se stal syn Ferdinand Vilém. Roku 1687 nechala lišovská obec zhotovit nový zvon, na který významně přispěl zdejší farář Král. Zvon byl ulit v Norimberku, vážil 90 kilo a byl nazýván „Vavřínek“ nebo „šturmovák“. Ještě téhož roku byl posvěcen duchovním ze Zlaté Koruny a zavěšen v kostelní věži. Roku 1687 byl také v kostele postaven nový oltář, takže chrám Páně měl tři lodě a čtyři oltáře. Hlavní oltář sv. Václava byl ozdoben obrazem Panny Marie Sněžné. Ve špici oltáře byl obrázek Nanebevzetí Páně. Na epištolní straně byl oltář sv. Jana Nepomuckého, na evangelijní straně oltář na počest biskupa sv. Mikuláše a opata sv. Linharta a na prahu presbytáře oltářik sv. Judy Tadeáše. V červenci 1689 se vzdal služby dosavadní radní písař Václav Antonín Záhorka a nastoupil po něm Lukáš Kasparides, bývalý obroční na Černovském panství, které patřilo panu z Talmberka³⁷. Mimo jiné povinnosti měl také vykonávat službu pivního správce a zaznamenávat do pamětní knihy důležité události, ke kterým ve městě došlo. Jeho prvním zápisem do pamětní knihy byla zpráva o

---

³⁷ Václav Antonín z Talmberka (†1697) získal černovské panství od své ovdovělé sestry Johany Kateřiny Paradisové.

popravě Veruny Košťálové, která zabila své vlastní nemanželské dítě. V Lišově je hrdelní pravomoc doložena již na počátku 15. století. Hrdelní soudnictví v Lišově a na celém Hlubockém panství skončilo během roku 1765, kdy hrdelní tribunály ztratily své soudní pravomoci.

V témže roce byl opraven strop lišovského kostela. Opravu provedl knížecí stavební mistr Antoni de Maggi. Roku 1691 opět propukly turecké války, znovu bylo soustředováno vojsko a byly sbírány další finanční prostředky na vybavení armády, a proto byla nově vybírána daň z hlavy podle patentů z 29. ledna a 2. února 1691. Téhož roku Václav Antonín Záhorka, důchodní na Hlubockém panství a lišovský rodák, založil ke cti své manželky fundaci na 300 zlatých na mše v lišovském kostele, vosk a víno k záduší.

Při neustálých průchodech vojska Lišovem se začal projevovat nedostatek obilí a jeho ceny stoupaly. Navíc roku 1692 se kvůli mnohým deštům a krupobití urodilo velmi málo obilí. Vrchnost upozornila obec, aby šetřila po všech stránkách. Hlubocký hejtman obnovil starý opomíjený zvyk přehledávání panen, aby se zabránilo špatným činům proti Bohu a světu. Tento starý zvyk byl zaveden hejtmanem především kvůli zkušenosti s Veronikou Košťálovou, dívkou, která v březnu 1689 zabila své nemanželské dítě³⁸. K další velké neúrodě došlo roku 1694 a byla provázena nemocemi. V září 1697 byl vyloupen zdejší kostel sv. Václava. Zloděj se do kostela dostal oknem a ukradl několik vzácných předmětů.

Od roku 1698 se obec zaměřila na dosažení svobod a propuštění z poddanosti, čehož dosáhla 1. prosince 1699, kdy kníže Ferdinand ze Schwarzenberku vydal ve Vídni listinu, v níž udělil obci privilegium svobodného a neomezeného přijímání a propouštění obyvatel za zaplacení 90 zlatých propustného. Listina byla ještě 20. prosince 1705 ve Vídni doplněna dodatkovou listinou, v níž kníže Adam František upravil podmínky privilegia od knížete Ferdinanda ze Schwarzenberku o přijímání a propouštění obyvatel tak, aby lišovští byli zbaveni dalších povinností.

Roku 1699 byla velká neúroda, protože léto bylo velice suché. Mnoho plodin přišlo na zmar. Pšenice, ječmen i hrách se zkazily. Po neúrodě byl všeho nedostatek a to, co bylo k dostání, bylo předražené. V ten samý rok vydal hlubocký hejtman Ondřej Frankstätter „Instrukce rychtáře městys Lišova“. Instrukce byly rozděleny do 15 článků.

---

³⁸ P. Matlas, *Hrdelní soudnictví na panství Hluboká, 1661-1765*, Sborník archivních prací 57, 2007, č. 1, s. 3-156.

V těchto člancích se píše, že rychtář i jeho rodina museli být zbožní, žít pokorně a šlechetně. Měl také na starosti zbožnost obyvatel městyse, měl dohlédnout na to, aby pravidelně navštěvovali chrám Páně, a pokud to neučinili, měl právo je potrestat. V době klekání měl rychtář zajistit, aby se lidé modlili za svatý pokoj a vítězství nad Turkem. Rychtář také musel udržovat v městečku klid a pořádek, měl zabránit ožralství, rozpustilostem a nočním nepokojům. Povaleče, podezřelé a neužitečné lidi, kteří by v Lišově vyvolávali nepokoje, mohl z města vyhnat nebo je mohl nechat uvěznit. Při vypuknutí požáru musel rychtář popohánět lidi k jeho hašení a ty, kteří by jen přihlíželi neštěstí, mohl nechat uvěznit. Jeho hlavním úkolem bylo tedy zachovávat v obci pořádek.

V lednu 1700 další lišovský rodák odkázal ve své poslední vůli Lišovu nemalou částku peněz. Tímto dobrodincem byl Daniel Armogast Hrdlička – Lišovský, hejtmán schwarzenberského panství v Postoloprtech. Odkázané peníze byly rozděleny mezi potřebné, část z odkázaných peněz dostali chudí lidé, část farář, varhaník, kostelník a ministranti. V prosinci 1702 zemřel zdejší farář Král. Po jeho smrti v lednu 1703 byla učiněna inventura jeho jmění. Vše, co měl, odkázal své hospodyni Kateřině, kterou si později jeho bratr Alexandr vzal za manželku. Podle přání byl pohřben v Lišově v kostele sv. Václava u hlavního oltáře. Jeho nástupcem se stal Václav Spěváček, který byl do té doby kaplanem v Českých Budějovicích a v Hluboké. V Lišově působil do roku 1707. Za jeho působení se přestala rozdávat koleda, která činila 3 krejcary, trochu lnu a obilí. Farář Spěváček odešel do Vodňan, kde v červnu 1709 zemřel ve věku pouhých 38 let. Nový kníže Adam František nechal roku 1703 nařídít vyměření hranic lišovského katastru, chtěl tak předejít rozepřím obcí o hranice. Byla ustanovena komise, která provedla šetření a vymezila hranice obvodu Lišova s pozemky a lesy k němu patřícími. K protokolu byla připojena i mapa. O tomto šetření byl sepsán na Hluboké protokol a opatřen podpisy a pečeti knížecího úředníka. Kníže Adam František také v lednu 1706 obnovil ve Vídni artikule cechu pekařů, kovářů, kolářů a bednářů. Téhož roku 30. června v noci v Lišově vypukl požár. Mnoho stavení bylo tehdy požárem poničeno. Oheň se nevyhnul ani domu rychtáře Vavřince Höfera.

Po odchodu faráře Spěváčka se novým farářem stal Jan Mann, který nechal v lišovském kostele roku 1710 postavit nový oltář. O rok později byly všechny oltáře pozlaceny Pietrem Colathem z Jindřichova Hradce. V červenci 1712 se Lišov připravoval na velkou slavnost, jíž byla zlatá svatba primátora Matěje Žáka s jeho manželkou. V té době byl Matěj Žák primátorem již 36 let. Na svatbu byl pozván také

kníže Adam František, ten ale působil jako nejvyšší dvorský maršálek u císařského dvora v Prešpurku (Bratislavě), kde dvůr v té době pobýval, a tak se ze slavnosti omluvil a delegoval hejtmana Dvořáka, který primátorovi předal několik dukátů a písemnou gratulaci od knížete. Mimo to kníže přispěl na hostinu jedním sudem piva a jedním teletem. Svatby se také zúčastnil vrchní schwarzenberský hejtman, hejtman z Protivína, obecní rada a několik duchovních. Roku 1713 vypukl v Čechách mor, který si vyžádal nejen v Lišově mnoho životů. V červenci 1716 došlo k měření hranic mezi hlubockým panstvím a královským osvobozeným městem České Budějovice. Téhož roku kníže obnovil artikule tkalcovského cechu.

V březnu 1716 ve Vídni povolil císař Karel VI. Lišovu přeložení dvou dosud platných jarmarků a také povolil konání třetí jarmarku. O toto přeložení žádal Lišov již v roce 1710 císaře Josefa I., ten však v dubnu 1711 zemřel na neštovice a lišovští museli tenkrát svou žádost opakovat.

V dubnu 1719 nechala obec zřídít nový rybník na Sviní louce u silnice kvůli větší potřebě kaprů. Práce řídil cihlář Matěj Šafář, který měl k ruce dvanáct dělníků. Práce netrvaly příliš dlouho, za dva týdny byl rybník hotový. Téhož roku zemřel primátor Matěj Žák, v čele obce stál od roku 1681, tedy přes 38 let. Byl to šlechtyný a zámožný měšťan, který se těšil důvěře svého okolí.

Dosavadního faráře Manna vystřídal v úřadu roku 1723 farář Jan Slavíček, písecký rodák. Jeho život v Lišově byl plný sporů s lišovskými sousedy i s vrchností. Došlo to tak daleko, že farář upadl u vrchnosti v nemilost. Spory se týkaly především dřeva, které měl farář dostávat.

Ve dvacátých letech 18. století byly jednotlivé lišovské rybníky opatřovány kamenným tarasem. Tato práce byla svěřena zednickému mistrovi Tomáši Vortnerovi. Zároveň to byla doba, kdy se v českých zemích začínal šířit nový kult českého světce Jana Nepomockého³⁹.

Farář Slavíček v Lišově nebyl příliš šťastný a v lednu 1728 ze své funkce odstoupil. Po své smrti odkázal nemalou částku peněz na obnovu oltáře sv. Barbory v Doudlebech, kde působil před svým příchodem do Lišova, ale Lišovu neodkázal nic. Novým farářem se stal Antonín Pišely, strakonický rodák, který zde působil již od roku 1726 jako kaplan. Také ten měl několik sporů ohledně dříví od vrchnosti, nakonec vše vyřešila konzistoř ve prospěch faráře. V témže roce na příkaz vrchnosti byla ve městě postavena

---

³⁹ V. Vlnas, *Jan Nepomucký, česká legenda*, Praha 1993.

nová šatlava, která měla zaručit větší bezpečnost, a také byly opraveny varhany. Opravy se ujal varhanář Václav Pantoček z Dačic.

V srpnu 1730 nechalo město postavit novou šibenici neboli „spravedlnost“. Byla postavena u silnice nedaleko rybníka Čekala na místě, kde stála od šedesátých let 17. století předchozí šibenice. Před postavením šibenice byla na toto místo povolána celá obec a všechny cechy, aby se zúčastnily slavnostního zahajovacího ceremoniálu, kdy první ránu sekerou dal tesařský mistr z Hluboké, další purkmistr, rychtář, konšelé, obecní starší a sousedé, kteří se byli přítomni ceremoniálu. Po dokončení stavby byla šibenice hlídána až do 11. srpna, protože toho dne měla být vykonána exekuce na cikánovi Tomášovi Laštovkovi, který, jak sám přiznal, spáchal mnoho krádeží. Tomášovi Laštovkovi kat uřízl ucho a dostal několik ran metlou.

Roku 1729 byla započata stavba nové kostelní věže, která byla dokončena až v září 1730. V červenci 1732 zemřel kníže Adam František. Byl zastřelen během honu v Brandýse samotným císařem Karlem VI⁴⁰. V době jeho smrti byl jeho syn ještě nezletilý, a proto se o panství starala zatím jeho matka, kněžna Eleonora Amélie. Syn Josef Adam se vlády na panství ujal roku 1741 ve svých devatenácti letech.

V únoru 1733 vypukl v Lišově opět požár. Oheň vyšel z hostince Václava Hrdličky. Během požáru bylo zničeno na patnáct domů včetně obecního dvora a radnice. Obec vypracovala o neštěstí podrobný přehled, kdy byli uvedeni jednotliví poškození sousedé a škody způsobené požárem. O rok později se úřadu vzdal radní písař Lukáš Kasparides. Nahradil ho František Ferdinand Horšovský. Lukáš Kasparides zemřel za tři roky v říjnu 1737. Písař Horšovský v Lišově pravděpodobně moc dlouho nezůstal, protože v září 1739 se objevuje jméno nového písaře Adama Sebastiána Kunstového, který byl zároveň varhaníkem a učitelem.

Ve čtyřicátých letech 18. století došlo k mnoha změnám. Po smrti císaře Karla VI. na trůn nastoupila jeho dcera Marie Terezie. Vymření habsburského rodu po meči přineslo monarchii dlouho trvající a vysilující války, které se nevyhnuly ani českým zemím. Císařovna Marie Terezie se nehodlala vzdát svých území a tak začala sbírat vojsko. Odvody probíhaly i v Lišově. Navíc v této době se vybíraly velké daně, které byly určeny především pro vojsko.

---

⁴⁰ J. Zálaha, *Poslední hon Adama Františka ze Schwarzenberku*, Myslivec 12, 1994, s. 6.

V dubnu 1741 zemřel farář Pišely a byl pohřben v kostele sv. Václava pod kazatelnou. Jeho nástupcem se stal Antonín Friml, který v Lišově působil až do své smrti roku 1754.

Městská správa v Lišově v novověku

V čele lišovské městské správy stál rychtář, který byl významným představitelem samosprávy. Rychtář byl nejen zástupcem vrchnosti, které patřilo panství, kde se obec nacházela, což je v případě Lišova hlubocké panství, ale rychtář byl zároveň strážcem práva a pořádku. Rychtář byl zpravidla volen na jeden rok z řad městské rady⁴¹.

Pod správu Lišova spadaly také vesnice ležící v nejbližším okolí, jako byly Hrdějovice, Hrutov, Hůrky, Hůry, Chotýčany, Jelmo, Jivno, Levín, Lhotice, Opatovice, Slověnice, Úsilné nebo Velechvín.

Obecní záležitosti měla na starosti městská rada, která byla označována jako „ouřad městys Lišova“. Rada byla volena vždy na dobu jednoho roku z řad měšťanů Lišova. Při vyhlášení a jmenování rady byl přítomen často farář a zástupce vrchnosti z řad jejich úředníků nebo i rodinný příslušník vrchnosti. Radní, kterým se říkalo v té době konšelé nebo přísežní, se po čtyřech týdnech střídali ve funkci purkmistra. První purkmistr v roce býval nazýván primátorem nebo primasem. Purkmistr měl v menších obcích na starosti městskou pečeť. Primas pak měl na starosti především hospodářské záležitosti ve městě. Konšelé většinou pocházeli z řad zámožnějších měšťanů a řemeslníků. Městská rada se starala v první řadě o správu obecního majetku, což byl obecní dvůr, pivovar, rybníky, lesy, cihelny, pastviny a další pozemky. Vedle konšelů působili v obecní samosprávě také obecní starší neboli malá rada, jak byl tento úřad označován v Lišově. Byl jakýmsi poradním orgánem městské rady a bylo jich vždy šest.

Prvním obecním úředníkem v Lišově byl písař⁴². Písař vedl městské knihy, k jejichž nárůstu docházelo s rozšířením obecní agendy zhruba od 17. století. Prvním lišovským písařem se stal v letech 1628-1632 Václav Kopačka Lomnický. Dále v Lišově jako písař působil Jan Felix Chrysostom (1632-1636), Václav Kopačka Lomnický (1636-1641), Kašpar Pardubský - Aucupides (1641-1668), Jan Loštinský (od 1668), Václav Antonín Záhorka (do 1689), Lukáš Kasparides (1689-1734), František Ferdinand Horšovský

---

⁴¹ Z. Hledíková – J. Janák – J. Dobeš, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*, Praha 2007.

⁴² Písař- často byl označován také jako syndik nebo syndicus.

(1734-1739), Adam Sebastián Kunstový (1739-1766), Ignác Josef Thán (1766-1772), Vojtěch Havlík (1772-1776), Martin Danner (1776-1780) a Vojtěch Pinc (1780-1794). Do 18. století se úřadovalo téměř výhradně česky. Pro vyřizování německé korespondence býval povolán písař z Českých Budějovic. Písař vedl celou řadu nejrůznějších typů městských knih. Z nich se dochovala např. kniha opisů privilegií z roku cca 1720⁴³, Kniha zápisů ze schůzí městské rady z let 1772-1793⁴⁴, Kniha purkmistrovských počtů z let 1630- 1642⁴⁵, Kniha počtů z roku 1732⁴⁶, Sirotčí počet z roku 1738⁴⁷, Kniha kontribuce z let 1753-1764⁴⁸, Kniha dlužníků a pohledávek kontribučních z let 1767- 1781⁴⁹, Pozemková kniha z let 1643-1714⁵⁰, Kniha svatebních smluv z let 1719-1850⁵¹, Kniha zádušních odkazů k lišovskému kostelu svatého Václava z let 1668- 1675⁵² a samozřejmě pamětní kniha.

Jak už bylo zmíněno výše, Lišov byl součástí hlubockého panství. Mezi nejvýznamnější šlechtické rody, které měly Hlubokou v držení, patřili Pernštejnové, páni z Hradce nebo Malovcové z Malovic. Od roku 1661 patřilo Hlubocké panství rodu Schwarzenberků. Ti panství získali od synovce španělského generála Dona Baltazara de Marrades, který získal Hlubokou od císaře Ferdinanda II.⁵³ jako náhradu za válečné pohledávky a který jí odkázal svému synovci, a od něj ji právě roku 1661 koupil Jan Adolf I. Schwarzenberk⁵⁴. Jan Adolf I. uplatňoval na svém panství pokrokové metody v nejrůznějších odvětvích hospodaření, se kterými se setkal v Nizozemí. Dal také přesně

---

⁴³ Státní okresní archiv České Budějovice, Archiv města Lišov, inv. č.30, sign. II/A/3, kniha č.3.

⁴⁴ Tamtéž, inv. č. 33, sign. II/A/6, kniha č. 6.

⁴⁵ Tamtéž, inv. č. 37, sign. II/A/10, kniha č. 7.

⁴⁶ Tamtéž, inv. č. 40, sign. II/A/13, kniha č. 13.

⁴⁷ Tamtéž, inv. č. 56, sign. II/A/29, kniha č. 29.

⁴⁸ Tamtéž, inv. č. 58, sign. II/A/31, kniha č. 31.

⁴⁹ Tamtéž, inv. č. 59, sign. II/A/32, kniha č. 32.

⁵⁰ Tamtéž, inv. č. 62, sign. II/B/2, kniha č. 36.

⁵¹ Tamtéž, inv. č. 67, sign. II/B/6, kniha č. 40.

⁵² Tamtéž, inv. č. 71, sign. II/C/1, kniha č. 44.

⁵³ Ferdinand II. (1578-1637), roku 1617 korunován českými stavy českým králem. Jeho vláda vedla k povstání českých nekatolických stavů, které vyvrcholilo 8.11.1620 bitvou na Bílé hoře.

⁵⁴ Jan Adolf I. (1615-1683), jako druhorozený syn se měl stát duchovním, ale po smrti svého staršího bratra byl poslán k císařskému dvoru. Roku 1650 obdržel řád Zlatého rouna a roku 1670 ho císař jmenoval předsedou říšské tajné rady a povýšil ho do stavu říšských knížat.

vyměřit a zřetelně vyznačit hranice panství, které byly v letech 1669-1670 osazeny kamennými mezníky se schwarzenberským rodovým znakem. Ke konci života se věnoval převážně hospodaření na svých statcích, experimentoval s novými plodinami a plemeny dobytka, podporoval sadařství, lesnictví a rybníkářství⁵⁵. Zřizoval starobince a chudobince, příkladem může být knížecí špitál v Lišově⁵⁶, který byl určen pro schwarzenberské zaměstnance, o které ve špitále bylo velmi dobře postaráno. Dostávali od vrchnosti jakési kapesné, také různé naturálie jako byla mouka, kroupy nebo dříví na zatopení⁵⁷. Po smrti Jana Adolfa I. se jeho nástupcem stal syn Ferdinand Vilém Eusebius⁵⁸, který na panství příliš často nepobýval, protože byl vázán dvorskou službou ve Vídni, kde zastával významný úřad nejvyššího hofmistra u panující císařovny Eleonory Magdaleny. Po něm se vlády ujal jeho syn Adam František⁵⁹, který se nedožil příliš vysokého věku. Když zemřel, jeho synovi bylo teprve deset let, a proto se poručnické vlády ujala jeho matka, kněžna Eleonora Amálie. Jejich syn Josef Adam⁶⁰ převzal správu majetku až po matčině smrti roku 1741.

---

⁵⁵ Jiří Zálaha, *Stručné dějiny rodu knížat ze Schwarzenberku*, Hluboká nad Vltavou 1991.

⁵⁶ Knížecí špitál byl v Lišově vybudován v letech 1675-1676, zasvěcený byl svatému Janu Křtiteli a svatému Antonínu Paduánskému. Chovanci špitálu měli za povinnost nosit oděv ve schwarzenberských barvách (modrá a bílá).

⁵⁷ A. Nikendey – J. Jakš, *Knížecí špitál v Lišově*, *Obnovená tradice* 16, 2003, č. 27, s. 19-20.

⁵⁸ Ferdinand Vilém Eusebius (1652-1703) podstatně rozmnožil rodový majetek jak v Čechách, tak v Německu.

⁵⁹ Adam František (1680-1732) na panství prováděl rozsáhlé stavební aktivity. V jeho službách pracovalo mnoho významných architektů, např. Antonín Erhart, otec a syn Fischerové z Erlachu nebo Pavel Ignác Bayer, a nechal postavit lovecký zámek Ohrada.

⁶⁰ Josef Adam Jan Nepomuk (1722-1782) během jeho vlády bylo Hlubocké panství značně poškozeno válkami o rakouské dědictví.

Pamětní kniha městečka Lišova

Pamětní kniha města Lišova je dnes uložena ve Státním okresním archivu České Budějovice ve fondu Archiv města Lišova jako kniha č. 5. Byla vedena v letech 1677-1840. Celkem má 125 folií o rozměrech 20x31cm. Na desky bylo použito pergamenového listu se zbytky středověkého latinského textu, který je na mnoha místech poškozen. Celá kniha je psána na papíru. Vazba je také poškozená a některá folia z ní již vypadávají.

Úsek pamětní knihy, který je editován, byl veden v letech 1677-1739 a zabírá 61 folií. Většina zápisů je psána v českém jazyce, až později na počátku 18. století se objevuje první zápis v německém jazyce. Jde o německou verzi předchozího zápisu, který popisuje zlatou svatbu významného lišovského měšťana Matěje Žáka, který mnoho let působil v městské samosprávě nejen jako konšel, ale také jako primátor. Ve větší míře se zápisy v německém jazyce objevují od třicátých let 18. století.

V letech 1677-1739 vedlo tuto pamětní knihu několik písařů. Prvním byl Václav Antonín Záhorka (do 1689), dále Lukáš Kasparides (1689-1734), František Ferdinand Horšovský (1734-1739) a také po část roku 1739 Adam Sebastián Kunstový. Nejznámějším a nejčastěji zmiňovaným písařem je Lukáš Kasparides, který je zde označován jako „soused zdejší“ nebo „rodič zdejší“ a který také působil jako konšel v městské radě. Navíc je mu v knize věnovaný zápis z roku 1726, kde se píše o jeho svědomité písařské práci. Je proto velice pravděpodobné, že tento zápis zapsal sám Kasparides. Lukáš Kasparides zemřel 10. listopadu 1737 ve věku 77 let; knihu vedl zhruba 36 let.

První zápis v knize pochází z 5. prosince roku 1677. Byly v něm popsány dávky, které obec musela odvádět farářům a kantorovi. Dále je zde zaznamenána smlouva na vypálení jedné pece cihel a také sumy peněz a naturální dávky, které měla obec zaplatit a obstarat.

Mezi nejčastější zápisy patří zprávy o potvrzení a jmenování konšelského úřadu, kde jsou uvedeni nejen konšelé, ale také rychtář, mýtný, hajný, primas neboli primátor a obecní starší. Je velice zajímavé sledovat, jak se v průběhu let obsazení městské rady téměř vůbec nezměnilo, k zásadním změnám došlo až na počátku 18. století. Do té doby v radě zasedali jen příslušníci několika rodin. Nejspíše to byly významné a pravděpodobně bohaté rodiny, které žily v Lišově dlouhá desetiletí a jejichž členové

zasedali v městské radě po několik generací. To byli např. Hrdličkovi, Žakovi, rodina Velických, Höffrovi, Gráfovi nebo Fáberovi.

Dalšími častými zápisy jsou seznamy jmen lidí, kteří měsíčně odváděli kontribuci, tedy pozemkovou daň. Zápis je rozdělen do několika sloupců, ve kterých je uvedeno jméno plátce a ve stejné řádce částka, kterou musel odvádět. První takový seznam pochází z roku 1681 a zabírá 4 folia.

Jiné seznamy, které se v knize často vyskytují, jsou vlastně soupisy pozemkového majetku. Opět je to seznam jmen, u nichž je uvedeno, kolik který lišovský obyvatel má záhonů. U jednoho z těchto zápisů je také zmíněno, že takový soupis byl zapsán v urbáři, který se nacházel v hlubocké kanceláři, která spravovala zdejší panství. Jednalo se tedy o soupis poddanského neboli rustikálního pozemkového majetku, za jehož držení a používání musel jeho vlastník odvádět pozemkové vrchnosti jisté dávky, zpravidla peněžní nebo naturální. První takový soupis v pamětní knize pochází z dubna 1681.

Dále je tu celá řada záznamů ryze pamětního charakteru. Mezi nejvýznamnější patří poprava dívky, která zabila své nemanželské dítě.⁶¹ Záznam pochází z roku 1689 a poprava je zde popisována do nejmenších podrobností. Vzhledem k tomu, že Lišov byl jen malou vesnicí, neměl vlastního popravního mistra. Proto byl do Lišova pro vykonání popravy poslán kat i s pomocníky z Českých Budějovic. Den popravy je popisován od samého rána. Jsou zde zaznamenány jednotlivé kroky rychtáře, jeho slova pronesená k obci a jejím obyvatelům, k odsouzené dívce i k popravnímu mistru. Písař se také zmiňuje o rychtářově cestě k vězení a z vězení na náměstí, kde byl postaven pranýř. I katova slova pronesená k rychtáři a odsouzené dívce jsou zaznamenána. Po vykonání popravy se rychtář, doprovázen celou obcí, vrátil ke svému domu a tady rozpustil lid a poslal je do jejich domovů. Nakonec jsou uvedeny částky peněz, které byly vyplaceny katovi, jeho pomocníkům a poslům, kteří byli posíláni se zprávami k magistrátu do Českých Budějovic.

Písař byl také přítomen u výslechů a dva takové zapsal do této pamětní knihy. Jednalo se o výslech děvčete, které bylo ve službě u rychtáře z Podhradí a které rychtáři mělo ukrást dvacet dukátů. Výslech proběhl roku 1691. Dívce byly kladeny různé otázky a ona na ně musela po pravdě odpovídat. Ke konci výslechu se přiznala, že

---

⁶¹ P. Matlas, *Hrdelní soudnictví na panství Hluboká, 1661-1765*. Sborník archivních prací 57, 2007, č. 1, s. 3-156.

peníze dala nějaké židovce. Proto po výslechu děvčete následuje výslech židovky. Ta ale po celou dobu výslechu tvrdila, že od dívky vzala jen jeden dukát. Poté byly předvolány obě dvě, tedy jak dívka, tak i židovka, aby si navzájem řekly pravdu do očí. Ze zápisu ale není úplně zřejmé, jak spor nakonec dopadl. Stránky, na kterých jsou výslechy zaznamenány, byly rozděleny na dvě poloviny. Na první polovině jsou kladené otázky a na druhé odpovědi vyslýchaných osob.

Vzhledem k tomu, že v této době, tedy v 17. a 18. století, se kladl velký důraz na zbožnost, nachází se v knize řada zápisů týkající se zdejšího kostela svatého Václava, který pochází ze 14. století. Nechybí např. zpráva o jeho vyloupení z roku 1697, kdy si zloděj odnesl liturgické stříbrné náčiní a jiné předměty, nebo zpráva o vyzdvižení nové báně na kostelní věž. Nechybí ani údaj na kolik peněz nová bán a její vyzdvižení přišlo.

Několikrát se v knize také nachází zápisy o porovnání mezi lišovskými sousedy. Občas totiž docházelo k vzájemným roztržkám a sporům mezi sousedy, které vyvrcholily slovním i fyzickým napadáním, což narušovalo život v obci. Důvodů k takovým sporům bylo samozřejmě mnoho, ale nejčastěji šlo o hranice mezi pozemky. Pokud tedy k takovým přímo v obci došlo, byli sousedé, kterých se hádky týkaly, předvoláni před městskou radu, aby se spory vyřešily. Obvykle jim pak byla uložena pokuta, kterou museli zaplatit v případě, že by opět došlo k nějakým neshodám a rozepřím.

Mezi ojedinělé zápisy v této pamětní knize patří poslední vůle lišovského souseda Malhy, ve které bylo důsledně rozepsáno, co komu náleží. Na základě této poslední vůle postoupila vdova Anna Malhová živnost po manželovi svému nejstaršímu synovi. Hlavně byly v tomto Malhovském pořízení popsány povinnosti nejstaršího syna ke své matce a mladším sourozencům a také povinnosti matky vůči svým dětem. Nejstarší syn měl především své mladší sourozence zaopatřit do budoucna, dívkám měl vystrojit svatbu a musel se postarat o mladšího bratra, kdyby byl neduživý a nemohl by si sám na sebe vydělávat. Matce pak musel být v mnohém nápomocný a měl by jí odvádět různé naturální dávky, jako obilí, zeleninu, dříví nebo louče. Toto pořízení bylo rozděleno do deseti bodů, ve kterých byly stanoveny vzájemné povinnosti.

Písař se také místy zmiňuje o obecních rybnících, které spadaly pod správu Lišova. To byl např. rybník Smíchovec, Čekal, Hořejší, Vortinovec, Dolní nebo Utopený. Zápisy upozorňují především na dobu, kdy mělo dojít k výlovu rybníků, aby se voda z nich nevylila a nezaplavila okolní louky. Navíc v letech 1723-1729 byla většina rybníků opatřena novým tarasem. Písař pak u rybníků, u kterých byl vystavěn nový

taras, popsal, jak práce probíhaly, kdo byl pověřen výstavbou tarasu, jak byl taras dlouhý a na kolik peněz jeho stavba přišla, přičemž důsledně rozepsal, kolik peněz bylo zapotřebí na jednotlivé položky, tedy kolik bylo zapláceno zedníkovi a jeho pomocníkům, za dřevo na pálení kamene, za nalámání kamene, za pivo a chléb pro sousedy, kteří pomáhali při budování nového tarasu.

Poslední zápis editovaného úseku pochází ze 30. září 1739, je napsán v německém jazyce a popisuje obsazení městské rady z let 1732 a 1737. Vedle konšelů je v zápisu také opět uveden rychtář, primas a obecní starší. U některých jmen byl dopsán křížek a u jiných vedle křížku také datum, což značí, že zemřeli, popřípadě i kdy zemřeli. Poslední zápis pochází z pera písaře Adama Sebastiána Kunstového, který je na konci zápisu uveden jako syndik.

Lišovská pamětní kniha nebo prozatím spíše její editovaný úsek z let 1677-1739 přináší mnoho zajímavých zpráv o událostech, které se tehdy staly v městečku Lišově. Vedle již zmíněných zápisů jsou zde také zaznamenány požáry, které v Lišově vypukly, velká neúroda nebo nepovolená svatba jednoho z poddruhů, který sloužil v obecním dvoře.

Tato pamětní kniha je skutečně bohatým pramenem, který přináší pestrý obraz života z jednoho malého městečka.

Závěr

V této bakalářské práci jsem se zaměřila v první řadě na pamětní knihu města Lišova, jejíž první část z let 1677-1739, která má 61 folií, je zde zpřístupněna v podobě edice, jejíž součástí je také ediční poznámka a slovníček latinismů. Pomocí poznámek pod čarou jsem se snažila vysvětlit staré významy slov, latinské názvy, různé úřady nebo události, které jsou v pamětní knize zmíněny.

Ve třech úvodních kapitolách je obecně popsán vývoj městských knih v českých zemích, historie města Lišova s důrazem na období, kdy byl veden editovaný úsek lišovské pamětní knihy, včetně městské správy v Lišově, a přiblížena podoba a obsah pamětní knihy.

Při vedení této pamětní knihy do ní lišovští radní písaři zapisovali nejrůznější zprávy, které se většinou týkaly výhradně Lišova, i přesto, že pod správu Lišovu spadalo několik okolních vesnic. Zprávy o těchto vesnicích se v zápisech objevují jen zřídka, je to např. výslech děvčete ze Sedlic, které ukradlo několik dukátů rychtáři z Hluboké. Většina zápisů editovaného úseku byla napsána v českém jazyce. Zápisy v německém jazyce se objevily až na počátku 18. století.

Během let 1677-1739 se ve vedení lišovské pamětní knihy vystřídali čtyři radní písaři. Byl to Václav Antonín Záhorka (1677-1689), Lukáš Kasparides (1689-1734), který také působil jako konšel v městské radě, František Ferdinand Horšovský (1734-1739) a Adama Sebastián Kunstový (od roku 1739), který v Lišově působil rovněž jako učitel a varhaník.

Vedle pamětní knihy byla v Lišově vedena také kniha počtů, kniha purkmistrovských počtů, kniha kontribuce nebo kniha zápisů ze schůzí městské rady.

Lišovská pamětní kniha je velice důležitým pramenem, který zachycuje významné i méně významné události z jednoho malého jihočeského města.

V rámci své bakalářské práce jsem se věnovala zatím pouze první části lišovské pamětní knihy. Zbylou část bych chtěla zpracovat v rámci svého magisterského studia, které bude zakončeno diplomovou prací.

Ediční poznámka

Písemný pramen, který je editován, je uložen ve Státním okresním archivu České Budějovice ve fondu Archiv města Lišova. Jde o první část pamětní knihy města Lišova, která byla vedena v letech 1677-1739, má rozsah 61 folií a je psána na papíře o rozměrech 20x31 cm. Pamětní knihy všeobecně stojí na pomezí pramenů úřední a pamětní povahy. Zpravidla jsou zde záznamy pamětního charakteru (zprávy o přírodních živlech, popravách, významných událostech ve městě) a úředního charakteru (jmenování a obsazení konšelského úřadu, odvádění kontribuce). Z hlediska historie a vývoje měst jsou to velice důležité a zajímavé prameny, které mapují život v daném městě.

Zásady použité pro vznik této edice vycházely z obvyklých pravidel zpřístupňování novověkých písemných pramenů⁶². Německá část byla transliterována. Došlo jen k několika úpravám. V první řadě česká jména a příjmení, která se nacházela v této části, byla většinou transkribována. K dalšímu zjednodušení došlo při přepisování slov se zdvojenou hláskou ff, tam, kde to nebylo podle pravidel německého jazyka nutné, je psáno pouze jedno f.

Česká část pamětní knihy byla transkribována. Členění do odstavců respektuje dochovanou předlohu. Jednotlivé zápisy jsou řazené v pořadí, které odpovídá pořadí zápisů v pamětní knize. Pamětní kniha téměř postrádá interpunkci, proto byl text rozdělen do vět a doplněn interpunkčními znaménky (tečka, čárka). Marginální poznámky, které se v pamětní knize nacházejí, byly včleněny do textu na místa, na která patří, a byly dány do složené závorky {} a zpravidla odlišeny menším písmem. Podtržené části v pamětní knize byly označeny podtržením i v edici. Přeškrtnuté nebo zamazané části textu byly označeny špičatými závorkami <>. Části textu označené závorkami byly ponechány v kulatých závorkách (). Do hranatých závorek byly doplněny části textu, které chybí. Např. jsou to různé zkratky, které se v textu velmi

---

⁶² M. Vlášek, *Jindy a nyní (K historii vydávání raně novověkých česky psaných textů)*, Listy filologické 123, 2000, s. 149-156; J. Vintr, *Zásady transkripce českých textů z barokní doby*, Listy filologické 121, 1998, s. 341-346; J. Daňhelka, *Směrnice pro vydávání starších českých textů*, Husitský Tábor 8, 1985, s. 285-301; I. Šťovíček, *Zásady vydávání historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.-20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002.

často objevují a které byly důsledně rozepsány (Jeho Vysoce Osvícená Knížecí Milosti, Jeho Milosti, pan), podobně byly také doplněny hlásky, které písař během zapisování vynechal. Pro označení nečitelného textu byla použita hranatá závorka s otazníkem uvnitř [?]. Za číslice, které v textu označují řadovou číslovku, byla doplněna tečka.

Často docházelo k modernizaci i/y u vyjmenovaných slov nebo ve shodě podmětu s přísudkem.

Většina změn v textu se týkala hlásek. Podle významu slova byly upravovány hlásky i/j/g. Dále bylo převáděno v→u, w→v (wiedro→vědro) a ss→š (vssak→však). K modernizaci docházelo v případě souhlásek s/z u předložek a předpon (spívati→zpívati, způsob→způsob), stejně jako u š/ž. Podle významu slova bylo také upravováno o→ů (volí→vůli). U skupin samohlásek upraveno ie→ě (jesstie→ještě, pamiet→paměť), dvojhláska au→ou (ssestau→šestou) nebo au→ú (autraty→útraty) a ej→ý (mlejn→mlýn, sejr→sýr). Spřežka cz byla podle významu slova převedena na c, č (czasy→časy, obeczní→obecní) a spřežka rz→ř (mlynárz→mlynář, rychtárz→rychtář). Skupina hlásek th byla zmodernizována (letha→léta, theologický→teologický). Zdvojené hlásky byly zjednodušeny (raddní→radní). Dále bylo rovněž zjednodušeno psaní gk→k (purgkmistr→purkmistr).

Velká písmena jsou psána u vlastních jmen, zeměpisných názvů⁶³, názvů měsíců a u zkratk.

Jména osob a zeměpisné názvy byly většinou ponechány v původním stavu, jak je písař zaspal, a popřípadě dále vysvětleny v poznámce pod čarou. Původní podoba byla také ponechána u cizích slov (sede vacante) nebo u přejatých (fundati, rector, cantor). Beze změny rovněž zůstaly latinismy (examinírován, confirmírován, deputírován), které byly vysvětleny ve slovníčku latinismů, který následuje bezprostředně za edicí.

Názvy měsíců byly ponechány v latinském jazyce a jejich zkratky důsledně rozepsány (8bris→Octobris, Xbris→Decembris).

Jednotlivé záznamy jsou editovány v pořadí zapsaném v pamětní knize a jejich přepis byl proveden v nezkrácené formě. Pro vysvětlení některých výrazů byly použity poznámky pod čarou, které jsou z praktických důvodů řazeny bezprostředně pod záznamy, ke kterým se vztahují. K identifikaci jednotlivých výrazů byl nejčastěji použit Ottův slovník naučný.

---

⁶³ K identifikaci lokalit uvedených v pamětní knize byl použit Ottův slovník a A. Sedláček, *Místopisný slovník historický království českého*, Praha 1998.

Lišovská pamětní kniha

(I. část: 1677-1739)

fol.1r

Léta 1677 dne 5. Decembris přijala tato obec lišovská z důchodu J[eho] V[ysoc]e O[svícené] K[nížecí] M[ilo]sti ze Šwarzenbergku (titul)⁶⁴ hlubockého za místo Stroblovské, na kterém nyní knížecí špitál stojí 50 kop míšenšských pod interesse⁶⁵. A že neb[ožtík] dobré paměti pan Strobelin nemajíce po sobě žádných přátel i užitků z téhož místa pocházejících fundati⁶⁶ jistou nařídil. Tehdy obec bude povinna z téhož interesse panu faráři od jednoho requiem⁶⁷ 45 krejcarů, cantorovi⁶⁸ za zpívání 6 krejcarů, ostatních 1 zlatý 29 krejcarů k záduší božímu a na časy věčné a budoucí odvozovati. Což vše pořádně na cancel[áři] hlubocké v zápis uvedeno jesti roku a dne výš psaného.

Se Samuelem Olivou, cihlářem obecním, učiněna jest smlouva na <vyp>álení jedné pece cihel, totiž

Od jednoho tisíce krycího díla po	1 zlatý 30 krejcarů
Od jednoho tisíce zdicího po	1 zlatý 20 krejcarů
Zádavku na jednu plnou pec	
piva	1 vědro ⁶⁹
pšenice	1 strych ⁷⁰

---

⁶⁴ Jan Adolf ze Schwarzenberka.

⁶⁵ Interesse - podle práva jde o rozdíl mezi objemem jmění postižené osoby a objemem jmění, který by vznikl, kdyby nedošlo ke škodě. Interesse by měla zaplatit osoba, která způsobila danou škodu.

⁶⁶ Fundace - neboli nadace je zřízení, kterým se trvale věnuje majetek za určitým společenským účelem.

⁶⁷ Requiem - v katolické církvi mše za zemřelé, pojmenovaná podle počátečních slov vstupní modlitby: Requiem aeternam eis (odpočinutí věčné dejž jim).

⁶⁸ Cantor - v církevním právu je to označení pro kanovníka při božím chrámu, který řídil zpěv při bohoslužbách a cvičil žáky ve zpěvu.

⁶⁹ Vědro - strá jednotka objemu, která odpovídala přibližně 56 litrům.

⁷⁰ Strych - neboli korec je stará obilní míra.

žita	1 strych
másla	10 žejdlíků ⁷¹
sýra	10 liber ⁷²

Plocha z každé pece naproti 20 krejcarů spropitného obci přináleží.

{Jiná smlouva k nalezení jest níže fol[ium] 26 in acte part[is] [?]}

fol.1v

Z odkázaného padělka⁷³ ležícího k Slábci na vodo teči od paní Voršily Veltevské má každý hospodář, který by ho kolje užíval, platu ročně dáti mimo contributi⁷⁴ a úroků k špitálu obecnímu lišovskému peněz 3 zlaté rýnské.

Item také co jesti neb[ožtík] Martin Šimánek toho času primátor v témž položení odkázal též platu k špitálu ročně padělku druhého, 3 zlaté rýnské.

A to vždy při svatým Havle každý rok 6 zlatých rýnských.

fol.2r

Za časů urozeného a statečného rytíře pana Pavla z Ordrlyku, na panství hlubockém zřízeného hejtmana, stalo se dobrovolné porovnání s obcí lišovskou zdejší a obcí levynskou⁷⁵ z příčiny, že majíce obec lišovská mlýnec obecní v jednom rok vystavený na obcině levynské a skrze ten mezi stranami těmi nevole povstala, pročež na interpositi⁷⁶ výš jmenovaného pana hejtmana zdejší obec pro zachování dobrého sousedství uvolila se obci levynské odvedení vody podbřezného a z místa, kde týž mlýnec stojí, každoročně úroku dávat 21 krejcarů. Kteréžto z jedné i druhé strany dobrovolné svolení na kanceláři hlubocké k zápisu přišlo.

Od roku 1677 den s[vatého] Václava mlynář podsosenský nynější i budoucí má a musí dávat z gruntů a paloučků při obecním sosní ležících a od pasení dobytka po občinách zdejších obci zdejšího městys na časy budoucí. Však dokad se p[ánům] p. p. líbiti bude

⁷¹ Žejdlík - stará jednotka objemu, která odpovídala zhruba třetině litru.

⁷² Libra - jednotka hmotnosti, která odpovídá přibližně půl kilu.

⁷³ Padělek - nebo také paděl je díl pole.

⁷⁴ Contribute - označení pro pozemkovou daň, které se u nás také říkalo gruntovní daň.

⁷⁵ Levín - obec ležící nedaleko Lišova, která vznikla pravděpodobně ve 13. století a byla vždy součástí hlubockého panství.

⁷⁶ Interpositi - z lat. interpono, ere vkládat, vklad.

každoročně platu při vyjití výš psaného času po 2 zlaté rýnské 20 krejcarů, k tomu ještě dotčené sosní a lesy hájiti povinen bude.

fol.2v

Léta 1679 dne 27. Aprilis vyšel oheň v Rathauzu⁷⁷ z komína při dolní sednici mezi 1. hodinou s poledne, kterýžto kupodivu lidem byl za 2 hodiny 22 domů a Rathauz jesti shořel a týž den právě vzdání úřadu bylo, kterýžto Pavel Lybnický Jakobovi Kotyzovi vzdával. Neví se až po dnes, kterak a jakým způsobem takový ukrutný host jest přišel.

V témž roce se sem na paměť uvedlo, co jesti obec zdejší lišovská povinna m[ilostivé] vrchnosti své mimo úroků a táce pivního vykonati. Totiž na lov černé zvěři, když potřeba jest 20 statných lidí s rychtářem. Úřadu se takový lov passíruje⁷⁸.

Item na den ke dvoru Chniavskému : 1 den a to ti, kteří úroku svatojiřského nedávají i též poddruzi všickni, rychtář s nimi.

Item když se rybníci po jaru a nebo na zimu loví jménem Dubna, Prochodský, Žárský, Velechvínský, Dluhoš, Dačický, Žáček, Hůrecký, Pohoře, Horní a Dolní v Slábci. Každý den pokud se nesloví 2 fůry a rychtář při nich jíti má. Což m[ilostivá] vrchnost to vše v urbáři na kanceláři zaznamenáno má.

Léta 1680 11. July za časů primaství pana Matěje Žáka a purkmistrovství p[ana] Jana Joanidesa jela skroz

fol.3r

Lišov J[eho] M[ilost] C[ísařská] s celým svým dvorem do Lincze, jakožto i zapovědění M[ilostivé] vrchnosti úřad vítati nesměl, aniž taky na celém panství v té příčině, které město se ohlásiti smělo.

1680 dne 25. July mezi pátou a šestou s poledne uhodil hrom v stájích u Jakuba Jandy, shořelo dvoje pořadí, chlívu krov následující domě a komoře, v stodole vše vodzimný obilí svezené měl, zůstalo.

Téhož léta stal se handl s vůlí velebného pana děkana budějovického z jedné a urozeného a statečného rytíře pana Jiřího Karla Egmera, ten čas zřízeného hejtmana hlubockého z druhé strany, s panem farářem zdejším Janem Kallusem a sousedem Vítem Blahou, o grunty a louky, protože každý rok farskou louku v rybníce Dolním po

---

⁷⁷ Rathauz - radní dům, radnice.

⁷⁸ Passíruje - z něm. passieren povoluje.

jaru vytopily a pan farář vždy nepokoj mezi úřadem měl, k tomu čili obec útraty přes 7 zlatých rýnských zaplatila. V plné obci Vít Bláha se jesti uvolil, aby vodou pro lepší obecní, jak se líbí, louku vytopili.

{O fundati Makariánské v Hradci}

V staré knize takto se vynachází v příčině této Makaryánské fundati, že má na statku Jindřicho-

fol.3v

Hradeckém capitál 2800 kop pro mše v farním kostele, které u probošta aneb caplana čtená býti mají, z toho capitálu neb summy 1000 kop zlatých patří Seminárium⁷⁹, odkud ročně přichází 60 kop aneb 70 zlatých rýnských, jest pak ta fundaci skrze výstoje vzácného a vysoce urozeného pana Josefa Maciariusu z Merhelic, právního a teologického umění doctora v Praze u Svatého Víta Canonica, léta 1628. Pro léto 1633 začala se užívati a co k té seminárium patří, jest v tyto slova druhé fundirují na jednoho Alum[n]a⁸⁰, který by se v Seminárium hradeckém učil, aby žádného nedostatku v stravě a v oděvu neměl, každoročně šedesáte kop míšeňských a ten, aby z městys Lišova mezi městy Třeboní a Českými Budějovicemi ležícího na učení se bral, který by k učení liternímu schopný byl. Pokud by pak se někdy v do<t>čeném městys takový pacholík a mládeneček nenacházel, tehdy toho času, aby toto pobožné nadání nezhyňulo, může se vedle rozeznání pana pátera, rectora dotčené Coleje Jindřichohradecké⁸¹ na to místo jiný vzíti, kterýž by budoucně vedle božího povolání buď to v duchovním a neb v světském stavu církve s[vaté] katolické užitečný býti mohl.

fol.4r

1681 dne 28. Februaris obnoven jest úřad zdejší od urozeného a statečného rytíře, p[ana] Karla Egmera, J[eho] V[ysoce] O[svícené] K[nížecí] M[ilo]sti ze Šwarzenbergku (titul)⁸², zřízeného hejt[mana]⁸³ panství hlubockého a jiných přivtělených panství.

---

⁷⁹ Seminárium - semináře, jsou oddělení, která fungovala na univerzitách v rámci jednotlivých fakult a jejich cílem bylo dovést studenty k samostatnému vědeckému bádání.

⁸⁰ Alumni - žáci semináře.

⁸¹ Jindřichohradecká kolej - založena za Adama II. z Hradce na žádost jeho manželky Kateřiny. Kolej fungovala od roku 1594 až do zrušení jezuitského řádu roku 1773.

⁸² Jan Adolf I. ze Schwarzenberka.

1.	Matěj Žák, primas ⁸⁴	mýtný
2.	Tomáš Velický	Matěj Hrdlička
3.	Benedikt Kratochvíle	Tomáš Boháček
4.	Jiřík Mocl	hajný v Slábči ⁸⁵
5.	Pavel Lybnický	Vavřina Hastrka
6.	Jakub Toryn	
7.	Jan Joanides	
8.	Filip Kříž	
9.	Tomáš Boháček	
10.	Matěj Hrdlička	
11.	Jakub Faber	
12.	Vít Bláha	
	Rychtář ⁸⁶ ložní ⁸⁷ Stanislav Kovář	
	Starší obecní ⁸⁸	
1.	Matěj Kotyza	
2.	Daniel Ježek	
3.	Jakub Bumba	
4.	Jan Mydlář	
5.	Bartoloměj Král	
6.	Martin Beránek	

---

⁸³ Hejtman - důležitý úřad na panství, zemědělský ředitel panství, který měl na starosti chod panství.

⁸⁴ Primas - tedy primátor, byl nejpřednější osobou mezi konšely (radními) a měl na starosti hlavně hospodářské záležitosti města.

⁸⁵ Slábce, Slábce, Slápce - les nedaleko Lišova.

⁸⁶ Rychtář - vrchnostenský úředník, který skládal přísahu vrchnosti a který měl na starosti vedení soudu a dozor na trhu (míry, váhy).

⁸⁷ Ložní rychtář - kolem poloviny 17. století působili v Lišově dva rychtáři. První označovaný jako starší byl zřejmě zástupcem vrchnosti a jeho prvořadým úkolem bylo dohlížet na činnost městské rady. Tento úřad zanikl nejpozději na počátku schwarzenberského období a jeho pravomoci přešly na druhého rychtáře, který byl původně označován jako menší nebo městský též ložní.

⁸⁸ Starší obecní - poradní sbor.

fol.4v

1681 dne 24. Aprilis. Sex sarte jsou tyto krunty jménem kaukusy jak a kterak, který komu patří, jména tyto níže najdou se v urbáři⁸⁹ zapsána, totiž

od padělku Pavla Lybnického v přední straně k jezeru.

	záhony
1. Jakuba Krejčího má záhonů	12
2. Víta Bláhy patří handlem Janovi Mydlářovi	22
3. Ondřeje Dvořáka	17
4. Pavla Kadeřávka, nyní Franty Studeného <Vavřiny Kadeřávka>	10
5. Řehoře Labaka nyní Václava Hrdličky	20
6. Josefa Labaka	6
7. Jana Mydláře	6
8. Dobyáše Velického	16
9. Tomáše Boháčka poslední v straně k jezeru	13
Strana prostřední od téhož nahoře psaného padělku	
1. Matěje na Vrabcově	8
2. Václava Denka	3
3. Matěje Žáka jest mu od Jana Mydláře za 3 zlaté 30 krejcarů pr[odáno]	8
4. Josefa Labaka	3
5. Mat[ěje] Žáka prodaný za 2 zlaté od Doby[áše] Velického	3
6. Jakuba Štěrby	16
7. Ondřeje Dvořáka	11
8. Řehoře Labaka	15

fol.5r

9. Matěje Žáka	15
10. Pavla Lybnického	25
11. Matěje Hrdličky	23
12. Dobyáše Velického	34
13. Jiřika Kotyzy	10
14. Matěje na Vrabcově	7
15. Jiřika Mocle	7

---

⁸⁹ Urbář - soupis poddanských povinností vedený vrchnostenskými úředníky.

16.	Jana Zaule	14
17.	Jana Černého	7
18.	Pavla Kadeřávka	14
19.	Jakuba Krejčího	13
20.	Bramburkovský	10
21.	Jiřika Mocle	19
22.	Josefa Labaka	11
23.	poslední Tomáše Boháčka	9

Strana zadní zase od téhož padělku.

1.	Jiřika Mocle	10
2.	Matauše Kučery	10
3.	Jana Mydláře {odprodal takové p[anu] Ondřejovi Dvořákovi beze všeho dání contrib[uti]}	9
4.	Ondřeje Dvořáka	4
5.	Jiřika Mocle	4
6.	Bramburkovský u Vodoteče	9
7.	Jakuba Krejčího	9
8.	Václava Denka	9
9.	Pavla Kadeřávka	18

fol.5v

10.	Ezechiele Fencalíka {nyní Raubíka 27 sáhů ⁹⁰ }	9
10.	Řehoře Labaka	5
12.	Josefa Labaka	8
13.	Jiřika Mocle	15
14.	Matěje na Vrabcově	4
15.	Jakuba Štěrby	9
16.	Bartoloměje Veselého	9
17.	Matěje na Vrabcově	5
18.	Jiřika Kotyzy	6
19.	Dobyáše Velického	22

---

⁹⁰ Sáh - stará délková míra, původně délka vodorovného rozpětí ramen dorostlého muže od špiček prstů jedné ke špičkám prstů druhé ruky. Dětila se na 6 stop po 12 palcích.

20.	Josefa Labaka	4
21.	Jana Mydláře {náleží handlem ⁹¹ p[anu] Vítovi Blahovi}	4
22.	Havla Koženého	4
23.	Jana Zaule	9
24.	Řehoře Labaka	12
25.	Pavla Lybnického	24
26.	Jana Mydláře {náleží handlem p[anu] Vítovi Blahovi}	9
27.	Jakuba Toryna	13
28.	Tobyáše Velického	13
29.	Řehoře Labaka	4
30.	Jakuba Štěrby	8
31.	Víta Blahy	22
32.	Tobyáše Velického	20
33.	Dvořáka Ondřeje poslední vedle sadů	8

fol.6r

Léta 1681 dne 15. D[ecembris] učiněna jest tato památka a paměť kolik jeden každý soused dle uznání měsíčně contributi odvozovati má. Jakž následuje

	zlaté	krejcarý	denáry
Daniel Ježek	1	–	–
Martin Beránek	–	21	–
Vít Novosedský	–	54	–
Kuráže nyní	–	–	–
p[an] Tobyáš Velický	–	55	–
Hanzlovský, 1681 v nově vystavený	–	7	–
Petr Čermák	–	27	–
Jakob Janda nyní Augusta, 1 zlatý 10 krejcarů	1	16	–
Item 1681 z padělku horního od Poláka koupeného, 6 krejcarů			
Andreas Princ	–	39	–
Vít Blaha	1	7	–

⁹¹ Handl - směna, obchod.

fol.6v

	zlaté	krejcary	denáry
11. Vavřina Kadeřávek	–	55	–
12. Daniel Chvojka	–	9	–
13. Kašpar Kolář nyní Jan Mydlář	–	30	–
14. Jiřík Záhorka	–	41	–
15. p[an] Pavel Lybnický	1	16	–
16. p[an] Matěj Žák, primas	1	5	–
17. Petr Janeček	–	50	–
18. p[an] Matěj Hrdlička	2	30	–
19. Dorota, vdova Kadeřávková nyní Zaulik	1	36	–
20. Jiřík nyní Václav Mocl	–	52	–
21. Pavel Jevycký sice Pešek	–	41	–
22. Jan Faber sice Kubišta	–	21	–

fol.7r

	zlaté	krejcary	denáry
23. Ezechiel Fencalik	1	10	–
24. Jan Zaul nyní Kolář	–	32	–
25. Jiřík Čírek nyní Fiala	1	–	–
26. p[an] Matěj Kotyza	–	45	–
27. Řehoř Soukup	1	4	–
28. Pavel Jílek	–	23	–
29. Matěj Habart	–	23	–
30. Havel Kožený	–	33	–
31.	–	–	–
32. Vavřina Hastrka	–	41	–
33.	–	–	–
34. Vavřina Hlaváč	1	10	–
35. Pavel Kherner sice Holoubek	–	36	–
36. Řehoř Hubený	–	18	–

fol.7v

	zlaté	krejcare	denáry
37. Jiřík Kotyza	–	36	–
38. Jakub Veselý, krejčí	–	12	–
39. p[an] Jakob Faber	–	46	–
40. Václav Denk	–	14	–
41. Bartoloměj Veselý nyní Adamec	1	7	–
42. Wiumus [?] Dršťka, vodák	–	27	–
43. Stanislav Kovář sice Sýkora	–	36	–
44. Jiří Vranka sice Sýkora	–	29	–
45. Pavel Polák	1	–	–
46. Ondřej Dvořák, 52 krejcarů z padělků přikoupeného pencovský [?] 9 krejcarů	1	1	–
47. Řehoř nyní Jílek Tůma	–	35	–
48. Matouš Kučera	–	29	–

fol.8r

	zlaté	krejcare	denáry
49. Jiřík Nedbal	–	29	–
50. Havel Graff	1	4	–
51. p[an] Benedikt Kratochvíle	–	40	–
52.	–	–	–
53.	–	–	–
54. Václav Hlináček	–	55	–
55. Spaustovský	–	24	–
56.	–	–	–
57. p[an] Filip Kříž	1	18	–
58. Šrutkovský	–	18	–
59.	–	–	–
60.	–	–	–
61. Ludvík Lipový nyní Jakub Bednář	–	54	–
62. Jan Ploček sice Střeleček	–	7	–

63.	Matěj Straka	–	41	–
64.	Vilím Čížek	–	28	–
	Pavel Padrta	–	21	–

fol.8v

		zlaté	krejcary	denáry
	Blažej Hlaváč	–	25	–
69.	Martin Vořech	–	14	–
70.	Babněk	–	–	–
71.		–	–	–
72.		–	–	–
73.	Václav Růžička	–	34	–
74.	Šimon Muzika	–	13	–
75.	Jan Heleport	–	–	–
76.	Franta Fencalík	–	54	–
77.	Řehoř Labaka nyní Václav Hrdlička	–	15	–
78.	Tomáš Boháček	–	12	–
79.	Trhlovský	–	–	–
80.	Ondřej Mikšíček	–	50	–

fol.9r

		zlaté	krejcary	denáry
81.	p[an] Jakub Toryn	1	5	–
82.	Šimon Svoboda	–	19	–
83.	Brambura	–	–	–
84.	Zaul	–	40	–
85.	Matěj Metelka	–	11	–
86.	Jakob Štěrba	–	19	–
87.		–	–	–
88.	Sigmundt Klíha	–	13	–
89.	Jan Černý	–	17	–
90.		–	–	–
91.	Daniel Pekař nyní Boháček	–	25	–

92.	Ferda Černohlávek	–	8	–
93.	Jan Joanides	–	14	–
94.	Lukáš Řepa	–	20	–

fol.9v

		zlaté	krejcary	denáry
95.	Servusovský	–	8	–
96.		–	–	–
97.		–	–	–
98.	Josef Labak	–	13	–
99.	Poll	–	–	–
100.	Zemec[ký]	–	–	–
101.	p[an] Vác[lav] Dvoř[áček]	–	–	–
102.	Matěj Mocl	–	–	–
103.	Flořin Rasek	–	–	–

1681 Dne 15. Decembris bylo snešení celé obce, aby okolo rybníka Dolního, jak pod hrází, tak takž v chobotě se proplanilo pro lepší výhřev a pastvu ryb i dobytka. Právě mezi 11. a 12. hodinou v poledne, když již měli kus téhož lesu dosekati, měli, natče [!]⁹² sice se dobré paměti Bartoloměj Veselý na Královci, již neb[ožtíkovi], příjmo jak dříví se podtínalo, šel jedno dřevo, co laťovní býti může, nic větší jej v hlavu na spánek trefilo, až hned na místě umrlý zůstal, buď ho bohužel. Toto se pak tu pro paměť zapisuje, aby budoucně v podobné případnosti poručno sekali a na tak v hromadě po 30 klevety a rozprávky darebnajíce, kdo pak toto dřevo podtínal, žádný

---

⁹² Načež.

fol.10r

se přiznati nechtěl, nepochybně pro náрек téhož. Držel úřad purk[mistrovský]⁹³ p[an] Jakub Fábera.

Léta 1682 dne 8. Aprilis obnoven jest úřad od urozeného pana Matyáše Hostinského, ten čas hejt[mana] hlubockého, též p[ana] důchodního hlubockého.

Zase léta 1683 26. Aprilis skrze téhož pana obnoven jest úřad.

1. Matěj Žák, primas	1. Matěj Žák, primas
2. Dobiáš Velický	2. Dobiáš Velický
3. Benedikt Kratochvíle	3. Benedikt Kratochvíle
4. Pavel Lybnický	4. Pavel Lybnický
5. Jakub Toryn	5. Jakub Toryn
6. Filip Kříž	6. Filip Kříž
7. Matěj Hrdlička	7. Matěj Kotyza
8. Matěj Kotyza	8. Jakub Fábera
9. Jakub Fábera	9. Vít Blaha
10. Vít Blaha	10. Jakub Janda
11. Jakub Janda	11. Tomáš Boháček
12. Stanislav Kovář	12. Martin Beránek
Rychtář Tomáš Boháček	Rychtář ložní Matěj Hrdlička
Starší obecní	Starší obecní
1. Jiřík Mocl	1. Stanislav Kovář
2. Daniel Ježek	2. Jiřík Mocl
3. Jan Mydlář	3. Daniel Ježek
4. Ondřej Princ	4. Jan Král
5. Jiřík Záhorka	5. Andrea Princ
6. Blažej Žák	6. Havel Krov

Mýtný Matěj Hrdlička a Tomáš Boháček

Hajný v Slápči Vavřina Hastrka

---

⁹³ Purkmistr- byl to vždy jeden z konšelů, kteří se v tomto úřadě střídali po čtyřech týdnech. Purkmistr řešil některé mimosoudní spory.

fol.10v

1684 dne 2. Máje renovíroval urozený a statečný rytíř pan Eliáš z Heydlbergku a pan Ondřej Frankstatský skrze psaní toliko takto

	1685 podobně skrze psaní od téhož pána
1. Matěj Žák, primas	1. Matěj Žák
2. Tobyáš Velický	2. Dobyáš Velický
3. Benedikt Kratochvíle	3. Matěj Hrdlička
4. Jakub Toryn	4. Benedikt Kratochvíle
5. Lybnický	5. Pavel Lybnický
6. M. Hrdlička	6. Jakub Toryn
7. Kříž	7. Filip Kříž
8. Matěj Kotyza	8. Matěj Kotyza
9. Jakub Fábera	9. Jakub Fábera
10. Vít Blaha	10. Andrea Princ
11. Martin Beránek	11. Martin Beránek
12. Jakub Krejčí	12. Jakub Krejčí
Rychtář Tomáš Boháček	Rychtář Tomáš Boháček
Starší obecní	Starší obecní
1. Ondřej Princ	1. Ondřej Dvořák
2. Ondřej Dvořák	2. Vít Blaha
3. Kašpar Kolář	3. Kašpar Kolář
4. Daniel Ježek	4. Daniel Ježek
5. Havel Graff	5. Jan Mydlář
6. Jan Mydlář	6. Havel Graff
Mýtný M. Hrdlička	Mýtný M. Hrdlička
hajný Vavřina Hastrka	hajný Vavřina Hastrka

fol.11r

Léta 1686 a [16]87 15. a 22. Octobris skrze vzácnou přítomnost J[eho] M[ilosti] pana Pruskaura jakožto knížecího komisaře, pana hejt[mana] z Heydlbergku, p[ana] Wohlfartha, buchhaltera⁹⁴, a p[ana] důchodního Frankstatského jest to v létu 1685 obnovení úřadu confirmírované neb potvrzené, kdež pan farář zdejší Laurentius Král při

⁹⁴ Buchhalter - (něm.) účetní.

tabuly 300 zlatých rýnských na zvon dáti se zakázal a takovou svou přípořád' 8 . Máje [16]87 roku splnil, a jest takový zvon v Nürnbergku⁹⁵ zhotoven, váží 9 centýřů⁹⁶ po 42 zlatých rýnských přijde za něj v sum[m]ě 378 zlatých rýnských.

{mimo [?] a jiných útrat}

Takový jest téhož léta před božím vystoupením vnitřkem na věž skrze rumpál⁹⁷ na krchově vtáhnut. Pán Bůh zaplat' dobrodinci tomu. Jest v Zlatý Koruně⁹⁸ posvěcen u přítomnosti 3 radních osob jménem nazvaný S[vatého] Vavřince. J[eho] M[ilost] pan Opata jest regalírován pro tu práci pěkným kusem zvěřinou.

Dne 20. Octobris 1687 dáno Jiřimu Vonšovi, mlynáři pod Levynskému od zhotovení splavu na rybníce Dačickém, že k obecnímu dobrému na mlýn náš voda se zdržuje, mimo nadání 1 strych žita

fol.11v

a vědro piva, 14 zlatých rýnských.

Dne 4. Máje 1688 zase jemu od zhotovení hranic v témž mlýně mimo nadání vědro piva, 9 zlatých rýnských.

fol.12r

Léta 1688 dne 3. Septembris dle jednomyslné vůle obce stala se nová repartity⁹⁹ a neb rozvržení contributi, které by s tím nynějším od m[ilostivé] vrchnosti na městečko měsíčně uloženým úrokům rovnost míti mohlo a ne vždy z obecního měšce se dokládalo.

		zlaté	krejcary	denáry
Daniel	{Dne 22. July 1698 s povolením J[eho]	<1>	<4>	–
Ježek	M[ilosti] pana Heř<lo>mana Frankšta<l>bera postoupil zeti svému Procházkovi pro vnuky gruntu pod 5 strychy na věčnost, kterého od své		58	

⁹⁵ Nürnbergk - město ležící v německém Bavorsku.

⁹⁶ Centýř - stará jednotka hmotnosti, jeden centýř odpovídal přibližně 56 kilům.

⁹⁷ Rumpál - jednoduché zdvihadlo, které se používalo k vytahování těžkých břemen.

⁹⁸ Zlatá koruna - klášter založený Přemyslem Otakarem II., který do kláštera roku 1263 povolal cisterciácký řád.

⁹⁹ Repartiti - neboli repartice, jde o dání části úhrnu jistého druhu daně mezi poplatníky.

	živnosti měsíčně po 6 krejcarů místo úroků a desátku srazí, a od Procházka takové na sebe přijímal.}			
p[an]	22 a půl krejcaru			
Baránek		–	25	–
z řemesla	2 a půl krejcaru			
Novosetský		1	–	–
Procházka	Dává 12 krejcarů nyní. 22. July 1698 z gruntu na sebe přejímaje 6 krejcarů tak.	–	18	–
p[an]	1 zlatý			
Dobiáš		1	3	–
z řemesla	3 krejcarey			
Item	9 krejcarů			
z chalupy				
syn		–	12	–
z řemesla	3 krejcarey			
Čermák	30 krejcarů	–	33	–
z řemesla	3 krejcarey			
Jan Augusta		1	22	–
p[an] Princ		–	44	–
Blaha		1	12	–
	Latus ¹⁰⁰	7	35	–

fol.12v

		zlaté	krejcarey	denáry
11.	Vavřina 1 zlatý rýnský	1	3	–
	Kadeřávek			
	z řemesla 3 krejcarey			
12.	Daniel 11 krejcarů	–	13	–
	Chvojka			
	z řemesla 2 krejcarey			

¹⁰⁰ Latus - v účetnictví součet na jedné straně, který se přenesse na druhou stranu.

13.	Jan Mydlář	24 krejcarů	–	27	–
	z řemesla	3 krejcare			
14.	Záhorka		–	45	–
15.	Malha	1 zlatý rýnský 22 krejcarů	1	27	–
	z řemesla	5 krejcarů			
16.	p[an] Matěj		1	10	–
	Žák				
17.	Moravec		–	56	–
18.	p[an] Hrdlička		2	40	–
19.	Raubik		1	45	–
20.	Mocl		–	58	–
21.	Pavel Pašek		–	46	–
22.	Jan Fábera	24 krejcarů	–		–
	ze lhotek	3 krejcare	–	30	–
	z řemesla	3 krejcare	–	–	–
23.	Fencalík		1	16	–
24.	Kolář	44 krejcarů	–	48	–
	z řemesla	4 krejcare			
			Latus	14	44
					–

{Od Fredy Krále přikoupil Kolář polopadělčí za 32 zlatých, platy na sebe přijímá, contrib[uti] po 10 krejcarů měsíčně.}

fol.13r

			zlaté	krejcare	denáry
25.	Fiala	1 zlatý rýnský 5 krejcarů	1	8	–
	z řemesla	3 krejcare			
26.	p[an] Matěj		–	50	–
	Kotyza				
27.	Soukup		1	10	–
28.	Pavel Baťka	26 krejcarů	–	29	–
	z řemesla	3 krejcare			
29.	Habert		–	26	–
30.	Kožený	37 krejcarů	–	41	–

	z řemesla	4 krejcary			
31.	Šíma	25 krejcarů	–	28	–
	z řemesla	3 krejcary			
32.	Hastrka		–	25	–
33.			–	–	–
34.	Hlaváč		1	36	–
35.	Pavel Holoubek	{Léta 1690 dne 28. January Pavel Holoubek odprodal Fredovi Královi polopadělčí za blíž Vavřiny Hlaváče, ujímá se contrib[uti] z těch 40 krejcarů 10 krejcarů a tak Ferdovi se připisuje těch 10 krejcarů.}	–	40	–
36.	Hubený		–	21	–
37.	Jiřík Kotyza	40 krejcarů			
	z řemesla	3 krejcary	–	43	–
38.	p[an] Jakub Krejčí	15 krejcarů	–	18	–
	z řemesla	3 krejcary			
39.	p[an] Jakub Fábera	49 krejcarů	–	52	–
	z řemesla	3krejcary			
			Latus	9	47
					–

fol.13v

		zlaté	krejcary	denáry
Václav Denkh		–	17	–
z řemesla		–	3	–
Kašpar Adamec		1	15	–
Bíca		–	31	–
Stanislav Kovář	40 krejcarů	–	44	–
z řemesla	4 krejcary			
Vranková		–	33	–

Polák		1	6	–
Dvořák	1 zlatý rýnský 5 krejcarů	1	10	–
z řemesla	5 krejcarů			
Jílek Tůma		–	40	–
Kučerka		–	33	–
Nedbal			34	–
Havel Graff	1 zlatý rýnský 10 krejcarů	1	14	–
z řemesla	4 krejcare			
p[an] Benedikt	45 krejcarů	–	48	–
z řemesla	3 krejcare			
Hlynáček		1	–	–
Spaustovský		–	30	–
p[an] Kříž	1 zlatý rýnský 24 krejcarů	1	27	–
z řemesla	3 krejcare			
	Latus	12	25	–

fol.14r

		zlaté	krejcare	denáry
Šrutkovský		–	21	–
Bednář	1 zlatý rýnský	1	3	–
z řemesla	3 krejcare			
Jan Střeleček		–	9	–
Matěj Straka		–	46	–
Čížek		–	32	–
Pavel Padrta		–	28	–
Blažek Žák		–	29	–
Martin Vořech	16 krejcarů	–	19	–
ze lhotek ¹⁰¹	3 krejcare			
Babněk	16 krejcarů	–	19	–
ze lhotek	3 krejcare			
Růžičková		–	35	–
Šimon Muzika		–	16	–

¹⁰¹ Lhotky - les ležící u Lišova.

Heleport	8 krejcarů	–	11	–
z řemesla	3 krejcarey			
Franta		–	54	–
švec Hrdlička	18 krejcarů	–	21	–
z řemesla	3 krejcarey			
p[an] Boháček	15 krejcarů	–	18	–
z řemesla	3 krejcarey			
		Latus	7	1
				–

fol.14v

		zlaté	krejcarey	denáry
Mykšíček	55 krejcarů	–	59	–
z řemesla	4 krejcarey			
p[an] Jakub Tor<y>n		1	10	–
Šimon Svoboda	22 krejcarů	–	25	–
z řemesla	3 krejcarey			
Brambura		–	25	–
Zaul		–	44	–
Cihlář		–	15	–
Štěrba		–	23	–
Klíha		–	17	–
Honza Černý		–	21	–
Bohoněk		-	29	–
Ferda Černohlávek		–	12	–
Joanides	17 krejcarů	–	20	–
z řemesla	3 krejcarey			
Lukáš Řepa		–	25	–
z chalupy Torynovi		–	10	–
Josef Labak	15 krejcarů	–	18	–
ze lhotek	3 krejcarey			
poddruh p[ana] Dobyáše		–	6	–
Kundrát		–	6	–
		Latus	<6>	<5>
				–

7	5	–
---	---	---

fol.15r

	zlaté	krejcary	denáry
Zborovka	–	6	–
Petr Kožený	–	6	–
Karásek	–	6	–
Labak starý	–	4	–
Sakrlík	–	3	–
Křížů poddruh	–	6	–
kolář Čížek	–	6	–
Tomáš Metelka	–	4	–
Torynů poddruh	–	6	–
Theofil	–	6	–
Černohlávek	6 krejcarů	8	–
z řemesla	2 krejcary		
Latus	1	1	–

Fa[cit]¹⁰² S[umma] 59 zlatých rýnských 39 krejcarů

fol.15v

Dne 2. Aprilis 1689 byli zejména citirovani p[an] Matěj Žák, Hrdlička, písař na Hlubokou v příčině Řehoře Hubeného, který pro jisté výstupky, totiž krádež v Třeboni, ve Zvíkově a zde, na vojnu sem sobě žádaje dán byl, kterýžto výstupky od výš dotčených radních osob jemu předstírané jsem seznať a nimiž <po> u přítomnosti p[anů] důchodních Ondřeje Frankstattera {na místo p[ana] hejt[mana]} přesvědčen byl, že pak ale vrchnost milostí se jemu naklonila na takový způsob, zase jsem do městys přijat jest, aby kdyby se co nejmenší<ho> krádeže dopustil, netoliko z městys vyobcován, ale z nižší těžké pokuty od m[ilostivé] vrchnosti očekával.

Téhož léta 1689 dne 1. July cediroval jest tuto službu písařskou a pivenskou pan Václav Antonín Záhorka, rodič zdejší, panu Lukášovi Kasparidesovi, též rodičovi lišovskému, bývalému obročnímu a dvornímu na panství Černovském J[eho] M[ilosti] panu panu

¹⁰² Facit - z lat. facio,ere – činit, dělat.

z Talmbergkovi patřícího, který v této pamětní knize svou bedlivou práci perem konati bude.

{Tehdáž byl starý věku svého 29 let, ve 29 let, trval v obojí službě až do [1]718 skrze[?] let, 29 let, samým Syndicusem {jest} do 1730 <skrze 18 let ještě > skrze 12 let, 44 let, usnul v pánu 10. Novembris [1]737 věku svého 77. léta, A. 77 let, po něm byl pí[sařem] Franz Horšovský do 1738 roku, 8 let, pak Adam Lunetový od 6. Máje [1]739.}

fol.16r

Veruna Košťálová ze vsi Kotejčan¹⁰³ jsouce mordu svého vlastního nepoctivě nabytého dítěte, při zdejší pravě obviněna a skrze následovný process k smrti odsouzena, dne 1. July 1689 mečem odpravena jest, kterýžto duši bů<h> lehkého odpočívání popřej.

Nejprve byla examinovaná neb[ožka] od úřadu bez přísahy složení potomně pak od dvou radních osob a to bylo extra judicialiter¹⁰⁴, ti ale, kteří corpus delicti¹⁰⁵, to jest mrtvé tělo našli, s přísahou složení examinováni byli. Nadto jest od rychtáře v třetí osobě před magistrátem¹⁰⁶ obžalovaná, pak že se od magistrátu na předešlé a to judicialiter¹⁰⁷ examinována, před vyřčení pak ortele jest ji jeden muž s communicati¹⁰⁸ těch examinu¹⁰⁹ vydán, který by, pokud by proti takovým examinu co měla, ji obhajoval, proti kterémužto examinování, že by ona nic replicirovati, nýbrž vše záslužně a v pravdě fundýrované seznala, skrze memorial¹¹⁰ k magistrátu se otevřela, načež ortel vyřčený, však ale dokavad' by confirmati¹¹¹ takového od vrchního práva, to jest od J[eho] V[ysoce] O[svícené] k[nížecí] Mil[osti] ze Švarzenbergku (titl), nepřišla, publicírovaný nebyl, když pak ale potvrzení takového vyřčeného ortele, aby totižto dle městského práva N[ummero] 31 pokuta aneb trest meče podstoupila, přišlo, byly radní

---

¹⁰³ Chotýčany - obec ležící nedaleko Lišova, přibližně 13 km od Českých Budějovic.

¹⁰⁴ Extrajudicialiter - mimosoudně.

¹⁰⁵ Corpus delicti - předmět doličný.

¹⁰⁶ Magistrát - městský úřad.

¹⁰⁷ Judicialiter - soudně.

¹⁰⁸ Communicati - z lat. communicatio - sdělení, udělení.

¹⁰⁹ Examinu - z lat. examino,are- zkoušet, vyšetřovat.

¹¹⁰ Memoriál - pamětní spis, kterým se uchovávají důležité události pro paměť nebo písemná žádost k určitému úřadu.

¹¹¹ Confirmati - z lat. confirmatio- potvrzení.

sednice, dveře i okna otevřené a u přítomnosti kohokoliv tam vejdoucího, ji od písaře radního ortel čten, magistrát pak jakožto jsaucové¹¹² ve svých místech sedět zůstali. Po vykonání toho, osoba odsouzená do arestu¹¹³ jest zase vsazena, stráží dobrou, jako i potravu, až do toho dne

fol.16v

než se skutečně executi¹¹⁴ ortele stala, zaopatřena tři dni před executi na poručení Mil[ostivé] vrchnosti pro pány Patres Dominicani¹¹⁵. Druhý den pak nato pro popravního mistra s convoy 6 osob ve zbrani posláno jest do Českých Budějovic, jehož právního mistra jako i právního posla vrchnost od téhož úřadu Českých Budějovic požádala, pro lepší jich pak bezpečnost recogniti¹¹⁶ aneb ujištění na ně dáti jest musela. Když již tak popravní mistr přítomen byl na hospodě, kde nejpohodlněji bylo, byl logirován, nechtějící žádný ten vyměřený diat¹¹⁷ z peněz, nýbrž náležité vychování přijmout, brzo nato žádal motyku, lopatu a nosatěť pro vykopání hrobu u spravedlnosti, s kterýmžto také večír hotov byl. Na druhý den ráno okolo 7 hodin všichni sousedi před Rathauzem se sešli, někteří pak cokoliv se od zbrání dostati mohlo, sebou vzali. Tu sečkání bylo až do hodiny osmé, mezi tím pak rychtář pojmuoce sebou dva přísežné do arestu té odsouzené jest vešel s trojím zeptáním, zdaliž ona odsouzená na tom stojí, co jest se předešle byla vyznala a nato umřítí chce, načež odpovídající affirmative¹¹⁸ vyšel zase z arestu a oznámil vrchnímu zde oficirovi a purkmistru, to se pak proto stalo, aby kdyby na popravním místě, jak městské právo vyměřuje, jí se to ptal, ona jemu negative¹¹⁹ neodpověděla, a tudy executi zadržena byla. V hodinu pak osmou jest od Rathauzu něco lidu ve zbrani pro popravního mistra

---

¹¹² Jsaucové - soudcové.

¹¹³ Arest - vězení.

¹¹⁴ Executi - neboli exekuce, vykonání práva, tedy v tomto případě poprava.

¹¹⁵ Patres Dominicani - neboli otcové dominkáni, jde o řád žebravých mnichů, jehož zakladatelem byl svatý Dominik.

¹¹⁶ Recogniti - z lat. recognitio - prozkoumání, vyslýchání.

¹¹⁷ Diat - neboli diety, jde o denní plat, který byl poskytován zřízcům za služby konané za mimořádných poměrů (mimo bydliště nebo sídlo úřadu).

¹¹⁸ Affirmative - z lat. affirmatio – potvrzení ujištění.

¹¹⁹ Negativa - opak affirmative, tedy záporné tvrzení.

fol.17r

commendirováno, něco pak pro rychtáře, rychtář svými dvěma přísežnými majíce právo vypentlené na koni k šatlavě se jest ubíral, jej předcházeli páni oficírové. Kdežto se přede dveře s svými přísežnými postavil, a když již mistr popravní před šatlavou přítomen byl, rychtář dolů z koně sešel a se před dveře s právem postavil, kteréhožto se právě posel uctivě ptá, zdaliž až posavad sobě svěřenou osobu pustit a z ní pouta vzítí má, načež odpovídá rychtář, tak a ne jináče učíň, přestoupíce práh šatlavy osoba arrestirovaná, praví rychtář, mistře popravní teď já tobě přítomnou osobu odevzdávám, aby si ji dle vyřčeného a tobě známého ortele sobě poručenou měl. Načež ihned popravní mistr osoby jemu vydané se uchopil, jí ruce svážíc na rink¹²⁰ hned za právem vedl, kdežto posel právní u planýře¹²¹ vyvolával a smrt její ohlašoval, nad to pak oficírové na koních předcházejíce rychtář se svými přísežnými, též na koních, právo nesouc, za ním ortelovaná jsouce skrze Patres Dominicany a našeho p[ana] faráře committirované, z obou stran lidé ve zbrani velkou stranou k spravedlnosti se ubírali, při božích mukách se stavěli a modlili. Na místě pak popravním rozkázal rychtář předně kolo s halapartnami¹²², píky¹²³ a musyvetu udělati, k lidu dáleji takto mluvíc, aby pod velkou pokutou, ano i hrdla, na popravního mistra,

fol.17v

pokud by se jemu proti naději něco nepovedlo, žádný nesáhl, méněji pak co proti takovému měl. Mezi tím mistr popravní osobu na židličku sobě posadil, oči zavázal a vytrhnouc meč svůj, šťastně hlavu osoby té dolů položil, již dej Bůh lehké odpočívání a za její světskou hanbu království boží. Nadto se mistr popravní tak s vytrženým mečem k rychtáři obrátil, s těmito slovy k němu promluvil, slovutné a vzácné poctivosti, pane rychtáři, dobře - li sem se v stínání této osoby zachova., Odpověděl rychtář, jestli si podle ortele vyřčeného učinil, to má své přítom zachování míti. Potom pak jest přítomen rychtář, až se tělo do hrobu složí, zakopá, krev pak na zemi i se zemí seškrábatí a do hrobu uvrhnouti dá tak, aby žádného znamení nepozůstalo. Nadto zase s právem domů

---

¹²⁰ Rink - náměstí.

¹²¹ Planýř - neboli pranýř je kůl nebo sloup, ke kterému byli provinilci přivazováni, obvykle stával na náměstí nebo na návsi.

¹²² Halapartna - stará zbraň, druh kopí.

¹²³ Píky - stará zbraň, druh kopí.

se ubírá až před svůj dům, jej pak popravni následuje, tu se zastaví a všemu lidu, sousedům poděkování učiní, že jsou jeho poctivé právo committirovali a zase domů doprovodili a s tím lid rozpustí.

Ačkoliv mistru popravnímu dle mil[ostivého] nařízení jich mil[osti] toliko 5 zlatých by dáti příslušelo a 1 zlatý na vychování na den, nicméně nechtěl na tom přestat, a že by za hrob kopání v takové skále 5 zlatých zasloužil a taky 10 zlatých žádal, dáno jest jemu 8 zlatých.

fol.18r

Item jeho lidem a vychování, dovezení k tomu sobě 30 gr[ošů]
všechno půjčené na hrob nad si
nechali, nic nevrátili

právnímu poslu 2 a půl kopy

naši poslové 1 a půl kopy

To se teď pro paměť a budoucí, čehož boží chrám, vědomost zaznamenalo.
Z consule¹²⁴ Matthia Kotyza, primate¹²⁵ Mathia Žák, judice¹²⁶ Thomas Boháček,
syndico¹²⁷ V. A. J. Záhorka.

fol.18v

Léta 1689 dne 26. Octobris skrze vzácnou přítomnost J[eho] M[ilosti] pana Pruskaura, jakožto J[eho] M[ilosti] k[nížecího] comissaře a pana důchodního Franksttatského z Hluboký, jest to v létu 1688 obnoven úřad confirmované, aneb potvrzené, jakž níže následuje.

1. Matěj Žák, primátor	Starší obecní
2. Dobiáš Velický	1. Ondřej Dvořák
3. Matěj Hrdlička	2. Vít Blaha
4. Benedikt Kratochvíle	3. Kašpar Kolář
5. Pavel Lybnický	4. Daniel Ježek
6. Jakub Toryn	5. Jan Mydlář

---

¹²⁴ Konsule - konšelé.

¹²⁵ Primate - primas.

¹²⁶ Judice - soudce.

¹²⁷ Syndico - neboli syndik, úředník, který měl na starosti právní agendu, zde písař.

7. Filip Kříž	6. Havel Graff
8. Matěj Kotyza	
9. Jakub Fábera	mýtný: Matěj Hrdlička
10. Andreas Princ	hajný: Vavřina Hastrka
11. Martin Beránek	
12. Jakub Krejčí	
<u>rychtář</u>	
Tomáš Boháček	

Lukáš Casparides, písař radní, spolu pivní správce, rodič a soused ibidem¹²⁸, v témž 1689 roce ustanovený pivenskou službu cediroval 1718 roce a písařskou, 70 let věku svého 1730.

Ultima¹²⁹ Decem[bris]

fol.19r

Léta 1690 s náležitým, od celého úřadu poníženým memoriálem k J[eho] V[ysoc]e O[svícené] k[nížecí] Mil[osti] ze Švarzenbergku (titl)¹³⁰, naší nejmilostivější vrchnosti vyhledávání v příčině zdejšího chrámu páně, založený s[vatého] Václava, jsouce až na místo prkenný strop sešlý, kterýžto neprodleně zase k slávě větší na budoucí, další a trvanlivější léta, a to vedle snešení urozeného statečného rytíře pana Eliáše z Heidelbergku (titl), panství hlubockého a jinších přivtělených et cetera¹³¹, zřízenému hejtmanu, z jedné a dvojctihodného kněze pana Vavřince Krále, faráře téhož času našeho, z druhé, též celého vzácného úřadu, z třetí strany, dobrým trvandlivým klenutým dílem se zvyhotoviti má, milostivé kníž[ecí] povolení vedle podstatného rescriptu¹³², aby zadán chvalitebný okrášlený chrám boží, svůj průduch následoval, což sme použili. Na kteréžto dobré dílo pana Jakuba Antoni de Maggi, J[eho] V[ysoc]e O[svícené] k[nížecí] Mil[osti] ze Švarzenbergku (titl), ten čas paumistra¹³³, náležitě

---

¹²⁸ Ibidem - (lat.) tamtéž.

¹²⁹ Ultima - (lat.) nejpozději.

¹³⁰ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

¹³¹ Et cetera - (lat.) a tak dále.

¹³² Rescript - různé spisy úřední povahy, které vydal vyšší, nadřazený úřad.

¹³³ Paumistr - neboli baumistr, stavební mistr.

jsme požádali a jemu to velké klenutí s přidělenými postamenti¹³⁴, kruchtu¹³⁵ novou, vokna, vnitř zdi vyrovnávat, dláždění i s vybilením sme projednali. Za jeho

fol.19v

však práci od zádušních prostředků vedle smlouvy na penězích 270 zlatých ry[nských], 3 sudy piva z obecních prostředků a 30 str[ychů] ovsa, takový od susedů městys tohoto sebraného náležitě odvedený, dáno. Více za vápno, cihly, železo, prkna, rozličné ruční nádoby jako i řemeslníkům: sklenářům, kovářům, truhlářům, zámečnickům, též rozličným poslům, sem tam chodícím pro materyje¹³⁶ k témuž stavení, vedle počtu zádušního, všeho na hotové peníze do summy sečteno, 305 zlatých ry[nských] 24 krejcarů vydáno. Item nejsouce v churu zdi rovné, jako okna vylicované, ano i nový ksyms nad kostnicí se vyhotovilo, od toho obzvláště záduší 35 zlatých rýnských, nadjmenovaný pan farář Král přidal 15 zlatých rýnských, činí 50 zlatých rýnských a od obce 1 sud piva, témuž dotčenému p[anu] baumistrovi peněz 320 zlatých rýnských, ovsa 30 str[ychů] a 4 sudy piva s dovezením a 305 zlatých rýnských 24 krejcarů řemeslníkům a na materije náležitě v pravdě vydáno. Tuto se však pro budoucí paměť do knihy uvedlo. Anno et cetera¹³⁷ die ut supra¹³⁸.

Za úřadu purkmistrovského p[ana] Jakuba Veselého.

Primátora: p[ana] Matěje Žáka

Radního písaře: Lukáše Casparidesa

fol.20r

Léta 1690 dne 19. Octobris trvajíce nějaká kyselost a nedobré srozumění mezi panem Andresem Princem, spolu radním, a Vitem Novosetským, spolu blízké sousedy městys tohoto, kterýžto oboje strany s neslušnými ústními řečmi se potýkaly, často hádka a utrhaní svých dobře zachovaných ctností plodily. Takže již více právo městské to doslýchatí a trpěti nemohlo. Nýbrž aby v chvalitebném Pánu Bohu milém sousedství oplívati mohli, za ručení u přítomnosti p[ana] purkmistra a dole psaných pánů, pod 10

---

¹³⁴ Postamenti - ve stavebnictví článkový podstavec sloupu, vázy nebo pomníku.

¹³⁵ Kruchta - neboli kůr, vyvýšené místo v kostele, kde se nacházejí varhany.

¹³⁶ Materie - materiál.

¹³⁷ Anno et cetera - (lat.) léta a tak dále.

¹³⁸ Die ut supra - (lat.) dne svrchu uvedeného.

kopami míšeňských, kterákoliv strana výtržnost učiní, bezevšechný odpornosti je povinen složití bude. Tuto se však pro budoucí paměť vepsání stalo. Anno et cetera die ut supra.

Za úřadu purkmistrovského pana Matěje Žáka

přítomní p[ana] Matěje Kotyzy
p[ana] Jakuba Toryna
p[ana] Jakuba Veselého
p[ana] Tomáše Boháčka, rychtáře
a písaře radního Casparidesa

fol.20v

Léta 1690 dne 16. Octobris majíce Kateřina, vlastní dcera Jakuba Štěrby, někdy podacího pánů p[ánů] p[atre]s Jesovitů krumlovských nyní J[eho] V[ysoce] O[svícené] k[nížecí] Mil[osti] ze Švarzenbergku (titl), pana pana našeho nejmilostiv[ějšího], v městys Lišově sousedem již 15 let v poddanost vyhoštěného, za Matěje Šafáře, řemesla soukenického, synka zdejšího k manželstvu zakázaná býti, i jsouce otec spíše než by k potvrzení stavu manželského se schýlilo, od vzácného magistrátu tázán, jestli se všemi dětmi sem propuštěn jest, což on před plnou radou toho dotvrzuje, že se všemi svými dětmi sem propuštěn jest. Tuto se ale však v paměť ubezpečlivou vepsalo.

Za úřadu pur[kmistrovského] p[ana] Matěje Žáka a radního písaře Casparidesa.

Léta 1690 dne 15. July. neužívající se dokonce žádným k obci užitkem zahrada obecní za dvorem, pročež p. p. páni, též celá obec takovou s pláněmi jabloňovými, hruškovými a sazenicemi švestkovými skroz Vavřinu Hlaváče a Jana Fábery, sousedé zdejší, vysaditi dali. Téhož roku štupevali pláně, takové se ujaly, za kteroužto práci jim dáno peněz 3 zlaté a 1 v[ědro] piva. Dej Pán Bůh by se k dobrému obecnímu užitku ta práce povedla.

Za správy: pana Matěje Žáka, toho času primasa.

fol.21r

Léta Páně 1690 dne 26. Octobris skrze vzácnou přítomnost J[eho] Mil[osti] pana Pruskaura, J[eho] V[ysoce] O[svícené] k[nížecí] Mil[osti] ze Švarzenbergku (titl)¹³⁹,

---

¹³⁹ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

commissaire, pana sekretáře, p[ana] buchhaltera Wohlfahrta a p[ana] důchodního Franksttatského z Hluboké potvrzení úřadu se stalo, jakž násled[uje]:

1. Matěj Žák, primátor	Starší obecní
2. Matěj Hrdlička	1. Ondřej Dvořák
3. Benedikt Kratochvíle	2. Vít Blaha
4. Pavel Lybnický	3. Kašpar Kolář
5. Jakub Toryn	4. Daniel Ježek
6. Filip Kříž	5. Jan Mydlář
7. Matěj Kotyza	6. Havel Kořený
8. Jakub Fábera	
9. Andres Princ	mýtný: Matěj Hrdlička
10. Martin Beránek	hajný: Vavřina Hastrka
11. Tomáš Boháček	
12. Jakub Veselý	
- Rychtář
Havel Graff

fol.21v

Léta 1691 dne 15. February na poslušnou žádost Blažeje Ledvinky, sládka ten čas v obecním pivovaře, vyžádající sobě při celé obci na jistý čas jedno s[ui] v[erbis]¹⁴⁰ prase na sádlo chovati, tu žádost jest obdržel, však ale na jednom kusu chování přestati nechtěl a víceji choval, jako i přes daný čas se užívalo, i jsouce pak tu velká v obecním statečku nedůvěra, kdež se obilí na pivo sypají a slady prodloužely čas, dělají, aby se budoucně užitkem sládkovým, obci škoda nepůsobila. Což vedle náležitého snešení tímto zapsáním v moci úřadu celého a shromážděné poctivé obce to chování viny se cassiruje a dokonale zapovídá, aby jak nynější taky budoucně následující sládek v obecním pivovaře, ani řádného souseda, dokonce žádného majícího dobytka, ani kuřete chovati se nedovoluje a toto zapsání v své stálosti má býti. Což se pro lepší paměť<i> a obci k dobrému do této knihy vpisuje. Stalo se v domě radním Anno et cetera die ut supra.

Za úřadu pur[kmistrovského] p[ana] Jakuba Toryna.

Primaství p[ana] Matěje Žáka.

---

¹⁴⁰ Sui verbis – (lat.) svými slovy.

Písaře radního Lukáše Casparidesa, spolu pivního et cetera.

fol.22r

Vyslychání Veroniky Struhačkovi v příčině odňatých 20 Inspecia¹⁴¹ dukátů rychtáři z městys Podhradí¹⁴², kterážto dne 17. January 1691 při právě městys Lišova examminirována jest.

Interrogatoria ¹⁴³	Responsoria ¹⁴⁴
1. Jak se jmenuješ a odkud jsi rozená.	1. Veronika Struhačková ze vsi Sedlice ¹⁴⁵ .
2. Veruno, jsi tu podezřelá, že si měla vzíti 20 dukátů rychtáři Podhradskému.	2. Vzala sem je na zemi u lože v noci, když sem lože stlala, byly v papírku, takové sem přes noc u sebe měla.
3. Kam si je schovala, aneb komu si je odvedla.	3. Dala sem je na váhy k posteli s tím papírkem a kožichem sem takový příkrývala, z nich jeden sem vzala, na ráno okolo 9 hodin sem k židovce šla, jí se tázala, jestli to dobrý peníz jest, ona mi odpověděla, že plechový jest, že mně 2 zlatý 30 krejcarů za něj anebo stěvíce, punčochy a rubáš dá

fol.22v

4. Dala - li je ti co židovka za něj.	4. Nedala dokonce nic.
5. Velký - li byl ten dukát.	5. Jako dvařečka.
6. A tak neviděla si těch ostatních dukátů více.	6. Jak sem je tam na ty váhy vložila, od té doby sem jich neviděla, šla jsem k poklizení

¹⁴¹ In specie - (lat.) podle druhu.

¹⁴² Podhradí - starý název Hluboké nad Vltavou.

¹⁴³ Interrogatoria - (lat.) otázky.

¹⁴⁴ Responsoria - (lat.) odpovědi.

¹⁴⁵ Sedlice - obec ležící nedaleko Českého Krumlova.

dobytka, a když sem zase do sednice vešla,
již jich tam nebylo.

7.

Rozpomeň se Veroniko předně na svou
čest a tvou milou duši, aby si ji pro tak
špatný peníz na věčnost nezavedla, kde
máš ostatní dukáty.

7.

Což mám více zapírati, dala sem je všechny
v tom papírku na jedenkrát židovce.

fol.23r

Examen¹⁴⁶ druhý, židovky

Interrogatoria

Respon[sum]

1.

1.

Židovko, jest tu nářek na tebe,
že si měla od Veruny, děvečky
rychtáře Podhradského, 20
dukátů přijmout.

Nepřijala sem nic více od ní, toliko jeden dukát, který
mi sama před polednem přinesla a ten tupldukát sem
nesla na vokázku krejčové Venclové, ona mě
povídala, že platí 6 zlatých. Takový sem židu
Kaudrovi dala, a posavad jej za sebou má.

2.

2.

Když si jeden od ní přijala,
musela si taky druhý přijmout.

Aby mě se jak hrozně státi mělo, více sem mimo toho
jednoho nepřijala, třebaš mě hlavu, muži a nejen 2
dětem vzítí měli.

3.

3.

Což máme se tebe více tázati,
děvečka praví, že si je od ní
všechny v tom papírku přijala.

Nepřijala sem jen ten jeden, než tím se stane jakkoliv.

fol.23v

4.

4.

Chceš – li pravdu od děvečky slyšeti, ona
ti bude do očí mluvíti, že si je všechny
přijala.

Ona děvečka prve nepravdu mluvila, ještě
nebude moct dokázati, abych je všechny
přijala

Obojí strana osob předvolati se dali, aby pravdu sobě do očí před úřadem mluvily.

---

¹⁴⁶ Examen - (lat.) zkouška, výslech.

Veruno, nyní se tebe posledně ptáme, z žádného našeho nabatkání, nýbrž aby si předně tvou čest a milou duši nezavedla. Pověz pravdu, dala – li si přítomný židovce těch 20 dukátů. Což mám páni více tajiti, dala sem jí je všechny, když sem před polednem k ní do sednice vešla, ona mě ještě pravila, abych šla ven, že jsou tu děti, a tu sem jí je všechny dala, a takový že židovka má, svým dobrým svědomím tvrdím.

Že tomu tak a ne jínáče jest, jak Examen slovo od slova, těch dvou podezřelých osob vysvětluje, toho pečeti naší městskou dotvrzujem.

Dattum¹⁴⁷ v městys Lišově die et cetera anno ut supra.

fol.24r

Léta 1691 dne 24. Aprilis obnovené jsou tyto níže psané jménem kaukusy, totiž od Pavla padělků Lybnickýho v přední straně k jezeru.

	záhony
1. Jakuba Koženého, má záhonů	13
2. Janovi Mydláři	22
3. Ondřeje Dvořáka {koupil 1697 léta František Studený}	17
4. Franty Studeného	10
5. Václava Hrdličky	20
6. Josefa Labaka {Nyní Jana Fábery, s handlem na chotky učiněno. Od Jana Fábery koupil 1697 František Studený}	12
7. Dobiáše a nyní Jiříka Velického	23
8. Tomáše Boháčka, poslední v té straně k jezeru	
Strana prostřední od téhož nahoře psaného padělku.	
1. Matěje Cihláře {a již Martin Kotyzy, takový léta 1709 prodal p[anu] Denkovi za 8 zlatých hotových, contrib[uti] měsíčně na sebe přejal 1 krejcar 30 denárů}	8
2. Václava Denka	3
3. Matěje Žáka	16
4. Jakuba Štěrby	16
5. Ondřeje Dvořáka	11
6. Jakuba Labaka {nyní Václava Hrdličky}	15
7. Matěje Žáka	16

¹⁴⁷ Dattum- z lat. do,are - dáno.

8.	Pavla Lybnického	25
9.	Matěje Hrdličky {Jana Velického}	23 {10}
10.	Jiříka Velického	23

fol.24v

	záhony	
11.	Jiříka Kotyzy	11
12.	Matěje Cihláře	7
13.	Jiříka Mocle	8
14.	Bramburovský	14
15.	Jana Černého	7
16.	Vavřiny Raubíka	14
17.	Jakuba Krejčího	13
18.	Bramburovský	12
19.	Václava Mocle	19
20.	Josefa Labaka {nyní Jana Fábera, zase l[éta] 1693 prodal Františkovi Studenému}	12
21.	Tomáše Boháčka	18
Strana zadní od téhož padělku zase jdouc.		
1.	Václava Mocle	11
2.	Matouše Kučery	10
3.	Ondřeje Dvořáka {1698 roku odprodal takový Matějovi Gravovi za jistou summu, přejímá na sebe z něho měsíčně contrib[uti] 2 krejcary}	14
4.	Václava Mocle {1709 Vítovi Slám<o>vi prodal za 5 zlatých bez contrib[uti] a srážky}	4
5.	Bramburovský u Vodoteče	9
6.	Jakuba Krejčího	9
7.	Václava Denka	9
8.	Vavřiny Raubíka	27
9.	Václava Hrdličky	5
10.	Josefa Labaka {nyní Jana Fábery, takový Františkovi Studenému}	9

1697 odprodal}

fol.25r

	záhony
11. Václava Mocle	15
12. Matěje Cihláře	5
13. Jakuba Štěrbý	9
14. Adamce	9
15. Matěje Cihláře	5
16. Jiříka Kotyzy	7
17. Jiříka Velického	11
18. Honzy Velického	11
19. Josefa Labaka {nyní Vítova Bláhy}	9
20. Havla Koženého	4
21. Petra Koženého	9
22. Josefa Labaka {nyní Václava Hrdličky}	12
23. Pavla Lybnického	24
24. Víta Bláhy	9
25. Jakuba Toryna	14
26. Jiříka Velického	13
27. Václava Hrdličky	5
28. Vít Blaha	31
29. Jiříka Velického	19
30. Ondřeje Dvořáka {poslední vedle sadu byl a dne 30. Octobris 1697 takový za jistou summu Matějovi Pařízkovi odprodal.} {Dne 1. Aprilis 1701 nadepsaných 8 záhonů odprodal Matěj Pařízek Jiříkovi Hanušovi za jistou summu.}	8

fol. 25v

Léta 1691 dne 10. Decembris tak jak v létu 1690 úřad konšelský rozepsaný potvrzen byl, nyní se skroz pana hejtmana z Heydlbergku hlubockého zase písemně tak postupně confirmuje.

{Záhorkovská fundati}

Léta 1692 dne 20. Marty contrahirovalo se u přítomnosti (titl.) pana hejtmana Eliáše z Heydlbergku a pana důchodního Ondřeje Frankstattera, též p[ana] Václava Záhorky, s panem farářem lišovským Vavřinou Králem, v příčině fundati Záhorkovské tak, že obě strany na tom dobrovolně uvykly a to sobě zachovati slíbily, že od těch povinných 12 malých a jedné velké mše jménem anniversariu[m¹⁴⁸], totiž vždy 8. February v každém roce <ved> konané, a nadjmenovanému panu faráři od nich ročně šest zlatých rý[nských] a 1 zlatý cantorovi přijíti a přesto více se žádati nebude. Ostatek pak ze 300 zlatých rýnských summy hlavní, interesse k samému záduší užitku a zrostu se obrátiti má. Datum v městys Lišově anno et die ut supra.

E. z Heydlbergku

O. Frankstatter

kněz Vavřinec Fer. Král

Václav Ant. Jo. Záhorka

fol.26r

Těch 300 zlatých rýnských capitálu, které zdejšímu záduší náležitě fundírované, a s vůlí J[eho] V[ysoc]e O[svícen]é K[nížecí] M[ilo]sti ze Šwarzenbergku (titl.)¹⁴⁹ přijaté dle contractu¹⁵⁰ zvyhotoveného a confirmati nadjmenované milostivé vrchnosti, jsou nyní pod interesse 6 zlatých rýnských za panem Václavem Ant. Jo. Záhorkou zůstávají, a to od s[vatého] Jana 1691 až do Vánoc léta přítomného se počnouc z nich po 9 zlatých pololetně skládati,

Za rok 1691 od s[vatého] Jana do Vánoc odvedeno

Panu faráři	3 zlaté
Cantorovi	30 krejcarů
Záduší s[vatého] Václava	5 zlatých 30 krejcarů

Za rok 1662 odvedeno staršímu kostelníkovi Int[er]esse 18 zlatých.

---

¹⁴⁸ Anniversarium - výroční den. V katolické liturgii jde o zádušní mši pro zemřelé, výroční památku vysvěcení tamního chrámu neboli posvěcení a výroční dni zvolení a korunování panujícího papeže.

¹⁴⁹ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

¹⁵⁰ Contractus - (lat.) smlouva, sjednání.

Dne 14. Novembris 1692 jak v tomto předeepsaném létě úřad konšelský po sobě rozepsaný potvrzen byl, tak nyní zase na budoucí 1693 rok skroz psaní pana hejtmána z Heydlbergku hlubockého postupně jej confirmíroval.

fol.26v

Léta 1692 dne 5. Novembris stala se náležitá smlouva na vypálení jedné plné pece cihel s Vítem Žabičkou, cihlářem hlubockým, od které se náležitě platiti bude následovně takto.

od jednoho tisíce krycího díla po	1 zlatý 30 krejcarů
od jednoho tisíce zdícího díla po	1 zlatý 20 krejcarů
Nádavku na jednu pec	
piva	1 vědro
pšenice	2 věrtele ¹⁵¹
žita	2 věrtele
másla	6 žejd[líků]
sýra	8 liber

Plocha z každé pece, naproti 15 krejcarů spropitného obci přináležeti bude.

fol.27r

Léta 1690 dne 9. Marty u přítomnosti p[ánů] p[ánů] pana Jakuba Velickýho, p[ana] Ondřeje Dvořáka, staršího obecního, a radního písaře Lukáše Casparidesa postupuje pan Tobiáš Velický od živnosti své Janovi, synu svému, k jeho odevzdanému domečku, a to následovně: začnouc od základu domečku, kus zahrady až k rohu Včelinka, odtud jdouc okolo Včelinka rovně k druhému rohu, zase jdouc dolů až k plotu roubenému proti Kračatům, vedle vystaveného znamení:

Více zanechává Janovi v kaukusech prostřední straně pod 1 str[ychem] výsevku gruntu, asi 9 záhonů k straně pana Matěje Hrdličky, a druhý kus, též pod 1 str[ychem] 9 záhonů vynáší v zadní straně naproti hořejšímu, třetí kus v Čankově kopání pod 1 str[ychem] 1 věrtelem, že toho dobrou známost, téhož nadepsaného postoupení dobrovolně se skončíc, v pravdě povědomí jsou tuto se pro budoucí paměť vepsalo.

Za úřadu purkmisterského pana Pavla Malhy.

---

¹⁵¹ Věrtel – stará jednotka objemu, přibližně 25 litrů.

Léta 1691 dne 25. July dožadajíce se Jan Střeleček Víta Novosetského, aby mu v Mastnicích u jeho předního jitra¹⁵² k lesu na 10 let pořád vycházejících ten kus k vypálení a budoucímu užívání dopřál, jakož se dobrovolně rukou obojí strany stvrdilo, že od jitra předního až do cesty planý trávní, jak se na pana Hrdličky jitro vyjíždí, k nerušitelnému do vyjití 10 let užívání stalo.

fol.27v

Léta 1694 dne 15. July předstupuje Vilím Čížek v plné radě oznamujíc, že by mimo své potřeby gruntu Vorného, mezi kterým jsouc pod 6 str[ychy] výsevku 1 fůra sena k uklizení, již od 20 let ladem ležící, a takového nikdá neužívající mezi p[ana] Andrysa Prince a Víta Novosetského ležící, náležitě se nachází. Takový pak s vůlí pana purkmistra, pánů, Řehořovi Polákovi, sousedu zdejšímu, který se na drnu vystavíc a žádného gruntu nemá, náležitým trhem za summu hotovou 18 zlatých rýnských odprodal a splatil, a tak budoucímu jeho užívání na časy věčné patřiti za vlastní, náležeti bude, kteréhožto gruntu dobrým rozvážením od Vilíma Čížka živnosti, níže následující platy se defalírují: a Řehořovi Polákovi k vyplacení takto připisují:

měsíčně contrib[uti]		7 krejcarů
ročního úroku	Jiřského	5 krejcarů
kníž[eciho]		
	Jánského	2 krejcarů
	Havelského	5 krejcarů
	Vánočního	6 krejcarů

Desátku panu faráři: žita 2 malé mírky, ovsa tolik:

Contrib[uti] se 6 krejcarů odepíše a rych[tář]ovi s užitkem obce 7 krejcarů připíše:

Stalo se v radním domě. Anno die ut supra.

Za úřadu purkmiste[rského] pana Matěje Žáka.

fol.28r

Léta 1694 dne 21. July stala se dobrovolná smlouva mezi Jakubem Bednářem z jedné a Matějem Graffem, sousedy zdejšími, z druhé strany, a to následovně takto. Nemajíce Matěj Graff mezi své grundy mezující s nadepsaným sousedem žádné vozové cesty, která však před mnoha léta patřící k té živnůstce k zamezení a rozvorání přišla, nyní však u

---

¹⁵² Jitro - stará polní míra.

přítomnosti pana purgkmistra, pánů v plné radě uznávajíc, aby Jakub Bednář takovou cestu vozovou, prv od mnoha let patřící zase postoupil, za kteroužto pro dobré a svorné sousedství budoucí Matěj Graff jemu 16 zlatých rýnských složil a k svému budoucímu užívání přikoupil, za kteréžto postupující místo dle sadů vysázených často psaný Matěj Graff ihned na sebe po sražení od Jakuba Bednáře jeho živnosti platu níže psaného přejímá.

Totíž	měsíčněcontrib[uti]	1 krejcar
	úroku kníž[ecího]	4 krejcarey

Stalo se v radním domě, jak nahoře psáno.

Za úřadu purkmisterského pana Jakuba Veselého.

fol.28v

Léta 1694 dne 20. July tak jak se již od 5 let skroz nastalé zimy osení zimní a podobně též mokrý velkými a zkažený pšenice v témž roce, na zrní na mnoho mno<ž>ství mil široko a daleko jest velký nedostatek všeho obilí se nacházelo tak, že místy hladem lidé z toho světa sejítí skutečně museli, který z mladých dubů listí, lebedu¹⁵³ sekanou, hlávky vypražené lněné s otrubami tak smíchané jísti museli. Bůh rač chrániti jednoho každého od takové stravy a rozmnožiti nám budoucí příslušné dobré stálé potravu, kteréhožto dne poplácelo obilí suté,

pšenice, jeden strych za	6 zlatých rýnských
žito	7 zlatých rýnských
hrách	8 zlatých rýnských
ječmen	4 zlaté rýnské 30 krejcarů
oves	3 zlaté rýnské

Tuto se pro budoucí tato nepříjemná památka velké drahoty ad notam¹⁵⁴ vzala toho času, za primasa pana Matěje Žáka a písaře radního Lukáše Casparidesa.

fol.29r

Léta 1694 dne 20. Decembris jak od 1690 zašlého léta úřad konšelský po sobě postupně sepsaný stvrzen byl, tak zase podobně z nařízení J[eho] V[ysoce] O[svícené] K[nížecí]

---

¹⁵³ Lebeda - neboli Atriplex, druh rostliny, která se běžně pěstovala na zahrádkách jako zelenina.

¹⁵⁴ Ad notam - (lat.) k zaznamenání, na vědomost.

M[i]lo]sti (titl.)¹⁵⁵ skroz psaní od (titl.) J[eho] M[i]lo]sti pana hejtmána Franksstetera následovně confirmován jest.

1. Matěj žák, primátor	<u>Rychtář</u>
2. Matěj Hrdlička	Havel Graff
3. Benedikt Kratochvíle	<u>Starší obecní</u>
4. Pavel Lybnický	1. Ondřej Dvořák
5. Jakub Toryn	2. Vít Blaha
6. Filip Kříž	3. Kašpar Kolář
7. Matěj Kotyza	4. Daniel Ježek
8. Jakub Fábera	5. Jan Mydlář
9. Andres Princ	†6. Havel Kožený
10. Martin Beránek	
11. Tomáš Boháček	
12. Jakub Veselý	
- Mýtný: Matěj Hrdlička
Hajný: Petr Kožený

fol.29v

{Videatus etiam infra fol[ium] 33.}¹⁵⁶

Léta 1695 dne 13. January jsouce od dávných pamětných let cesta chodící a pro obecní intrádu¹⁵⁷, potahem obecním na rybníky, pro dříví a za jinou potřebou mezi Jiříka Brambury a Lukáše Řepy, který od obce k své živnůstce grunt dostal, oba sousedé mezujíc, a za pivovarem obecním ležící, jest beze všeho nejmenšího odporu bývala. Pročež obnovujice se a jim nařízení od p. p. pánů se činí, aby na budoucí léta bez nejmenšího odporu obecnímu potahu a lidem od vesnic do městys, beze škody další jejich, pěším jíti volně přáti musejí a to pod uvarováním dalšího zaneprázdnění, tuto pro stálejší paměť se vepsalo: v radním domě, anno die ut supra.

Za úřadu purkmisterského pana Matěje Kotyzy.

---

¹⁵⁵ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

¹⁵⁶ Videatus etiam infra fol[ium] 33. - Bylo rovněž viděno na foliu 33.

¹⁵⁷ Intráda - vstup, úvod.

fol.30r

Léta 1695 dne 15. May s vědomím a vůlí pana purkmistra, pánů, dožádal se Jiřík Hanuš, soused zdejší, vdovy Růžičkovi, majíce 4 jitra porostlým chrastí v Čáchově ležící vedle Víta Novosetského a Petra Koženého, že by takové na 8 let pod malý plat vycházející, který hned v tomto jdoucím létě počne platiti, k svému užitku ujmout žádostiv jest, prostředkující opáčený úřad chudé vdovy velký nedostatek planění. Pročež se tímto pamětním upsáním nadjmenovanému Jiříkovi Hanušovi od dnes datum na 8 let vycházející k užívání, však na čisto dobře vyplanění povoluje, za kterýžto užitek dobrovolným trhem vdově na hotově 1 zlatý odvedl a po vyjití toho času zase k živnosti Růžičkové jako prve přicházeti bude. Stalo se anno et cetera die ut supra.

Za úřadu purkmisterského pana Jakuba Veselého.

fol.30v

Léta 1696 dne 29. Marty skrze vzácnou přítomnost J[eho] M[ilo]sti pana Theobalda Siberta z Lylienštejna¹⁵⁸, J[eho] V[ysoce] O[svícené] K[nížecí] m[ilo]sti ze Šwarzenbergku (titl.)¹⁵⁹ vrchního hejtmana, též urozeného pana Andresa Franksstatera, hejtmana, a pana důchodního Záhorku z Hluboký confirmován úřad takto.

1. Matěj Žák, primátor	<u>Rychtář</u>
2. Matěj Hrdlička	Havel Graff
3. Benedikt Kratochvíle	<u>Starší obecní</u>
4. Jakub Toryn	1. Ondřej Dvořák
5. Filip Kříž	2. Kašpar Kolář
6. Matěj Kotyza	3. Daniel Ježek
7. Jakub Fábera	4. Jan Mydlář
8. Andres Princ	5. Jan Heleport
9. Martin Beránek	6. Ondřej Mikšíček
10. Tomáš Boháček	
11. Jakub Veselý	
12. Vít Bláha	
Mýtný: Matěj Hrdlička	
Hajný: Petr Kožený	

¹⁵⁸ Lilienštejn - neboli Königstein je město ležící v Sasku.

¹⁵⁹ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

fol.31r

Fundati Ransovská

Po vykročení šťastné smrti z tohoto údolí léta páně 1697 dne 9. Aprilis, jest dvojctihodného kněze, pana Vojtěcha Ransa, někdy J[eho] K[nížecí] m[ilo]sti ze Šwarzenbergku (titl.) kaplana k[nížecího] špitála městys Lišova, dobrým povážením a rozmyslem, dle listu zvyhotoveného ut lit[tera]¹⁶⁰ A. na dobré skutky záduší jeho na věčnost k záduší městys Lišova, založení s[vatého] Václava, patrona českého, hotové summy peněz 300 zlatých rýnských fundírová[na].

Z kteréhožto capitalu dle ujištěné obligati¹⁶¹ lit[tera] B obec města Vodňan¹⁶², pod interesse 6 percento vycházející sub datum¹⁶³ 31. Decembris léta 1696, k sobě na dobré minci jdoucí přijmout a takový pololetní interesse obojího ročně činíc 18 zlatých rý[nských] k záduší zdejšímu bez úplatků sem odváděti se zavázala, proti kterému za pobožného fundátora¹⁶⁴ každý rok vysázených 12 s[vatých] mší čtených a 1 anniversarium, prostředkem zpytovaného requiem ten den, když v pánu usnul, jmenovitě 9. dne měsíce Aprilis vykonávati a platu stálého níže psaným skutečně odváděti se má, jak z druhé strany následuje,

fol.31v

Panu faráři od requiem 1 zlatý 30 krejcarů.

Panu p[anu] caplanovi kníž[ecího] špitála proti 30 krejcarům od jedné každé čtené mše svatý přichází od 12 mší s[vatých] 6 zlatých.

Varhaníkovi společně 1 zlatý 30 krejcarů.

Ostatní ty se budou na světle k témuž chrámu páně, z čehož ročně příjem v počtě zádušním a vydání následujíc skutečně obracetí, totiž 9 zlatých.

Facit 18 zlatých inter[esse].

---

¹⁶⁰ Ut litera - (lat.) pod písmenem.

¹⁶¹ Obligati - tedy obligace, je právní poměr, kdy je dlužník zavázán plněním smlouvy, také je to označení pro dluh, pohledávku a někdy jen pro smlouvu, z níž poměr vznikl.

¹⁶² Vodňany - město ležící v jižních Čechách nedaleko Českých Budějovic.

¹⁶³ Sub datum - (lat.) pod datem.

¹⁶⁴ Fundátor - zakladatel.

N[ummero] 3. S tím však přitom obmezeném doložení, pokudž by tu žádného pana caplana ten čas nebylo, tehdy pan farář proti dictirovanému úplatku ty čtené mše s[vaté] vykonati má.

fol.32r

Fundati Záhorkovská

Podobným způsobem sub lit. C dle obligati obec města Vodňan, těch léta 1691 dne 24. Juny fundirovaných 300 zlatých rýnských capitála pod interesse 6 percento, dne 31. Decembris 1696 vycházející, jest k sobě přijala, který se do příjmu zádušního počtu vezmou a na obligati Záhorkovské, že jest se jich již urozený pan Václav Ant. Jo. Záhorka, ten čas panství hlubockého zřízený důchodní et cetera, skutečně exoneriroval a na svou fundati připravené obci města Vodňan s úroky 6 percento budoucně pohledávati vykázal, vědomím celého úřadu ad notam uvedlo.

Léta 1697 dne 13. Maje jak v pomínulém létu 1696 konšelé úradní po sobě rozepsané a potvrzené se nacházeli, tak nyní zase od (titl.) pana hejtmána Franksstattera písemně dle postoupnosti na celý rok jdoucí confirmírované zůstávají.

fol.32v

Léta 1697 dne 27. Septembris vyloupil zloděj chrám páně zdejší, založený s[vatého] Václava, který sobě máry k oknu blíž velkého oltáře přistavěl a oknem vlezl, kdež tabernaculum¹⁶⁵ otevřel a ciborium¹⁶⁶ stříbrné pozlacené s krumplovanou korunou a červeno zlatohlavovým pláštěm vysypajíc hostie ven jest ukradl, koruny stříbrné na matce Boží a synáčku v celosti neporušené zanechajíc jest všanoval, po svém pak odchodu dobrý sochor za oltářem velkým bezbožník zanechal.

Léta 1697 dne 28. Septembris jaké tak zatmělé nesrozumění Václava Mocle a Vavřiny Roubíka, spolusousedé v gruntech jejich mezujících k užívání patřícímu, nevole nepokojná jest své sváry tropila. Načež pro urovnání dalšího hříchu a následující sousedské lásky, východ sobě k budoucí stálosti při celé obci vyžádali, kterýmžto sousedům vedle spravedlivého usouzení a hodnověrných pamětníků v klení jdouc od Levinských polí až na vršek se jim sady kamenné vsadily, načež dobrovolně tak uvykli

---

¹⁶⁵ Tabernaculum - (lat.) svatostánek.

¹⁶⁶ Ciborium - (lat.) liturgické náčiní určené k uschování oltářní svátosti, které se podobá poháru.

a sobě to tak neporušeně pod 10 kopami pokuty, té výtržnosti dáti zachovati, na budoucí věčné časy zdržeti skutečně slíbili.

fol.33r

{De hac re pariter videatur ante fol[ium] 30.}¹⁶⁷

Eodem dito¹⁶⁸, podobně celá obec vyšla mezi cesty a grunty Jiříka Brambury a Lukáše Řepy od městečka až do hranic, co tak jeden druhému nepřislušně k svému užitku uvaroval, toho se zbaviti musel až ohledu starodávna cesty, jezdíce se tudy na obecní rybníčky a do lesů, vedle vysazený kamenných sadů v předešlém dobrém způsobu pozůstavati sobě, od celé obce nařízeno k zachování maje, a tak starodávné památce tuto žádná újma se státi nedopustí. Stalo se v radním domě za úřadu purkmister[ského] pana Matěje Kotyzy.

Léta 1698 dne 17. July Daniel Ježek, soused zdejší, předstoupil do plné rady před p. p. pány a za to uctivě žádá, že jest zeti svému Andresovi Procházkovi ladem ležícího gruntu Vorního ve dvou kusech díl nevykopaného, mezi kterým paloučkem pod robotník sena, obsahujíc pod 5 str[ychů] výsevku, pro samé své vnuky postoupil i uznávajíce to dobrým povážením úřad, že k živnůstce Andresa Procházky záhoné gruntu pro obživení jeho s dítkami se nenachází a týž grunt bez užitku mnohá léta leží. Pročež tu nadepsanému dobrou jejich mezi sebou mající smlouvu, jim sobě k držení úřad

fol.33v

dovuluje, tímto však obmezeném způsobem, aby Daniela Ježka živnost o to zlehčení budoucný škody žádné netrpěla, tak tehdy na budoucí časy Danielovi Ježkovi měsíčně contribuci potahujíc, v tom dostatek úrok domovní po šesti krejcarech s vědomím a confirmati poručí a jemu zeti Procházkovi takové odváděti se náležitě připisují. Stalo se v radním domě, anno die ut supra.

Léta 1700 dne 13. Maje spravovala se při zdejším obecním pivovaře pánev pevná skroz pana Jeremiáše Kreilingera, kotláře a měšťana města Českých Budějovic, do které své

---

¹⁶⁷ De hac re pariter videatur ante fol[ium] 30. - Tato záležitost je zároveň viděna na foliu 30.

¹⁶⁸ Eodem dito - (lat.) téhož psaného dne, měsíce a roku.

mědě okolo 26 liber¹⁶⁹ jest dal, kterémužto mistru vedle učiněné smlouvy od nýtů aneb cveků se platilo, do kterážto pánve jich vybilo jest takto,

Velkých nýtů	84 po 12 krejcarech počítajíc	16 zlatých 48 krejcarů
Item malých	208 po 9 krejcarech	31 zlatých 12 krejcarů
		A. 48 zlatých rýnských

Úředníkovi tringkeltu¹⁷⁰ 17 krejcarů.

Toho času za správy pana Matěje Žáka, zřízeného primátora.

Lukáše Kasparidesa, pivného správce.

fol.34r

Léta 1700 dne 7. January jest skrze vzácnou přítomnost J[eho] k[nížecí] m[ilo]sti¹⁷¹, slavnou comissi, jménem J[eho] m[ilo]sti pana Jiříka Antoni. Bořka, ten čas inspectora, pana Jana Francze Carculina, kníž[ecího] buchhaltera¹⁷², a urozeného pana Andresa Franksstattera, hejtmana hlubockého, a pana důchodního Záhorku následující úřad confirmován,

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Matěj Hrdlička	Kašpar Kolář
3. Benedikt Kratochvíle	Starší obecní
4. Jakub Toryn	1. Ondřej Dvořák
5. Filip Kříž	2. Tomáš Boháček
6. Matěj Kotyza	3. Vít Bláha
7. Jakub Fáber	4. Daniel Ježek
8. Andres Princ	5. Ondřej Mikšíček
9. Martin Beránek	6. Jakub Bednář
10. Jakub Veselý	
11. Havel Graff	Mýtný: Matěj Hrdlička
12. Jan Heleport	Hajný: Josef Bednář

---

¹⁶⁹ Libra – stará jednotka hmotnosti, zhruba 0,456.

¹⁷⁰ Trinkgelt - (něm.) spropitné.

¹⁷¹ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

¹⁷² Buchhalter - (něm.) účetní.

fol.34v

Léta 1700 dne 13. Augusti jest dolní rybník kaprový sloven a pro budoucí paměť, kdy se spustiti a lovití má, toto se níže v paměť uvozuje. Totiž, když se voda na hrázce do pařového převažuje, musí se spustiti buď ten den v úterý na ouvršek čepem, bude následovat tím raněji k lovení v pátek, pokud žádná voda skroz povodeň do něho nepůjde, to jest ve 4 dnech.

fol.35r

Léta páně 1701 dne 13. February obnovena repartiti contrib[uti], jak mnoho jeden druhý soused při městys Lišově vedle uznání měsíční contribuci odvozovati má, jakž níže následuje,

	zlaté	krejcary	denáry
1. Daniel Ježek	1	21	—
2. p[an] Martin Beránek	—	35	—
3. Adam Novák	1	22	—
4. Andres Procházka	—	29	—
5. Jiřík Velický	1	22	—
6. Jan Velický	—	22	—
7. Mikoláš Spousta	—	42	—
8. Jan Augusta	1	42	—
9. p[an] Andres Princ	1	19	—
10. Vít Bláha	1	38	—
11. Vavřina Kadeřávek	1	26	—
12. Daniel Chvojka	—	19	—
13. Jan Mydlář	—	38	—
14. Jakub Bláha	1	9	—
15. vdova Malhová	1	58	—
16. p[an] Matěj Žák	1	35	—
17. vdova Fencalíková	1	17	—
18. p[an] Matěj Hrdlička	3	35	—
19. Vavřina Roubík	2	12	—
Latus	25	1	—

fol.35v

	zlaté	krejcarey	denáry
Václav Kadeřávek	–	15	–
Šimon Muzika	–	23	–
Josef Střeblička	–	17	–
František Lexa	1	19	–
Václav Hrdlička	–	30	–
Matěj Pařízek	–	22	–
Jiřík Hanuš	–	43	–
Andres Mikšíček	1	21	–
p[an] Jakub Toryn	1	35	–
Šimon Svoboda	–	39	–
Jiřík Nedbal	–	35	–
Mikoláš Babněk	–	59	–
Martin Kotyza	–	25	–
Matěj Šafář	–	33	–
Václav Čížek	–	25	–
Adam Levinský	–	30	–
Rudolf Bohoněk	–	41	–
Ferda Černohlávek	–	18	–
Václav Vobratanský	–	25	–
Lukáš Řepa	–	35	–
Torynovský domek	–	15	–
Josef Labak	–	26	–
Řehoř Pekárek	–	13	3
Latus	13	44	3

Summa 82 zlatých rýnských 47 krejcarů.

fol.36r

Léta 1701 dne 20. Máje stal se východ a obnovení kaukusů, co a jak mnoho kterému z sousedů vlastně patřiti má, jakž jmenovitě následuje:
v přední straně k jezeru od Pavla Lybnického padělku,

N[ummero]		záhony
1.	p[ana] Jakuba <Krejčího> Toryna	13
2.	Jakuba Mydláře	23
3.	<Františka Studeného> {již pana Alexandra Krále, který v létu 1712 koupil}	29
4.	<Václava Hrdličky> Jiříka Vlaška	21
5.	<Františka Studeného> již Josefa Denka {však koupíce jej p[an] Alexandr Král, nap<r>oti témuž mu Denk v zadní straně s přídavkem 2 zlatých handlem 9 záhonů postupuje.}	12
6.	Jiříka Velického	16
7.	Jiříka Lista	13
prostřední strana od téhož nahoře psaného padělku,		
1.	<Matěje Kotyzy> již Víta Koláře	11,5 8
2.	<vdovy Denkové>	3
3.	pana Matěje Žáka	16
4.	Matěje Šafáře	16
5.	<Ondřeje Dvořáka> {takový jest mateři odkázal a mateř svému synu Antonínovi jej darovala, aby jí do smrti začnouc 1706 léta každý rok 3 věrtele žita dával.}	11
6.	<Václava Hrdličky> Jiříka Vlaška	15
7.	pana Matěje Žáka	16
8.	<Pavla Malhy> p[ana] Matěje Mertle	25
9.	pana Matěje Hrdličky	23
10.	<Jana Velického> { prodaný 6. Marty 1713 panu Alexandru královi za 17 zlatých a 2 od žita contrib[uti] 1,5 krejcaru na sebe přejímá}	35 <10>
11.	<Jiříka Velického> {již p[ana] Alexandra Krále za 48 zlatých dne 24. January 1713 koupený, z kterého měsíčně contr[ibuti] 2 krejcare 3 denáry platu na sebe přejímá}	<23>
12.	Martina Kotyzy	10
	{Dne 6. Decembris odprodal Martin Kotyza s vůlí p. p. p[ánů] Matějovi Gravovi z těch 19 záhonů za 1 zlatý k svému dědičnému užívání.}	9

fol.36v

N[ummero]		záhony
13.	<Václava Mocle> Filip Kratochvíle	8
14.	<Jiříka Kadeřávka> již Jakuba Bláhy	16
15.	<Adama Levinského> již Samíše	7
16.	<Vavřiny Raubíka> Kadeřávak drží	15
17.	p[ana] Jakuba <Krejčího> Toryna	13
18.	<Jiříka Nedbala> Jiříka Kratochvíle	12
19.	<Jiříka Studeného, jinak Lexy> {již pana Alexandra krále, který v létu 1712 koupil }	31
20.	Jiříka Lista p[ana] Václava Batky {klínem záhony pod 2 strychy}	18

zadní strana, od téhož praveného padělku jdouc,

1.	<Jiříka a nyní Václava Mocle> již Filipa Kratochvíle]	11
2.	<Lukáše Kučery> Beránka	10
3.	Matěje Grova	14
4.	<Václava Mocle> již Víta Slávy	4
5.	<Jiříka Nedbala> {u Vodoteče takový jest Josef Denk dne 29. Octobris 1711 za jistou summu koupil}	9
6.	p[ana] Jakuba <Krejčího> Toryna	9
7.	<vdovy Denkové> {již p[ana] Alaxendra Krále, který naproti svému s Josefem Denkem roku 1712 zhandloval}	9
8.	Vavřiny Raubíky	29
9.	<Václava Hrdličky> Pavla <Jiříka>Kadeřávka, již Vlaška	<6> 5
10.	<Václava Mocle> Filip Kratochvíle	24
11.	Martina Kotyzy	5
12.	Matěje Šafáře	9
13.	<Kašpara Adamce> pana Václava Adamce	9

fol.37r

14.	Martina Kotyzy	5
15.	<Jiříka Kotyzy> {již Jana Hroška za 8 zlatých 10 krejcarů 1709 roku koupený}	7

16.	<Jiřika Velického> {nyní Václava Kobsina, který 24. January 1713 za 17,5 zlatých koupil a měsíčně contrib[uti] na sebe 1 krejcar 3 haléře přejal}	11
17.	<Jana Velického> Jana Hroška {dne 12. Septembris 1713 Jan Hrošek koupil od Jana Velického týž kaukus za 18 zlatých}	11
18.	Matěje Šafáře	9
19.	Jana Koženého	5
20.	<Petra Koženého> {dne 13. Octobris 1701 Matěj Graff koupil týž kaukus za 10 zlatých 30 krejcarů, z kterého contrib[uti] měsíčně 1 krejcar dává}	9
21.	<Václava Hrdličky> již Vlaška	13
22.	<Pavla Malhy> již p[ana] Mertla	24
23.	<Víta Bláhy> již p[an] Svoboda	9
24.	Jakuba Toryna {drží [?], domečku zůstává}	14
25.	<Jiřika Velického> {1715 dne 21. Octobris prodal Lukášovi Paškovi za 24 zlatých}	13
26.	Václava Hrdličky	5
27.	<Víta Bláhy> Svobody, již Vlaška	32
28.	Jiřika Velického {1715 dne 6. Novembris odprodal Mat. Dvořákovi 8 záhonů}	1<0> 8 za 13,5 zlatých
29.	<Jiřika Hanuše> nyní Josefa Denka, který takový dne 6. Augusti 1711 za jistou summu koupil	10
30.	Víta Paška	11
		Finis
31.	p[ana] Václava Batky {koupený od obce pode 2 strychy}	

fol.37v

Léta páně 1701 dne 13. Augusti strhl se vítr hrozně veliký a neslýchaný po poledni před 4 hodinou, kterýžto na mnoho mno<ž>ství mil šířky a délky až do Sedmihradský země¹⁷³ nesmírné škody na stavení, lesích a v poli zastihnoucího obilí ječného, totiž

¹⁷³ Sedmihradská země - kdysi velkoknížectví ve východních Uhrách.

ječmene, ova sečených a hrachu vytrhaného v výších do povětří pobral a zanes. Místy hromobití velikým stavení popálil, zdejší věž prejzovou¹⁷⁴ vedle komína na 1000 prejzů a háků odházal a nevyslovitelných škod podělal a to jen půl hodiny nešťastně trvalo, tak že lidé v stavení a na poli v velkém strachu byli a na to jasné slunce potom svítilo. Bůh všemohoucí rač od takového strachu a škody nás budoucně chrániti a opatrovati.

Téhož léta nadepsaného jest nad věží zdejší nová báně plechová vyzdvižena skroz pana Joanesa Hinterholtzera, Klomfara a souseda Jindřichohradeckého, kterážto nížešpaného nákladu potřebovala, až zádušního prostředku jest vynaloženo takto:

Za 6 soudků plechu nového po 25 zlatých dáno	150 zlatých rýnských
Témuž nadepsanému Klompfarovi od vybití téhož všeho plechu na celou novou bání po 10 zlatých od soudků	60 zlatých
Více jemu od vybití starého plechu, co se ku potřebě na hefty vybralo	12 zlatých
Za 6500 hřebíků k heftování plechu po 1 zlatém 18 krejcarech	8 zlatých 27 krejcarů

fol.38r

Item za 22 liber cínu k letování po 25 krejcarech	9 zlatých 10 krejcarů
Za 6 liber olova po 8 krejcarech	48 krejcarů
Za 3,5 koše Milíčského uhlí	28 krejcarů
Dvěma tesařům hradeckým, kteří čtvero lešení k bání dělali, dvoje nové ksymsy k bání a co tak na ni zapotřebí flekování bylo na místo zhotovili, dáno	26 zlatých
Za 1 kopy prken, mimo co obec darovala, dáno	4 zlaté 24 krejcarů
Za 10 kop prkenných hřebíků	2 zlaté 4 krejcarů
Dvěma tovaryšům klempířským spropitného	1 zlatý 58 krejcarů
Za 6 párů prostranků	51 krejcarů
Útraty na posly a foram dáno	1 zlatý 19

¹⁷⁴ Prejz - zahnutá taška bez nosu.

fol.38v

Pořízení Malhovské v paměť uvedené.

Léta páně 1701 dne 9. Juny pozůstalá vdova Anna Malhová postupuje dobrovolně synu svému Pavlovi po svém manželi zanechanou živnost se vším od starodávna k ní patřícím příslušenstvím i s tím co tak pořízení neb kšaft¹⁷⁵ poslední vůle neb[ožtíka] manžela jejího sub datum 11. dne měsíce Marty 1696 roku vyměřuje pozůstalým sirotkům tuto pořádnost činí, při kteréžto živnosti, jak za živobyčí své a na jiných patero dítek k zaopatření tuto níže psaný výminek¹⁷⁶ sobě zanechává, kterýžto obě strany v přítomnosti pana purkmistra, pánů zdržeti slibují a to tak a ne jináče bez protržení zachovati povinni budou, jakž následuje,

1. Zanechává držitel živnosti paní mateři prostředního půl padělku Vorního, první zasetí jest jí povinen svým vlastním obilím zadělati, následovně bude máteř své obilí dávati, které svým potahem všechno potřebné obilí zasíti, podroben bude, jako kus louky v Klení, řečeném rybníčku až pod vršek, kudy pastýř s. v. dobytek prohání, do smrti k užívání přáti.
2. Tkalcovský stav a půl nádobí k tomu příslušného mateř sobě zanechává.
3. Sedničku dajíce sobě paní mateř na svůj náklad z jisté marštálky spraviti, komůrku, chlívec na dobytek, půdu nad marštálí, čtvrt' parní, kousek zahrádky s 2 stromy švestkovými pro dítky vyměřené k svému užívání vymlouvala.

fol.39r

4. Semene lněného každý rok na svůj grunt, vedle svého 3 mírky, mrkve 1 velký neb 2 malý záhony, zelí dajíce mateř svou hlavatici 2 záhony, síti bude.
5. Za humny přikoupenou louku hospodář jest p[aní] mateři povinen semen kliditi, jako i kus od obce u sosní přikoupeného Vorního gruntu, který svému synu na

---

¹⁷⁵ Kšaft - závěť, poslední vůle.

¹⁷⁶ Výminek - u venkovského obyvatelstva rozšířený právní útvar zakládající se na výměnkové smlouvě, kdy rolník postoupil své vlastnické právo k nemovitému a statku nástupci s tou podmínkou, že ten se zavázal odvádět mu doživotní dávky, nejčastěji naturální.

místě toho, co ji k oumladí přátí bude, za živobytí svého k užívání zanechává a po smrti však její nadepsanou louku s tímž přikoupeným gruntem komu se nejlépe líbiti bude odprodati, to všem dětem mým rovným dílem odevzdávám.

6. Dříví, louč, co potřebovati p[aní] máteř bude, to všechno hospodář na místo k potopení přivéstí a udělati povinen jest.
7. Na grunty vyměněné bude svým potahem hospodář s[ui] v[erbis] návoz voziti, zavorávati a všechno zasíti, jak prve obmezeno jest.
8. Sirotčí pozůstalé kšaftovním pořizemím v jejich očekávajícím ženěním neb vdáváním vedle možnosti hospodáře na svůj náklad svatbičku a jiného nic více vybavití povinen jest.
9. Po smrti své p[aní] matere, kdyby nejmladší syn Jan na zdraví nedostatečný na živě déle pozůstávati měl, připadnout zcela záúplna zase užívající grunt zpátkem té živnosti, jej naproti tomu užitku hospodář téhož svého Jana bratra do libosti své k vyživení, jak by nejlépe mohl jej opatřiti, na starost přijímá.
10. Zanechává p[aní] máteř synovi svému Pavlovi, již plnomocnému hospodáři při té živnosti, pár volů odkázaných a druhý pár

fol.39v

mladých přihospodařených, krávy 2, ovce 3, s[ui] v[erbis] svinského 3 kusy, vozy kovaný 2, brány 3, pluh s železem 1, ostatní hospodářství v úplně všechno.

11. Posledně, co v sobě obilí při této živnosti a jinde mezi lidmi na zimu a jarého vysetého se nachází, to při sklizení zanechává p[aní] máteř předně hospodáři, 4 mandele pšenice a m[andele] žita, na stráni zasetý oves, ve vsi Hůrkách podobně napřed bráti, o ostatní ale obilí v slámě na poli polovičně se děliti budou, contrib[uti] do s[vatého] Václava 1701, úroky knížecí, vejruňky¹⁷⁷, sýpky dobytčí a jinší poplatky příslušný, to všechno matere s hospodářem vypravovati bude. A co tak dále často psaná Anna Malhová svým dětem, majíce to až dotad v svém opatrování, vstahující se na poslední vůli svého manžela kšaftující, jakožto jich otec pod ochranu vzácného magistrátu lišovského náležitě postupuje a právem mateřským zcela záúplna vskutku odevzdávaje, jakž níže psaný inventář dosvědčuje,

---

¹⁷⁷ Vejruňky - zpravidla pravidelné splátky na grunt.

Voršile dceři, místo pár volů 40 zlatých m[išenských] pěněz a	1 krávu
Item ovec, u Bártů v Slověnicích ¹⁷⁸ naspolek	4 bahnice
Rosáliji: výřezky 4 léty u Urbanů v Štěpánově ¹⁷⁹	1 pár
Krávu na živě	1
Ovec: u Frolíků v Hůrkách ¹⁸⁰ naspolek	3 bahnice
Václavovi: výřezky 4 léty	1 pár
Janovi: výřezky 2 léty	1 pár
Ovec doma chovaných	4 kusy

fol.40r

Krmě, výřezky 4 léty	1 pár
Ovec doma chovaných	4 kusy

Stalo se toto z obojí strany dobrovolné porovnání k budoucímu zachování, v domě radním měštys Lišova dne 3. Juny léta 1701.

Za úřadu purkmisterského pana Jakuba Fábery.

fol.40v

Léta 1702 dne 16. Octobris jest skrze vzácnou přítomnost Jeho Vysoce Osvícené Kníž[ecí] milosti ze Švarzenbergku (titl.)¹⁸¹, slavnou commissi, totiž J[eho] M[ilost] pana Jiřího Antoni Bořka, ten čas představeného inspektora, a urozeného pana Andresa Schwankh Franksstattera, hejtmama hlubockého, též pana Vojtěcha Václava Zelenku, důchodního, následovně úřad konšelských povinnostech confirmírován.

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Matěj Hrdličky	Lorentz Höffer
3. Jakub Toryn	Starší obecní
4. Filip Kříž	1. Martin Beránek
5. Matěj Kotyza	2. Daniel Ježek
6. Andres Printz	3. Andres Mikšíček

¹⁷⁸ Slověnice - obec ležící v Jižních Čechách nedaleko Lišova.

¹⁷⁹ Štěpánov - nejspíše jsou míněny Štěpánovice, obec ležící nedaleko Lišova.

¹⁸⁰ Hůrky - obec ležící v Jižních Čechách nedaleko Lišova.

¹⁸¹ Ferdinand Vilém Eusebius ze Schwarzenberka.

7. Jakub Veselý
8. Havel Graff
9. † Jan Heleport
10. Matěj Mertl
11. Václav Batka
12. † Jákob Proskočil

4. Jiřík Hanuš
  5. Šimon Svoboda
  6. Matěj Velický
- Mýtný: Matěj Hrdlička
Hajný: Josef Weiss

fol.41r

Léta 1705 dne 14. July spatřovala vzácná com[m]issi životné (titl.), J[eho] M[ilost] pan Václav Netolický z Přehořova, J[eho] M[ilost] pan Vrazda z Vlčovse, od slov[utného] úřadu krajského deputírovaný s panem Šimonem Fr. Štikou, hlubockým contrib[ucionářem]¹⁸², co se tak mezi p[ány] sousedy gruntů porostlých a neužitečných nachází, z kterýchžto má nová usedlost k zapravení větší contrib[uti] tomuto městys přicházeti.

	Vedle revisitati ¹⁸³ 1678 roku má výsevku:	Osiva 1705 na zimu a jaro.	Porostlých lesem a neužitečných	
	strychy		Připsáno	Má effective ¹⁸⁴
1. Jan Bičan	24	14		10
Jakub Toryn	36	20	10	6
Lukáš Polák	20	12	3	5
3. Adam Novák	19	10	6	3
19. Vavřina Raubík	54	41	10	3
Matěj Hrdlička	70	55	10	5
14. Jakub Bláha	29	20	7	2
23. Lorentz Höffer	44	26	3	15
Matěj Kotyza	28	20	7	2
Vavřina Hlaváč	36	24	10	2
Anton Dvořák	18	12	5	1
vdova Proskočilová,	28	20	7	1

¹⁸² Contribucionář - výběřčí pozemkové daně.

¹⁸³ Revisitati - z lat. revisi, ere znovu navštívit, návštěva, kontrola.

¹⁸⁴ Effective - (lat.) vykonáno, provedeno.

bednářka

Václav Hlináček	22	19	2	1
vdova Straková	22	16	4	2
Andres Procházka	8,5	7		1,5
František Lexa				1,5
Andres Mikšíček	30	19	10	1

fol.41v

Léta páně 1706 dne 30. Juny jest skrze dopuštění boží, hromobitím u Pavla Paška, souseda zdejšího, po 11. hodině v noci na stájích dobytčích ohněm hrozným zapáleno a shořelo u něho všechno stavení mimo stodoly a mnoho nábytků hospodářských, odkud se přeneslo na dům Lorence Höffera, toho času rychtáře, kterému všechno stavení ode dřeva, stodola a za mnoho zlatých hospodářských věcí shořelo, od něho Kašpara Veselého dům a Tomáše Fialy, mimo zdi všechno stavení do gruntu s mnoha pěknými nábytky hospodářskými v zkázu přišlo. U Václava Mocle toliko nad marštalí zděnou krov, stodola a kolna a u p[ana] Matěje Kotyzy toliko kolna postraní zánovní shořela. Kdež se za mnoho množství lidem ten ukrutný oheň přetrh, od kteréhož nás budoucně Bůh všemohoucí a svatý Florian, patron téhož městys, rač chrániti a od takové škodné a strašlivé metly opatrovati.

fol.42r

Léta 1706 17. Augusti jest skrze vzácnou přítomnost Jeho Vysoce Osvícené kníž[ecí] milosti ze Švarzenbergku (titl.)¹⁸⁵, slavnou commissi, totiž J[eho] M[ilost] pana Andresa Schwankh Fransstattera, ten čas představeného inspectora, a urozeného pana Rudolfa Fr. Praxle, hejtmana hlubockého, a Vojtěch Václ. Zelenku, důchodního, následující úřady konšelské confirmovány.

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Matěj Hrdlička	Václav Vobratanský
3. Jakub Toryn	Starší obecní
4. Filip Kříž	Kašpar Kolář
5. Matěj Kotyza	Kašpar Adamec
6. Andres Printz	Šimon Svoboda

---

¹⁸⁵ Adam František ze Schwarzwnbwrka.

7. Jakub Veselý	Martin Velický
8. Havel Graff	Řehoř Soukup
9. Matěj Mertl	Vavřina Bohoněk
10. Václav Batka	
11. Lorentz Höffer	Mýtný: Matěj Hrdličky
12. Jiřík Hanuš	Hajný: Josef Weiss

fol.42v

Léta páně 1709 dne 14. Juny jest skrze vzácnou přítomnost Jeho Vysoce Osvícené knížecí milosti ze Švarzenbergku (titul)¹⁸⁶, slavnou com[m]issi, totiž J[eho] M[ilost] pana Andresa Schwankh Fransstattera, ten čas představeného inspectora, a urozeného pana Rudolfa Fr. Praxle, hejtmana hlubockého, a pana Vojtěcha Václava Zelenku, důchodního, následující úřady konšelské confirmovány.

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Matěj Hrdlička	Václav Batka
3. Matěj Kotyza	Starší obecní
4. Ondřej Printz †	Václav Vobratanský
5. Jakub Veselý	† Kašpar Adamec
6. Havel Graff	Šimon Svoboda
7. Matěj Mertl	Řehoř Soukup
8. Lorentz Höffer	Vavřina Bohoněk
9. Jiřík Hanuš	Alexandr Král
10. Kašpar Kolář †	
11. Jakub Fáber	Mýtný: Matěj Hrdličky
12. Matěj Velický	Hajný: Josef Weiss

fol.43r

Léta 1701 dne 1. Octobris majíce v obecním dvoře pacholka sloužícího jménem Pavel Vavrů z Borovan¹⁸⁷ deserdirujícího recroutu¹⁸⁸, který sobě sirotka Maryjánu Čermákovou, zdejší spolu v témž dvoře sloužící k stavu manželskému jest oblíbil a s ní

¹⁸⁶ Adam František ze Schwarzenberka.

¹⁸⁷ Borovany - město ležící v Jižních Čechách nedaleko Českých Budějovic.

¹⁸⁸ Recrout - tedy rekrut, branec u vojska.

se bez nejmenšího vědomí a v tom vůle dané od vzác[ného] magistrátu, skrze dvojctihodného pana faráře (titul) Johanna Manna, zdejšího obyčejným trojím prohlášen copalírovati dal, že pak již časté proti takovým zběhlým lidem od místodržících milostivé poručení prošli, aby se nakonec jim k potvrzení stavu manželského nedovolilo. Nicméně pro uvarování nějaké budoucí nesnáze a zaneprázdnění usnesením celého magistrátu jest z domu radního nadepsanému J[eho] M[ilosti] panu faráři našemu skrze vyslání p[ana] Vavříny Bohoňka a p[ana] Řehoře Soukupa vzkázáno bylo, že dotknutý Pavel Vávra bez vůle a vědomí téhož sirotka Maryanu Čermákovou pod ochranu patřící za manželku sobě ji pojmout, ohlásiti se dal, což při prvním prohlášení v ochranu páně jednomu každému proti tak ostrému zapovězení ku podivení přišlo a kdyby z toho pocházejícího účinku budoucně

fol.43v

nějaká pokuta následovati měla, že se tu úřad za nevinný ohrazena činí. Načež J[eho] M[ilost] pan farář po vyslaných zase úřadu k odpovědi vzkázal, že on má vůli svobodné lidi copulírovati, však na ten způsob an by s[vatý] pokoj býti měl, že by nevěsta svodná, kde on ženich poddaný jest byl s ním v poddanost přijíti musela, že se úřad toho nic obávati nemá, an by co takového na odpor přijíti mělo, že by on sám za to nejlepěji odpovídati musel. Pročež tuto pro budoucí paměť toto pravdivé ustanovení ad notam se zapsalo za úřadu purkmisterského pana Jakuba Fábery.

fol.44r

Léta páně 1711 dne 10. Novembris obnoven jest východ skrze níže psané osoby při obecním rybníčku jménem Čížkovským, který skrze dvůr a zahradu Vilíma Čížka, již nyní jeho Václava bratra náměstka, od paměti lidské při lovení a svážení ryb forma svůj svodný výjezd má, při kterémžto rybníčku pro rozšíření a zvýšení hráze kus místa s 3 kopami mí[šeňskými] od obce se zaplatilo. Však aby budoucí náměstkové jeho k žádné újmě a škodě téhož obecního rybníčku nečelili, jest pro budoucí věčnou paměť tento rybníček u přítomnosti Václava Čížka v pokojném a dobrém pozorování kamennýma sady bezpečně vysazenýma obhrazen, následovně takto:

1. Sad kamenný jest vsazený konec zahrady Čížkovské, od můstku dřevěného délky 4,5 lokte pražského¹⁸⁹, okazuje od něho bokem pod hrází nakonec do polovic potrubí

---

¹⁸⁹ Pražský loket - stará délková míra, přibližně 59,389 cm.

k rybníčku patřícího 11 sáhů 0,5 lokte, jdouc na. 2. Kámen sázený konec z druhé strany hráze 8,5 sáhů, odkad přes hráz okolo rybníčka na. 3. Sad 13 sáhů 0,25 lokte vynáší,

fol.44v

pak zase od téhož do chobotu, na. 4. Kámen jest 9,5 sáhů neméně na šířku po šikmo dolů nakonec meze u samého plotu Andresa Procházky. 5. Kamene vsazeného 18 sáhů 0,25 lokte, tu již posledně na první kámen kolem obsazeného rybníčka zavírá se, 16 sáhů 0,25 lokte, však s tím obmezením, že místo a půda pod hrází Václavovi Čížkovi a budoucím trávou k užívání patřiti bude a to se na dosvědčení stalo: za úřadu purkmisterského pana Matěje Velického, spolu deputírovaných: pana Matěje Kotyzy, p[ana] Václava Batka, rychtáře, starších obecních, p[an] Vavřinec Bohoněk a p[an] Řehoř Soukup, též sousedé: Lukáš Straka, Andres Procházka a Václav Čížek, spisovatelem radním písařem Lukášem Kasparidesem. Anno die ut supra.

fol.45r

Léta páně 1712 dne 8. July jest skrze vzácnou přítomnost J[eho] V[ysoce] O[svícené] kníž[eci] milosti ze Švarzenbergku (titul)¹⁹⁰, slavnou commissi, totiž J[eho] M[ilost] pana Matěje Draxlera, ten čas představeného vrchního hejtmana, a urozeného pana Václava J. Ant. Dvořáka, hejtmana hlubockého, též pana Matouše Drahného, hlubockého důchodního, následovně úřad v konšelských povinnostech confirmován.

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Matěj Hrdlička	Johannes Lang
3. Matěj Kotyza † {umřel 3. Aprilis 1714}	Starší obecní
4. Jakub Veselý	1. Lukáš Zelenka
5. Havel Grov	2. Řehoř Soukup
6. Matěj Mertl	3. Vavřinec Bohoněk
7. Lorentz Höffer	4. Alexandr Král
8. Jiřík Hanuš	5. Václav Adamec
9. Jakub Fáber	6. Jan Keš
10. Matěj Velický	
11. Václav Vobratanský	Mýtný: Matěj Hrdlička

---

¹⁹⁰ Adam František ze Schwarzenberka.

fol.45v

Léta 1715 dne 14. February za úřadu purkmisterského pana Václava Vobratenského stoje životně v plné radě pan Jakub Fáber v domě radním, dává svému též přítomně stojícímu zeti, Šimonovi Kurážovi, takovou dokonalou budoucí naději a slibuje rukou dání panu purkmistrovi, pokud jej pravený zeť s manželkou jeho pěkně poslouchati a v bázni boží věrně při domě hospodařiti, nápomocní budou, že jim netoliko ten kus chleba a více co pán Bůh požehnati ráčí, spolu s ním až do smrti užívati moci budou. Však po smrti jeho takovým ohledem, teprva dům s hospodářstvím a rovný díl s druhými dětmi na vyplaceném domu celým právem k užívání odevzdává a neproměnitelně slibuje, si jsouce pan Fáber zeti svému opáčenému 77 zlatých hotových peněz dlužen, jemuž takový place<no> býti chce, však dokud mu jich nesplatí, místo interesse z užitku jemu kus gruntu k zasívání obilí každý rok dávati bude, s tím obmezením, an by mu v jeho starším následujícím mdlým věku prostředky na vydání nestačily, tehdy sobě 2 přikoupené polopadělčí k svému disponování aneb odprodání v moci a vládnutí zanechává. Což pro paměť uvedeno jest. Anno die ut supra.

fol.46r

Léta páně 1712 dne 31. July tak jakož jest slovatný a opatrný pan Matěj Žák, rodič zdejší, ten čas zřízený primátor, spolu vzácný úřad purkmistrský držící tohoto městys Lišova, obzvláštní milostí božskou propůjčující věku svého 76 let stáří, s šlechetnou paní Kateřinou, manželkou jeho, 77 let, v stavu ale s[vatém] manželském 53 let, v úřadu primaském 36 a inspectorem kníž[ecího] špitála 36 let, v dobrém zdraví dočkal a na poděkování Bohu všemohoucímu k přeložení 50ti lety církevní confirmati¹⁹¹ a druhé svatby jest mší svatou sollemniter¹⁹² s přijatými duchovními ceremoniemi sloužiti dal, ku které horlivé slavnosti memorialiter¹⁹³ J[eho] V[ysoc]e O[svícené] kníž[ecí] milost Adama Fr. z Švarzenbergku (titul), nejvyššího dvorského J[eho] M[ilosti] cí[sařské] marchala, pána pána našeho milostivějšího, ten čas v Prespurku¹⁹⁴ při J[eho]

¹⁹¹ Confirmati - potvrzení, z lat. confirmo, are – upevnit potvrdit.

¹⁹² Sollemniter - slavnostně (lat.).

¹⁹³ Memorialiter - znamenitě, pamětihodně (lat.).

¹⁹⁴ Prešpurk - starý název Bratislavy.

cí[sařském] a král[ovském] dvoře jsoucího, jako i vysoce osvícenou kněžnu a paní paní Eleonoru Magdalénu Švarzenbergkovou, rozenou kněžnou z Lobkovic, vejvodě z Sajanu, ten čas residující na hradě zámku Hlubockém, podobně sám osobně s radním písařem Lukášem Kasparidesem skrze ponížený spis do vlastních rukou dodaný, jest pozval, ku kterému jistě ústní otázky milostivě podávala. Na svým

fol.46v

však místě k té nábožné slavnosti a tractati¹⁹⁵, jenž v radním domě se konala, pana Aufwartera¹⁹⁶ svého s obdarováním pár dukátů na zlatě, jako i dotknutý J[eho] V[ysoc] O[svícená] Kníž[ecí] milost vedle německého rescriptu sig. z Prespurku 30. July 1715 tuto prodávěný slovo od slova záhodné u velké aestimati¹⁹⁷ nížeji položeného, (titul) pana Václava Dvořáka, hejtmana hlubockého, na svým vysokým místě seděti jest confirmovala, na dokázání propůjčujícího velkou milostí též regelujícíím 1 sudem piva a 1 teletem, neméně od vzácného magistrátu zdejšího z obecních prostředků 24 zlatých rýnských a 2,25 sudem piva, tuto starou svatbu jsou dobrotivě okrášlili. Naproti ale svrchu psaný pan Žák dobromyslně na památku věčnou 80 zlatých rýnských capitálu obci této na starost pod interesse buď 5 neb 6 percento, aby to interesse vycházející chudým lidem v almužně měsíčně skrze pana purkmistra, vedle obecního vydání, rozdávána býti mohla a byla, jako přítomný J[eho] M[ilost] pan vrchní hejtman Draxler s urozenou paní svou, páni officíři s jejich paničkami, pan hejtman hlubocký, pan hejtman Záhorka z Protivína s pány officíry¹⁹⁸, s 6 duchovními pány faráři, při stolování 45, mimo vzácný magistrát a starších obecních, jenž druhého dne účastni pozůstalými pány hosty, též 40 osob

fol.47r

jest se skutečně vynacházelo. To na svůj vlastní náklad peněžitý všechno tak šťastně vystrojil a s obveselením masie a fajerhornu v samé bázni boží s pochvalou se odkvasilo posledně celé obci z Hluboké darovaný 1 sud piva a pánům 1 vědro, též za 1 zlatý 30 krejcarů chleba k stravení se dalo, s tím se vinšování tak dokonalo. Což nyní i pro

---

¹⁹⁵ Tractati - z lat. tractatus - kázání.

¹⁹⁶ Aufwarter - sluha, posluha z něm. aufwarten - obsluhovat, posluhovat.

¹⁹⁷ Aestimati - z lat. aestimatio ocenění, hodnocení.

¹⁹⁸ Oficíři - důstojníci.

budoucí památku potomků našich, z ohledu též k tomu doloženého, poněvadž církevní správce, dvojctihodný a vysoce učený pan Vavřinec Král, rodič a farář zdejší, též v zašlém létu 1700 den s[vatého] Václava, patrona českého, založení chrámu páně zdejšího, sollemniter s polními trubami a vlaskými bubny svou druhou nábožnou primiti sobě připomínal, pro jeho chvalitebné v světském povolání této shromážděné obce s vyhledávajícím, dnem nocí pečujícím dobrým ziskem příkladně řídíce, budoucím náměstkům pak takových šlápějí po sobě zanechajíce, tuto zpozorováním ad notam¹⁹⁹ se uvozuje, jim pak bohabojným starým manželům Bůh všemohoucí rač dalšího dobrého zdraví a hojného požehnání v tomto pomíjejícím údolí ještě štědře propůjčiti, po strasti pak tuto z živých vykročení království nebeské, kdež by s radostným plesáním na tvář božskou patřiti mohli bez konce. To jim upřímným srdcem s mnoha přejícími tento věrný spisovatel Kasparides vinšuje.

fol.47v

Lieber hauptman, zu mahlen der oberhauptmann selbst, so wohl als ihr in ewerem gehorsten bericht von 23. expi. Dem lischawer Primator Matthias Žák seines bey diessem Ambt durch uiele lange Jahr, so wohlgegen unss, als die dortige gemeinde bezeigten wohl verhaltende, guten Wirtschafft trewe und fleisses halber, ein sonderbahres guttes zeugnus bey geleet, so haben wur sein von euch mit eingeschikten memorial, war einen unss er seiner auf den 31. Hiug nach uberlegung des 53 Jahrs in dem Ehestandt mit seinem Eheweib, christlicher gewoheheit nach vorhabenden andermahligen copulations actum gehorst offeriret und unss daryn einladet, umb so uiell mehr g[na]digst und wohl aufgenohmen alsswur winschen mochten, dergleichen wohl verhalten, auch uon andern unseren getrewen unterthanen offers zu vernehmen, zu desse mehrer bezeugung wur dann hiermit g[na]digst begehren, dass in unserem andermahlegen copulations actu erscheinen, od[er] aber einen ewerer subalternern darzu abordnen und ihne zu gleich ein vashier nebst 1 kalb in rechnungen passirlich hierzu verrechnen sollet. Sig. Prespurg den 30. July 1712.

A. F. F. z Schwartzenberg

An Dvořák die einladung des Lischawer primator zu den vorhabenden andermahligen copulations actum betreffend.

---

¹⁹⁹ Ad notam - (lat.) k zaznamenání, na vědomost.

fol.48r

Léta páně 1715 dne 23. Maje, jest skrze vzácnou přítomnost J[eho] V[ysoce] O[svícené] kníž[ecí] milosti ze Švarzenbergku (titul)²⁰⁰, slavnou commissi, totiž J[eho] M[ilost] pana Matěje Draxlera, ten čas představeného hospodářské rady a vrchního hejtmána, též urozeného pana Václava J. Ant. Dvořáka, hejtmána hlubockého, a pana Matouše Drahného, důchodního, následovně úřad konšelských povinnostech confirmován,

1. Matěj Žák, primátor	Rychtář
2. Lukáš Casparides, syndic[us]	Václav Adamec
3. Jakub Veselý	Starší obecní
4. Havel Graff	1. Lukáš Zelenka
5. Matěj Mertl	2. Řehoř Soukup
6. Lorentz Höffer	3. Vavřinec Bohoněk
7. Jiřík Hanuš	4. Alexandr Král
8. Jakub Fáber	5. Jan Keš
9. Matěj Velický	6. Josef Denk
10. Václav Vobratenský	
11. Václav Batka	
12. Jan Lang	

fol.48v

Léta 1716 dne 5. Juny stalo se sousedské porovnání s Matějem Graffem a Josefem Soukupem způsobem tímto, že 1. dotčený Matěj Graff jest povinen od studánku až nahoru k poli, pro uvarování oboustranný dobytčí škody zamezení hraditi. 2. v přední straně Matěj Graff má svobodnou cestu k ježdění, mez toliko při Josefově straně jemu patřiti bude. 3. od předního sadu okolo jiných až do hrázky, zase pod zábřeskem Matěj Graff jezdití bude. 4. od hrázky až k lesu cesta jest rovná, pokud by u nich budoucí nenadálá chyby se státi měla, to obě strany takovou v dobrotě mezi sebou napraviti sobě slíbily.

Eodem dito, podobně mezi Janem Kešem a Matějem Graffem urovnání se stalo. 1. tak jak od uhlu domovního, kdežto mezník vsazený se nachází, jest povinen M. Graff roubený plot pořád k ostatním sadům až nahoru k mezi skutečně postaviti, rybníček Jana Keše jest v celosti k užívání. Však, že časem vytopením vody Grafffovi se v trávě

---

²⁰⁰ Adam František ze Schwarzenberka.

chobotem škoda činí, uvolil se Jan Keš za tu škodu jemu každý rok při lovení na budoucí časy 1 kapra dávati, jako i len k vymočení přáti.

Co se ale týče sídliště jeho, řečeném Krámářovského, jenž dosavadé zábřesky jsou, kde takový stavení

fol.49r

bylo, šířka jeho obsahuje asi 13 kroků, délka pak od plotu až dolů do zábřesků, kteréžto místo dle hodnověrného vysvědčení paní Anny Prinzové jsouce její pan otec na tom domě Kešovským hospodářem a mnoho sousedů k spatření vyslaných pro budoucí vystavení a městys zvelebení susedstva, za dobrý uznáno a celou obcí potvrzeno. Anno die ut supra, za úřadu purkmisterského pana Lukáše Kasparidesa.

fol.49v

Léta páně 1719 dne 13. Marty obnoven jest zdejší úřad konšelský skrze urozeného a statečného vладыku pana Františka Simeona Lužického, hospodářské kníž[ecí] rady a vrchního hejtmana, též urozeného pana Václava J. Ant. Dvořáka, hejtmana hlubockého, následovně takto,

1. Vavřinec Heffer, primátor	Rychtář
2. Lukáš Kasparides, radní	Josef Denk
3. Jakub Veselý	Starší obecní
4. Havel Graff	1. Vavřinec Bohoněk
5. Matěj Mertl	2. Řehoř Soukup
6. Jakob Fáber	3. Lukáš Pašek
7. Matěj Velický	4. Vít Ferepaur
8. Václav Batka	5. Pavel Kadeřávek
9. Jan Lang	6. Pavel Šíma
10. Václav Adamec	
11. Lukáš Zelenka	
12. Jan Keš	

fol.50r

Léta páně 1720 dle kontribučního rejstříku jest pro budoucí paměť do této knihy uvedeno jak mnoho jeden každý soused v městys Lišově jedné Militární²⁰¹ cotribuci rozvržené z vmu svého repartirovaných peněz hotových povinen vypláceti, jakž následuje,

	zlaté	krejcary	denáry		zlaté	krejcary	denáry
Jan Bičan	1	30	1,5	Jan Král	–	44	3
p[an] Matěj Velický	–	43	4,5	Jakub Bláha	1	46	4,5
Jan Novák	1	42	3	p[an] Matěj Mertl	3	3	3
Vavřinec	–	21	1,5	p[aní] Máře Slámová	1	31	1,5
Pelikán							
Václav Velický	1	34	–	Pavel Fencalík	1	45	1,5
{1 zlatý 36 krejcarů 1721 od Střebličky přejímá, 1723 z kaukusu prodaného se odpisuje}	–	4 2	–				
Jan Velický	–	24	3	p[an] Matěj Hrdlička	4	28	4,5
Mikuláš	–	52	3	p[an] Paval	<2>	<42>	–
Spausta				Kadeřávek	2	10	–
				{1723 léta z padětku prodaného p[anu] Denkovi srazí sobě, 32 krejcarů bude dávat}			
Jan Augusta	2	8	3	Filip Kratochvíle	1	35	4,5
Pavel Princ	1	38	4,5	p[an] Lukáš Pašek	1	51	1,5
† Šimon Svovoda	2	2	3	Jiřík Fořtl	2	25	1,5
Ludvík	1	43	3	p[an] Lorenc Heffer	2	25	1,5
Kadeřávek							
p[an] Lukáš Kasparides, 32 krejcarů				p[an] Jan Lang	1	33	4,5

²⁰¹ Militární kontribuce - vojenská, válečná kontribuce.

Item za obecní podílky 3 krejčary	–	35	–				
Latus	15	16	–		Latus	24	24 4,5

fol.50v

	zlaté	krejčary	denáry		zlaté	krejčary	denáry
Tomáš Fiala	1	28	1,5	Jan Straka	–	57	3
Pavel Kotyza	1	26	1,5	Lukáš Polák	1	52	3
p[an] Řehoř Soukup	1	58	4,5	Jiřík Hanuš	1	21	4,5
p[an] Václav Batka		53	1,5	Jilí Tůma	1	8	4,5
p[an] Vít Ferepaur	–	55	1,5	Jakub Beránek	–	57	3
				{zlatý 1 krejcar 1722 z kaukusu od M. Graffa přirází se, 1723 z kaukusu od V. Velického}	–	1	–
					–	2	–
Jan Kožený	–	<59>	<1,5>	Jiřík Egrman	–	59	1,5
{dá 58 krejčarů 3 halře 1722 z kaukusu prodaného M. Dvořákovi srází se}	–	–	4,5				
p[an] Pavel Šíma	–	48	4,5	p[an] Havel Graff	2	61	1,5
Josef Vajs	–	48	4,5	Václav Mocl	1	19	3
Petr Janeček 1725 roku	–	22	–				
Martin Skřiváček	2	8	4,5	Vavřinec Roubík	–	18	3
Antonín Dvořáček	–	52	3	p[an] Josef Denk	<1>	<13>	<4,5>
				{odrazí sobě 1723 roku ze 2 kaukusů prodaných 4 krejčary, z podílku koupeného od P. Kadeřávka připisuje se, 32 krejčarů bude dávat}	1	41	4
Tomáš Janeček	–	40	3	Alexandr Král	–	55	1,5
Vilím Svoboda	1	6	1,5	p[an] Jan Keš	2	23	3
				{1722 z kaukusu M. Dvořáčkovi srází se}	–	–	4,5

p[an] Jakub Veselý	–	32	3	Matěj Graff	<1>	<1>	<3>
				{59 krejcarů 1,5 denáru, 56 krejcarů 3 denáry, 1722 porazí se z kaukusu prodaného Beránkovi. Item p[anu] Jiřikovi Feytlovi, též 2 krejcarey}	–	–	1,5
p[an] Jakub Fáber	1	13	4,5	Josef Střeleček	–	26	–
Vít Pašek	–	33	1,5	Josef Soukup	1	38	–
p[an] Václav Adamec	2	35	–	Václav Svoboda	–	19	3
				{16,5 krejcarů. Item z řemesla 3 krejcarey}			
Jan Dršůka	–	53	4,5	Lukáš Straka	1	18	4,5
Václav Toryn	<1>	<16>	<1,5>	Matěj Soukup	–	51	1,5
{1721 z půl padětku Jiřikovi Feytlovi prodaného 14 krejcarů 3 denáry srazí se, 1723 z druhého se srazí též 14,5 krejcaru}	<1>	<7>	<4,5>				
		53	1,5				
Latus	21	11	–	Latus	21	9	–

fol.51r

	zlaté	krejcarey	denáry		zlaté	krejcarey	denáry
Lukáš	–	20	–	Jiřík Kratochvíle	–	41	4,5
Novotný							
Andres	1	3	4,5	Mikuláš Babněk	1	12	4,5
Procházka							
p[an]	–	56	1,5	Martin Kotyza	–	24	1,5
Vavřinec				{1721 z kaukusu od obce koupeného}	–	1	4,5
Bohoněk							
Václav	–	23	4,5	Kateřina Šafářová	–	36	4,5
Pekárek							
Melichar	–	33	4,5	Filip Lexa	–	23	–
Glauber	–	3	–	{s 3 kerjcarey z místa}			
{1713 Vít Chvojka z místa přejímá}							
František	–	20	–	Vít Sláma	–	31	1,5

Novosetský							
Václav	–	39	4,5	Matěj Samyš	–	37	3
Kobsyn							
Jan Růžička	–	54	1,5	Rudolf Bohoněk	–	51	1,5
p[an] Josef	–	15	–	Tomáš Vortner	–	22	3
Malagreda	–	4	–				
{1722 z koupeného pole od Hend. Nového}							
Václav Čížek	–	34	3	p[an] Václav	–	50	4,5
				Vobratenský			
Václav	–	22	3	Tomáš Fáber	–	47	4,5
Leitnandt							
Jan Konopa	1	3	4,5	Jan Piberka	–	29	–
				{1713 z kaukusu p[ana] Denka dá. Z padětku od Stanislava koup[eného]}	–	2	–
					–	4	3
Jiřík Vlašek	–	33	4,5	Jiřík Feytl	–	22	3
				{51,5 krejcaru<43 krejcarů> dá 1721 z kaukusu od obce koupeného, z kaukusu od M. Graffa}	–	2	–
					–	2	–
Jiřík List	–	31	1,5	Matěj Mach	–	19	–
Matěj	–	32	4,5	Josef Střevlička	–	34	3
Dvořáček				{odrazí sobě a přirazí V. Velickému}	–	4	–
{z kaukusu od Jana Koženého, z kaukusu od M. Graffa koupeného, 1723 z kaukusu od p[ana] Denka dá}	–	–	4,5				
	–	1	<3>				
	–	2	–				
Jiřík Mikšíček	1	41	1,5	Václav Trol	–	17	–
						rest 19	
p[an] Llukáš	2	15	4,5	Hendrych Nový	–	<23>	–
Zelenka				{1722 z prodaného pole p[ana] Malagrada srazí se}	–	rest 19	
					–	4	–
Jan Hrošek	–	51	4,5				

Latus	13	53	4,5	Latus	9	45	3
				Summa: 95 sousedů			
				odvedou 105 zlatých			
				<40> 58 krejcarů			
				Vít<Nvosetský>	–	18	–
				Chvojka			
				{1723 contrib[uti] 15 krejcarů a			
				z místa od Glaubera 3 krejcarey}			
				Petr Janeček, kolář	–	22	–
				{měsíčně}			

fol.51v

Léta 1718 dne 10. Decembris po vykonaném accordu²⁰² soudného lesa s pány Budějovskými, strany spolu majícího pustého rybníčka, též usnesení se stalo, majíce tuto obec lišovská s pány Budějovskými před 80 léty též rybníček na 40 kop plodů na výtah nasazený a skrze velkou povodeň v hrázích zkažený, aby se budoucně trávou užíval, který skrze 12 lidí poddaných budějovských a tolik též našich lidí nadepsaného dne vedle vyměření od chobotu kamenného sadu začnouce až k samý hrázi šířkou stoku pro spád vody a vysušení půdy s vyplaněním dříví uděláno jest, budoucně dřevěný srub v hrázi obojím nákladem se dělati má, podobně oboustranně hranice a mezující lesy deputirovanou commissi prošly a kameny hraničními odděleno jest a na takové 2 exempláře jednostejné, jeden pro paměť naší a druhý pro pány budějovský zvyhotovený se vynachází. Léta a dne svrchu psaného.

fol.52r

Léta 1719 dne 26. Aprilis usnesla se celá obec pro nedostatek výtažných rybníčků jeden nový rybníček na Sviní louce pro potřebu svou kaprovou násadu u samé silnice budějovské udělati, který skrze mistra Matěje Šafáře, cihláře, téhož výš dotčeného dne novou troubou s 12 sousedy pracující založen jest a za 14 dnů na okolek vždy po 12 osobách novou hrázi zvyhotovený, při kterémžto díle mistrovi denně po 15 krej[carech] platu a za 2 krejcarey chleba. Podobně nadepsaným 12 osobám denně za 2 krejcarey společně s základ[n]ím a dodělným, všeho vydáno 17 zlatých 45 krejcarů, naproti té však cassirované louce suchoparné bývajíce fůra sena, zase budoucně okrajky to seno

²⁰² Accord - vyrovnání dlužníka s věřiteli.

vynéstí mohou, jako i v témž vyplaněném polovičním rybníce jedna nová a druhá nad chobotem Horního rybníka velmi pěkná a třetí nad rybníkem Čekalem v pastvišťatech louky k obecnímu dvoru udělané jsou a to za správy primaské pana Lorence Heffera, jenž pro budoucí paměť týchž luk užívání léta a dne ut supra annotirováno jest.

fol.52v

Léta 1721 dne 16. Decembris vyšel oheň u p[ana] Jana Keše hodinu přede dnem z kolny zděné, která mu shořela a v ní též půl vozu kovaného, něco prken a 40 mandelů slámy, jsouce dostatek lidu k hájení a oboustranně potřebu vody k ulívání ohně a taky na střechách ležeti sníh tak, že se od oharků lítajících hned střechy chytiti nemohly a vítr stranou k rybníčku obrácen byl a tak skrze ostré examminirování hospodáře a čeledi nemohlo se vyzkoumati, kdo z nich buďto, že by byl jeden do kolny pro louč ohněm šel aneb jakým způsobem se tam oheň dostal, dokonce nic se od nich doptati nemohlo, místo pokuty dal obci na přívarek sud piva vypítí a kus chleba k tomu snísti, že nás pán Bůh všemohoucí a svatý Florian, patron tohoto městys, od další škody chrániti ráčil, na poděkování obec dne 18. dito²⁰³ mši svatou zpívanou s požehnáním ke cti a slávě boží a dotknutému svatému patronu sloužití dala, při které se všichni sousedé, manželky, dítky a čeledínové najíti dali, od které pánu faráři 1 zlatý 15 krejcarů, varhaníkovi 15 krejcarů, pacholatům od ministrování 2 krejcarů a zpěvákům 6 krejcarů dalo, budoucně dle libosti celé obce může se každý rok taková pobožnost s horlivostí zachovati, pán Bůh ten prostřed jinou stranou zase štědře vynahraditi ráčí.

fol.53r

Léta 1722 dne 21. Maje obnoven jest zdejší úřad konšelský skrze urozeného a statečného vладыku pana Augustýna Ferdinanda Olbrechta, hospodářské rady vrchního hejtmana, a urozeného pana Václava J. Ant. Dvořáka, hejtmana hlubockého, a pana Matěje Ernsta Vávru, důchodního, s následující confirmati:

1. Vavřinec Heffer, primátor	Rychtář
2. Lukáš Kasparides, radní konšel	Jiřík Feitl
3. Jakub Veselý	Starší obecní
4. Havel Graff	1. Vavřinec Bohoněk. †
5. Matěj Mertl †	2. Vít Ferepaur

---

²⁰³ Dito - (lat.) téhož měsíce.

6. Václav Batka †	3. Pavel Šíma
7. Lukáš Zelenka	4. Ondřej Procházka
8. Václav Adamec †	5. Josef Soukup †
9. Jan Keš	6. Václav Kobsyn
10. Josef Denk	
11. Václav Jelínek	
12. Lukáš Pašek	

fol.53v

Léta páně 1722 dle usnesení celé poctivé obce jest při rybníku Koníři hráz již velmi sešlá a taková novým tarasem kamenným na místo celá skrze Tomáše Vortnera, mistra zednického, obyvatele zdejšího, náležitě udělána a od 4 radních konšelů 232 sáhů délky a šířky 3 lokte pražského, sáh držící vyměřeny a přijaty. Těmuž pak dotčenému mistru s jeho tovaryši od sáhu po 15 kr[ejcarech] obecním nákladem v summě zaplaceno 58 zlatých.

Od nalámání kamene pravenému zedníku a sousedům 136 sáhů, totiž 116 sáhů po 18 krejcarech a 20 sáhů po 15 krejcarech, dáno 39 zlatých 48 krejcarů.

Za vybraný chléb sousedům na okolek jdoucím při kopání gruntu, podávání kamene a zavážení zemi potahem volským té hráze, dáno pekaři 4 zlaté 12 krejcarů.

Celé obci při dodělání té práce dáno jeden sud piva za 9 zlatých a chleba za 1 zlatý 35 krejcarů, 10 zlatých 35 krejcarů.

Při zakládání téhož tarasu mistru a 14 sousedům, kopání gruntu, po pintě piva dáno 1 zlatý 27 krejcarů 3 denáry.

Dodělného mistrovi s tovaryši 1 v[ědro] piva za 2 zlatý 15 krejcarů.

A. 116 zlatých 17 krejcarů 3 denáry.

Při kterémžto zakládání pro budoucí památku drželi tři kopy: Šimon Pflieger, soused zdejší, a Jan Procházka, učedník varhanický, tuto se ad notam bere za správy pana Lorence Höffera p. t. primasa zřízeného.

fol.54r

Léta páně 1723 dne 20. Aprilis při Horním rybníce, který se pro samou vodu na městys vedoucí zanechává, jest dolní hráz spuštěná novým tarasem kamenným udělána, skrze Tomáše Vortnera, mistra zednického, zvyhotovena, kterému od 112 sáhů po 14 kr[ejcarech] zaplaceno 26 zlatých 8 krejcarů.

Od nalámání 86,5 sáhů kamene po 15 krejcarech 1 denáru, 21 zlatých 37 krejcarů 3 denáry.

Za vybraný chléb pro dělníky při té práci konané dáno pekaři 2 zlaté 59 krejcarů.

Celé obci od navezení nadepsaného kamene a zavážení hráže za sud piva dáno 9 zlatých.

Item za chléb k témuž trunku 1 zlatý 35 krejcarů.

4 zedníkům dodělného nadáno za 0,5 v[ědra] piva 1 zlatý 7 krejcarů 3 denáry.

Více základního na pivo 18 krejcarů.

Summa 62 zlatých 45 krejcarů.

Takových 62 zlatých 45 krejcarů vydaných, hodíce se tam do rybníka, některý rok zbytečný kopa plodů po slovení v šesti letech jest za kapry prodané utrženo a na takové vydané peníze obrácený. Což tuto pro budoucí paměť uvedeno, za správy pana Lorence Höffera, p. t. zřízeného primátora.

fol.54v

Léta páně 1724 při Dolním rybníce jest podobně skrze před psaného zedníka nový taras zvyhotovený, do kterého 123,5 sáhů kamene nalámaného vloženo a od sáhu po 15 krejcarech zaplaceno 30 zlatých 52,5 krejcarů.

Zedníkovi od 162 sáhů z nadepsaného kamene tarasovaný, ohledem tvrdého kamene po 15 krejcarech od sáhu 40 zlatých 30 krejcarů.

Sousedům od vyvezení pod hrází nalámaného kamene a navezení a podáváčům za chléb dáno 5 zlatých 59 krejcarů.

Summa 77 zlatých 21,5 krejcarů.

Léta páně 1725 na Vortinovském rybníce jest podobně celá hráz tarasírovaná, do které 332 sáhy nalámaného kamene vešlo a nadepsanému zedníkovi od sáhu po 14 krejcarech zaplaceno 77 zlatých 28 krejcarů.

Od nalámání 224 sáhy kamene po 15 krejcarech, 56 zlatých.

Za vybraný chléb sousedům dáno pekaři 5 zlatých 25,5 krejcarů.

Od 99 sáhů kamene v lomu nalámaného po 3 krejcarech, 4zlaté 57 krejcarů.

Piva po třikráte celé obci za práci 3,25 sudů dáno po 8 krejcarech 26 zlatých.

Chleba přitom trunku dáno obci 5 zlatých 12 krejcarů.

Dodělného mistru s tovaryši 1[vědro] piva za 2 zlaté.

Summa 177 zlatých 2,5 krejcaru.

Za správy pana Lorence Höffera, p. t. primátora nařízeného.

fol.55r

Léta páně 1726 na rybník Utopený koštuje nový taras, od nalámání 191 sáhů kamene v lese pana Lorence Heffera po 15 krejcarech dáno 47 zlatých 45 krejcarů.

Item za lámání jeden sáh kamene po 3 krejcarech počítaje, dáno 8 zlatých 30 krejcarů.

Dne 14. Maje Tomášovi Vortnerovi, zedníku, od 198 sáhů vytarasované hráze po 14 krejcarech, 46 zlatých 12 krejcarů.

Za vybraný chléb sousedům a poddruhům od podávání kamene 1 zlatý 37 krejcarů.

Od zhotovení 13 sáhů dřev k pálení kamene v lomů po 7 krejcarech, 1 zlatý 31 krejcarů.

Za 2 sudy piva podvkrát obci od navezení kamene dáno za 18 zlatých.

Za 1 vědro piva poddruhům daného 2 zlaté 15 krejcarů.

Chléb podvkrát k nadepsanému pivu pro obec a poddruhy od pekaře vybráno 7 zlatých 51 krejcarů.

Zedníkovi samo čtvrtému základního a dodělného, s přidavkem půl vědra piva, 2 zlaté 18 krejcarů.

Summa 135 zlatých 59 krejcarů.

Za správy primaské pana Lorence Heffera.

fol.55v

Léta 1728 starý Smíchovec rybník jest skrze zedníka Tomáše Vortnera 107 sáhů délky a šířky kamenem tarasírovaný, který dle sečtení za práci jeho od nalámání kamene a při něm sousedům pracujícím vynaloženo peněz 60 zlatých 47 krejcarů.

V témž 1728 roce na poručení naší milostivé vrchnosti J[eho] V[ysoc]e] O[svíceně] k[nížecí] milosti pana pana Adama France z Švarzenbergku (titul) jest nová zděná z gruntu šatlava neb městský arrest naproti dřevěné cassirované pro lepší bezpečnost, 8 sáhů délky a 3 a jedna třetina šířky, vystavěna, na kteréžto stavení dle sečtení v plnosti radě, jak řemeslníkům, tak za všelijaké k tomu potřebné materialia peněz vydaných koštuje 173 zlatých rýnských.

Což pro budoucí paměť tuto se uvozuje, za správy pana Lorence Heffera, p. t. primátora.

Léta 1729 Čekal rybník skrze nadepsaného zedníka Vortnera jest tento rybník 197 sáhů kamenem délky a šířky tarasovaný, kterému již od sáhu po 12 krejcarů a spotřebu nalámaného kamene, neméně sousedům a poddruhům pracujícím hotových peněz bez piva vynaložených zaplaceno 83 zlatých rýnských 12 krejcarů.

fol.56r

Léta páně 1726 dne 19. July s vědomím a povolením J[eho] V[ysoc]e O[svíceně] k[nížecí] milosti pana pana Adama Františka z Švarzenbergku (titulo slanch [?]), pána našeho milostivého, jakožto collatora²⁰⁴ chrámu Páně zdejšího, založený s[vatého] Václava, patrona českého, jest nakoupenému sídlišti od Václava Leitnanta, souseda z prodaného domečku, jenž takový sobě zase na sídlišti Josefa Soukupa při jeho domu postavil, nová kaple mrtvá s dvěma okolo novými kostnicemi s rozšířeným krchovem založena a skrze dvojctihodného a vysocce urozeného kněze, pana Jana Slavíka, p. t. faráře zdejšího, v gruntu první kámen posvěcený, který za úřadu purkmisterského pana Josefa Denka, pana Lorence Heffera, p. t. primátora, a pana Lukáše Kasparidesa, rodiče a spolu radního zdejšího, jich pomocí rukou usazený jest, ku které v nově vystavěné kaple, v témž místě jsa přední původa pravený, pan Lukáš Kaparides, jakožto nábožný horlivý ctitel chrámu Páně zdejšího, kterémužto již předně 300 zlatých rýnských capital fundační na věčné časy s potvrzením velebné consistoře pražské pod datum 16. dne Octobris léta pomínulého 1724 regiroval, stáří věku svého 66 let, spolu sousedem zde[jším] 38 a tolik let radním písařem,

fol.56v

neméně 29 let bývalým pivním správcem důchodu obecního, pod datum dne 17. July v témž jdoucím 1726 roce hotových peněz jedno sto zlatých rý[nských] staršímu kostelníkovi panu Mikulášovi Gravovi, sousedu zdejšímu, v zádušním počtě za příjem uvedený ctí a darem upřímně odevzdal, s tou při tom doufající nadějí by po něm následující nábožní horliví potomci tím častěji v paměti své snášejíci v této mrtvé kapli mše svaté za naše věrné tuto při chrámu Páně odpočívající zemřelé milé duše na čas očistící zakusující trest boží, k božskému radostného a veselého z mrtvých vstání očekávajícího oslavení, bedlivě sloužití neomeškávali a za to milosrdné dobrodiní sobě království někdy dosáhnouti tento spisovatel jednomu každému horlivému ctiteli z gruntu srdce milost božskou upřímně vinšuje. Jenž se stalo v městys Lišově dne s[va]tého Václava, patrona českého, léta a dne svrchu psaného.

Lukáš Kasparides.

{Týž pan Lukáš Kasparides usnul v Páně roku 1737 dne 10. Novembris, věku svého 77 let.}

---

²⁰⁴ Collator - (lat.) ten, který udílí uprázdněné obročí. Někdy je tak milně označován patron.

fol.57r

Léta 1729 dne 3. February obnoven jest zdejší úřad konšelský skrze urozeného a statečného vладыku, pana Augustýna Ferdinanda Olbrichta, hospodářské rady vrchního hejtmana, a urozeného pana Felipa Maxmiliána Lintnera, nižšího hejtmana hlubockého, a pana Jakuba Piláta, důchodního, s následující comfirmati:

1. Vavřinec Höffer, primátor	Rychtář
2. Lukáš kasparides, konšel	† Mikuláš Graff {1. September 1729 conduct[us] ²⁰⁵ }
3. Jakub Veselý	Starší obecní
4. Havel Graff {21. Decembris 1729 conduct[us]}	1. Ondřej Procházka
5. Lukáš Zelenka	2. Josef Hlubocký
6. Josef Denk	3. Matěj Vais, vícerychtář
7. Lukáš Pašek	4. Šimon Pflieger
8. Václav Hrdlička	5. Vít Pašek
9. Jan Keš	6. Řehoř Bohoněk
10. Jan Lang	
11. Matěj Velický	
12. Václav Hanuš	

Finis.

fol.57v

Léta páně 1731 při horním rybníce od tarasování kusu hráze Tomášovi Vorttnerovi, mistru zednickému od 32 sáhů po 13 krejcarech dáno 6 zlatých rýnských 56 krejcarů.

Item podavačům kamene od vybírání gruntu a zahazování tarasu obyvatelům zdejším za chléb dáno 31 krejcarů.

Pavlovi Modrovi od nalámání 6 sáhů kamene po 15 krejcarech, 1 zlatý rýnský 30 krejcarů.

Facit 8 zlatých rýnských 57 krejcarů.

Item nový rybník na Lhotkách u samé silnice skrze nadepsaného zedníka Vorttnera, 80 sáhů délky a šířky tarasovaný, od sáhu po 12 krejcarech 16 zlatých rýnských. Od nalámání 35 sáhů kamene po 15 krejcarech, 8 zlatých rýnských 45 krejcarů. Sousedům

---

²⁰⁵ Conductus - (lat.) pohřbení.

a poddruhům při tomž pracujícím za chléb 1 zlatý rýnský 13 krejcarů. Společně hotových peněz vydáno 25 zlatých rýnských 58 krejcarů.

Což obojí pro budoucí paměť tuto vloženo za správy pana Lorence Heffera, ten čas zřízeného primátora.

fol.58r

Léta páně 1732 dne 16. Decembris obnoven jest zdejší úřad konšelský skrze urozeného a statečného vladyku pana Augustýna Ferdinanda Olbrichta, hospodářské rady vrchního hejtmana, a pana Jakuba Piláta, důchodního hlubockého, s následující confirmati.

1. Vavřinec Höffer, primátor	Rychtář
2. Lukáš Kasparides, konšel	Řehoř Bohoněk
3. Jakub Veselý	Starší obecní
4. Lukáš Zelenka	1. Ondřej Procházka
5. Josef Denk	2. Josef Hlubocký
6. Lukáš Pašek	3. Vít Pašek
7. Václav Hrdlička	4. Václav Batka
8. Jan Keš	5. Jan Tůma
9. Jan Lang	6. Václav Augusta
10. Matěj Velický	
11. Matěj Vais	
12. Šimon Pflieger	

Následuje na druhé straně jiná knížecí milostivá confirmati v německém textu.

fol.58v

Copia

Consignation²⁰⁶.

Deren bey dem Marckt Lieschau A[nno] 1729 besetzt gewesten und A[nno] 1732 den 16. Decembris wiederumben verneuerten Raths verwadten, Richter und gemein Eltesten, wie folget.

Lyschauer Stadt Rath

A[nno] 1729 seynd gewesen.

A[nno] 1732 erwöhlet wordend.

Lorentz Höffer, Primator

Lorentz Höffer, Primator

---

²⁰⁶ Consignation - (lat.) zaznamenání, označení.

Lucas Kasparides
Jacob Veselý
† Galli Graff
Lucas Zelenka
Joseph Denk
Lucas Paschek
Wentzl Hrdlička
Johann Keš
Johann Lang
Mattes Velický
Wentzl Adametz
Marckt Richter
Nicolaus Graff
Gemein Elteste
Andreas Procházka

Lucas Kasparides
Jacob Veselý
Lucas Zelenka
Joseph Denckh
Lucas Paschek
Wentzl Hrdlička
Johann Kesh
Johann Lang
Mattes Velitzký
Mattes Weiss
Simon Pflieger
Marckt Richter
Gregor Bohoněk
Gemein Elteste
Andreas Procházka

fol.59r

Joseph Hlubocký
Mathias Weiss
Simon Pflieger
Veit Paschek
Gregor Bohoněk

Joseph Hlubocký
Veit Paschek
Wentzl Batka
Johann Tůma
Wentzl Augusta

Approbatur²⁰⁷ Sig. Wienn den 24. Jenner 1733.

P.S. Ir hoch fürst[lichen] Schwarzenbergischen hoff Cantzley.

Dass dies copey mit der von oberhauptmann[tlichen] ambt anhero zuegeschickten von Ihrer hoch fürst[lichen] durchleucht verwittibten Reichs füttrstin zu Schwarzenberg, unser gnädigsten frauen frauen (sl[anch] tit[ulo] [?]) Mildest approbirten original consignation der verneuertten Raths verwandten, dann andern pflichts persohnen von Worth zu Worth gleich autend seye. Ihne alss Sede Vacante capitaneatq[ue]²⁰⁸

---

²⁰⁷ Approbatur - z lat. approbo, are schválit, potvrdit.

²⁰⁸ Sede vacante capitaneatq[ue] - (lat.) uprázdněný úřad zemského hejtmana.

bevollmächtigter eigenhändig hiemit vidiritiren²⁰⁹, so geschehen Schloss Frawenberg²¹⁰ den 17. Februal 1733.

Addalberth Fr. Schmiedt, p.t. burggraff.

fol.59v

Extract²¹¹ auss der der fürst[lichen] de dato Wienn den 24. January 1733 an mich oberhauptmann Olbricht gnädigst ergangenen Resolution²¹².

Nachdeme nun auch.

p.p. Siebendens auf der herrschafft Frauenberg zu Lieschau die Raths renovation²¹³ durch euch vorgenoimmenn und dabey nach abermahliger belass und ersetzung Respective des Primators und Raths verwandten Richter und gemein ältisten befunden worden, das der Wentzl Adamecz sich aigenmächtig ohne vorweisen des Majistrets unterfangen, die ihme anteertraute waysen gelder anzugriffen und dauon 67 gulden zu seinen nutzen zueverwenden, alss ist an dessen abschaffung von der Raths pflicht und gegebenen scharffen verweiss, gantz wohl beschehen und wird derselbe zur baldiger wieder ersetzung angehalten werden muessten. Im übrigen aber lassen, wie uns gnädigst gefallen, nachdeme die dassige gemeinde und forder ist ihre vorgesetzte, so wohl gewürthschaffet, dass dieselbe nebens verschiedenen starcken auslagen,

{Prosím, vyhledají v knize pamětní té staré s deskami bílými nebo šedivými asi v prostředí rescript kníž[ecí] v roku 1732 po renovaci vydaný a psaný rukou p[ana] Horšovského na 6 zlatých discrecy²¹⁴ purkmisterské a 2 vědra piva a postavějí sem jenom tolik, kterého datum jest vydaný. <žá>dání o dvě knihy cansley papíru a počty obé. Kunstový}

---

²⁰⁹ Vidiritieren - z lat. video,ere vidět, spatřit.

²¹⁰ Frawenberg - neboli Frauenberg německý název pro Hlubokou.

²¹¹ Extrakt - (lat.) výtah.

²¹² Resolution - (lat.) rozhodnutí.

²¹³ Renovation - (lat.) obnovení.

²¹⁴ Diskrece - spropitné.

fol.60r

gleich wohl 685 gulden 59 kreuzer 2 denar hin wiederumb zur capital anlegung entübriget, das in anbetracht solches bishero bezeigten und ferners tragenden eyffers für der gemeinde bestes hinkunfftig den Raths verwandten, da er das burgermeister ambt verwalten wird, statt der vorhin des halben genossenen 1 gulden 30 kreuzer und ½ vass bier, sechs gulden und besagtes ½ vass bier auss dem gemein Rent und bier ambt gerichtet werden möge, alss folget die mit euern bericht diess falls eingesendete allseitige wohl lichte sub lit. C unter der gewöhn[lichen] hoff Cantzley fertigung mit dem euch befugenden befehl, hierneben zuruck, dass Ihr hiernach das weitere der Nothdurfft nach veranlassen und gebührlich in acht nehmen sollet, die Wahr schlüsslich euch mit gnaden wohl gewogen verblieben.

Sig. Wien die et cetera Anno ut supra.

E. F. z Schwarzenber[g

Dass diese desumitte Extract mit dem hoch f[ürstlichen] wahren originali von wort zu wort gleich stimmig seye, bescheinige hiemit Sig. Wittingau d[en] 16. Februa[ris] 1733.

Aug. Olbricht

fol.60v

Collatum²¹⁵ und concordirt²¹⁶ dieser desumirte extract mit der von oberhauptmann[tlichen] ambt herüber gesandten, copia fürst[lichen] gnädigster resolution in soweit es nöthig von wort zue wort überein. So hiemit Sede vacante capilaneatus qva bevollmächtigte vidimire mit eigener handt unterschrifft. So geschehen Sub dato schloss Frawenberg den 17. Februa[ris] 1733.

Addalberth Fr. Smiedt, p. t. burggraff.

fol.61r

Designation²¹⁷.

Wie der Magistrat bey dem hochfürst[lichen] Schwarzenberg[lichen] Marckt Lyschau A[nno] 1732 besezt gewesen und selbter im A[nno] 1737 bis auf hochfürst[lichen] gnädige Ratificion²¹⁸ wiederumben besezet worden, Nemb.

---

²¹⁵ Collatum - z lat. collatio příspěvek, dávka.

²¹⁶ Concordiert - z lat. concordo, are souhlasit, shodovat se.

²¹⁷ Designation - (lat.) popis, ustanovení.

Anno 1732 seynd gewesen.

Lorentz Höfer, primas

Lucas Casparides

Jacob Veselý

Lucas Zelenka †

Jozep Denk

Lucas Pašek

Wentzl Herdlička

Johann Lang

Mathias Vellický

Johann Keš

Mathias Weyss

Simon Pflieger

Marckt Richter

Gregor Bohoněk

Gemein Elteste

Andreas Procházka

Joseph Hlubocký

Weith Pašek

Wentzl Batka

Johann Tůma

Wentzl Augst

A[nno] 1737 erwohlet worden.

Joseph Denk, primátor {† [1]758}

Lorentz Höfer {† 1. Octobris [1]739}

Lucas Casparides {† 10. Novembris [1]737}

Lucas Pašek {† 12. Januaris [1]750}

Wentzl Herdlička {† 24. Juny 1749}

Johann Keš †

Mathias Vellický {† 2. July 1742 zastřelen od
Hissera}

Mathias Wayss {† 5. Decembris [1]769}

Simon Pflieger

Johann Tůma

Wentzl Augsta {† 3. Maje [1]756}

Wentzl Batka

Marckt Richter

Vojtěch Woytsch

Gemein Elteste

Wentzl Pašek, Veit Pašek †

Antony Mayer

Thomas Faber †

Wentzl Dvořák †

Thomas Kauba

Jacob Hewerdeyss †

J. B. Drobný, p.t. protow.

Sig. Wittingau den 4. Marty 1737

Ingrossatum²¹⁹ die 30. Septembris 1739 per me²²⁰.

Adamum Seb. Kunstový, p.t. sindicui lyschwoy.

---

²¹⁸ Ratificion - (lat.) potvrzení.

²¹⁹ Ingrossatum - (lat.) vepsáno, zapsáno.

²²⁰ Per me - (lat.) skze mne, mnou.

Slovníček latinismů

annotováno	adnoto, are	poznámenat
arrestovaná	arresto, are	zadržet, uvěznit
cassováno	casso, are	zrušit
cedoval	cedo, ere	přenechat, vzdát se
citování	cito, are	předvolat, povolát
commendováno	commendo, are	svěřit, doporučit
commitovali	committo, ere	provinit se, spáchat
confirmován	confirmo, are	potvrzen, schválen
confirmuje	confirmo, are	potvrzen, schválen
contrahovalo	contraho, ere	sjednat, shromažďovat
copaliovati	copulo, are	provdat, spojovat
deputovaný	deputo, are	určit, vyslat, odevzdat
deserdující	desidero, are	žádat, postrádat, toužit
disponování	dispono, ere	ustanovit, určit
dictovaný	dicto, are	psát, předříkávat
examinirována	examino, are	vyšetřovat, zkoušet
exoneroval	exonero, are	zprostit, zbavit se
fundované	fundo, are	založit, ustanovit
logován	loco, are	umístit, usadit
publicovaný	publico, are	vydat, uveřejnit
regalován	regulo, are	řídít, upravovat
regulujícím	regulo, are	řídít, upravovat
regoval	regulo, are	řídít, upravovat
renovoval	renovo, are	obnovit
repartovaných	reparo, are	znovu získat, obnovit
repliciovati	replico, are	namítat
residujícím	resideo, ere	zůstat, usednout

Seznam použité literatury a pramenů

Nevydané prameny

Státní okresní archiv České Budějovice, Archiv města Lišov, inv. č. 72, sign. II/C/2, kniha č. 45.

Edice

I. Ebelová a kol. (edd.), *Pamětní kniha města České Lípy 1461-1722*, Ústí nad Labem 2005.

Literatura

Z. Bezecný – M. Gaži – M. C. Punta (edd.), *Schwarzenbergové v české a středoevropské kulturní historii*, České Budějovice 2008.

J. Pražák, *Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií*, Praha 2006.

V. Vojtíšek, *O našich městech a patrimoniích a o správě obecních archivů*, Praha 1934.

L. Sulitková, *Městské úřední knihy z Archivu města Brna 1343-1619, Katalog. III. svazek, Knihy početní*, Brno 2003.

L. Sulitková, *Vývoj městských knih v Brně ve středověku*, Praha 2004.

V. Vašek, *Historie kraje lišovského*, Praha 1941.

P. Matlas, *Hrdelní soudnictví na panství Hluboká, 1661-1765*, Sborník archivních prací 57, 2007, s. 3-156.

J. Jungman, *Slovník česko – německý I.-V.*, Praha 1989-1990.

A. Sedláček, *Mistopisný slovník historický království českého*, Praha 1998.

Z. Hledíková – J. Janák – J. Dobeš, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*, Praha 2007.

A. Nikendey – J. Jakš, *Knížecí špitál v Lišově*, Obnovená tradice 16., 2003, č.27, s. 19-20.

J. Zálaha, *Stručné dějiny rodu knížat ze Schwarzenberku*, Hluboká nad Vltavou 1991.

M. Vlášek, *Jindy a nyní (K historii vydávání raně novověkých česky psaných textů)*, Listy filologické 123, 2000, s. 149-156.

J. VINTR, *Zásady transkripce českých textů z barokní doby*, Listy filologické 121, 1998, s. 341-346.

J. Daňhelka, *Směrnice pro vydávání starších českých textů*, Husitský Tábor 8, 1985, s. 285-301.

I. Šťovíček, *Zásady vydávání historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.-20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002.

Obsah

Anotace v českém jazyce	3
Anotace v anglickém jazyce	4
Úvod	5
Vývoj městských knih	6
Historie města Lišova a městská správa v Lišově	11
Pamětní kniha města Lišova	22
Závěr	26
Ediční poznámka	27
Lišovská pamětní kniha (I. část: 1677-1739)	29
Slovníček latinismů	108
Seznam použité literatury a pramenů	109